

Talousarvio 2024 ja
taloussuunnitelma 2024 - 2026

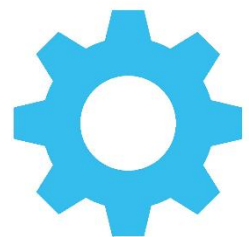
Kaarina

Kaarina **kaarina.fi**

Kaupunginhallitus 30.10.2023
Kaupunginhallitus 6.11.2023
Kaupunginvaltuusto 13.11.2023

Kansikuva: Vesa-Matti Väärä 2023

**Yhdessä
paras
Kaarina**

**2023
2030**

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo.....	3
1. Kaupunginjohtajan katsaus.....	6
2. Kaarina-strategia 2023-2030	9
3. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.....	11
3.1.1. Liikkumisen edistäminen	11
3.1.2. Hyvien elintapojen edistäminen.....	14
3.1.3. Mielen terveyden edistäminen ja päihteiden käytön vähentäminen.....	15
3.2. Ilmastobudjetti	18
4. Taloussuunnittelun tavoitteet ja taloudelliset lähtökohdat	22
5. Riskien arviointi ja -hallinta	25
6. Talousarvion sitovuus.....	30
7. Tuloslaskelma	34
8. Rahoituslaskelma.....	35
9. Valtuustoon nähden sitovat määrärahaerät	36
10. Vertailuhinnat	37
11. Kaupunkikonserni.....	39
11.1. Konsernijohto: kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja elinkeinopolitiikka.....	39
11.2. Kaarinan Kehitys Oy	42
11.3. Muut keskeiset konserniyhteisöt	43
11.3.1 KOy Kaarinan Vuokratalot	43
11.3.2 As Oy Katariinankulma Kaarina.....	44
12. Tarkastuslautakunta	45
13. Hallintopalvelut.....	46
13.1. Hallinnon tukipalvelut	48
13.1.1. Hallintopalvelujen yleispalvelut	53
13.1.2. Hyvinvoinnin edistäminen	54
13.1.3. Kanslia- ja viestintäpalvelut.....	57
13.1.4. Talous- ja hankintapalvelut.....	59
13.1.5. Tietohallinto	60
13.1.6. Henkilöstöpalvelut	61

14. Sivistyspalvelut.....	62
14.1. Sivistyslautakunta	64
14.1.1 Yleishallinto.....	69
14.1.2 Koulutus.....	70
14.1.3 Varhaiskasvatus	75
14.2. Vapaa-ajan lautakunta	80
14.2.1 Vapaa-ajan palvelut	83
15. Tekniset palvelut.....	87
15.1. Tekninen lautakunta.....	90
15.1.1. Teknisten palveluiden yleishallinto.....	92
15.1.2. Infrapalvelut	92
15.1.3. Vesihuoltolaitos	94
15.1.4. Tila- ja ravintopalvelut	98
15.1.5. Talonrakennus ja kunnossapito.....	101
15.1.6. Liikunta- ja viherpalvelut.....	103
16. Kaupunkikehityspalvelut	105
16.1. Kaupunkikehityslautakunta.....	108
16.1.1. Maankäyttö ja elinvoima.....	110
16.2. Ympäristölautakunta	115
16.2.1. Ympäristönsuojelu ja rakennusvalvonta.....	116
17. Investoinnit	121
17.1. Rakennushankkeet omaan taseeseen.....	122
17.1.1. Oskarintalo	123
17.1.2. Piispanlähteen lastentalo.....	124
17.1.3. Piispanlähteen nuortentalo	124
17.1.4. Uimahalli	125
17.1.5. Piispanristin alueen uusi päiväkoti.....	126
17.1.6. Piikkiön yhtenäiskoulu ja lastentalo	127
17.1.7. Kultanummen päiväkoti	127
17.1.8. Valkeavuoren lasten ja nuorten talo.....	128
17.2. Rakennushankkeet leasingrahoituksella	129
17.2.1. Krossin paloasema	129
17.3. Infrapalvelut	129
17.3.1. Kadut ja tiet.....	130

17.3.2. Hulevesi.....	131
17.3.3. Satamat.....	132
17.3.4. Joukkoliikenne	132
17.4. Liikunta- ja viherpalvelut.....	132
17.4.1. Puistot ja yleiset alueet	133
17.4.2. Urheilu- ja ulkoilualueet.....	134
17.5. Vesihuoltolaitos.....	134
17.5.1. Vesilaitos.....	135
17.5.2. Viemärlaitos.....	136
17.6. Talonrakennus ja kunnossapito	137
17.6.1. Talonrakennuksen pienhankkeet.....	137
17.7. Kaupunkikehityspalvelut.....	138
17.7.1. Maanhankinta	138
17.8. Lautakuntien investoinnit	139
17.8.1. Tekninen lautakunta	139
17.8.2. Kaupunkikehityslautakunta	139
17.8.3. Ympäristölautakunta.....	140
17.8.4. Sivistyslautakunta.....	140
17.8.5. Vapaa-ajan lautakunta.....	141
17.8.6. Tietohallinnon ohjelmistot, laitteet ja tuotantotilat.....	142
17.9. Osakkeet ja osuudet	142

1. Kaupunginjohtajan katsaus

YLEISTÄ

Hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt kotitalouksien kulutusta ja yksityisiä investointeja. Vuosi 2024 nähdään kuitenkin valoisampana kuin edeltävät vuodet. Inflaatio hidastuu ja sen myötä korkojen nähdään laskevan, jolloin kotitalouksien ostovoima kohenee ja yksityinen kulutus lisääntyy. Vuonna 2024 BKT ennustetaan kasvavan n. 1,2 prosenttia.

Kaarinalle tärkeä rakennusala on vaikeuksissa. Rakentamisen heikko tilanne edellyttää julkiselta sektorilta vahvaa investointihalukkuutta. Maailmantalouden kasvu on heikkoa v. 2023, mutta vuonna 2024 sekin piristyy inflaation hidastuessa, mikä toivottavasti kasvattaa myös Suomen vientiä.

Työllisyys notkahtaa vuoden 2023 heikon talouskasvun seurauksena ja työttömyys lisääntyy. Työllisyys kääntyy kuitenkin kasvuun vuoden 2024 aikana.

Varsinais-Suomen asukasmäärä kasvaa, mutta kasvu hidastuu merkittävästi. Samalla yritysten ja julkisen sektorin työvoimapula haastaa alueen kehittymisen.

Kaarinan kasvu jatkuu, mutta kasvu on seuraavat vuodet maltillisempaa.

KAARINAN TALOUDESTA

Kaarinassa palvelutarpeen jatkuva kasvu ja edessä olevat välttämättömät investoinnit edellyttävät niin palvelujen tehokkuuden parantamista, tulopohjan laajentamista kuin tarkkaa kulukuria.

Kaarinan investoinnit ovat nousseet kouluinvestointien myötä selkeästi korkeammalle tasolle. Yli 50 milj. euron investoinnit vuosittain kasvattavat väistämättä kaupungin velkaa. Koska ensi vuoden tulojen kasvattamiseen ei ole välineitä, on talouden tasapainottamisen lähdeittävä kustannusten tarkastelulla ja toiminnan kehittämällä. Kunnallisverotulojen osuuden merkittävä pienentyminen lisää valtionosuuksien, yhteisöverojen ja kiinteistöverojen merkityksen kasvamista ja näin ollen kuntien talous on yhä enemmän valtion päätösten ja yritysten menestymisen varassa. Korkokulujen ja poistojen lisäys tulevina vuosina vaatii löytämään keinot kaupungin kulujen pienentämiseen, jotta tulos saadaan pysymään ylijäämäisenä ja talous tasapainossa.

STRATEGIA NÄYTTÄÄ SUUNNAN

Kaarina-strategia on ollut pohjana talousarviota laadittaessa. Strategia on laadittu niin, että Kaarina kestää suuretkin toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset. Haluamme toimia avoimesti, rohkeasti ja yhteisöllisesti. Tavoitteena on olla houkutteleva ja kilpailukykyinen paikka asua, yrittää ja tehdä työtä. Hyvinvoinnin edistäminen ennakoivasti on kuntien tärkein tehtävä ja näin ollen myös Kaarinan strateginen tavoite jatkossakin. Lisäksi tarjoamme laadukkaat ja monipuoliset palvelut.

TALOUSARVION VAIKUTUS IHMISTEN ARKEEN

Vuoden 2024 aikana Kaarinaan valmistaudutaan omaan toimipisteeseen TE-palveluille, jotta TE-palveluiden tuottaminen on mahdollista heti vuoden 2025 alusta, kun työvoimapaalvelut siirtyvät valtiolta kunnille. Kaarina on osa Turun seudun työllisyysaluetta. Kaarina edistää hyvinvointia muun muassa rakentamalla mallia vaikutusten ennakoarvioinnille.

Talousarviossa on huomioitu, että varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa olevien lasten määrä on kasvussa. Varhaiskasvatus- ja koulupaikkojen riittävyys turvataan tuomalla väliaikaistiloja Kotimäen ja Valkeavuoren koulun yhteyteen. Palveluverkon kehittäminen jatkuu

keväällä palveluverkkoselvityksen valmistuttua. Ennaltaehkäisevän työn kokonaisuutta vahvistetaan. Laaja-alaisen erityisopetuksen resurssia lisätään perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksen erityisopettajien määrä kasvatetaan. Perhepäivähoitoon saadaan oma varhaiskasvatuksen opettaja. Varhaiskasvatuksen nk. tasa-arvo-hanke vakiinnutetaan osittain: kuuteen lapsiryhmään vakituisesti neljä kasvattajaa. Toimilla tuetaan paitsi lapsia ja oppilaita, myös henkilöstöä heidän työssään. Opinto-ohjaajien määrää kasvatetaan 1,5 henkilötyövuodella.

Kansalaisopiston kurssitarjontaa kasvatetaan niiden kurssien osalta, joiden kysyntä on suurinta. Uusi, pääkirjastoon sijoittuva nuoriso-ohjaaja kokoaa Kaarina-taloon kouluajan ulkopuolella tulevia nuoria yhteisen toiminnan pariin.

Tekniset palvelut säilyvät valikoimaltaan, saavutettavuudeltaan ja laadultaan pääosin ennallaan. Mainittavia hinnankorotuksia ei esitetä. Sisäinen joukkoliikenne uudistuu syksystä 2024 alkaen. Vaparin viikonloppu- ja kesäaukioloa kehitetään.

Kaarina investoi vuonna 2024 rakennuksiin yhteensä 35 miljoonaa. Isoimmat hankkeet ovat Valkeavuoren kampus, Piispanlähteen nuortentalo, Piispanlähteen alueen päiväkotit, Krossin paloasema, Vuolahden leirikeskuksen sauna. Katuihin, kevyenliikenteen väyliin ja vesijohto- ja hulevesiverkostoon investoidaan yhteensä noin 12 m€. Liikunta- ja viheralueisiin investoidaan yhteensä noin 2,5 m€, joista isoimpana voidaan mainita keskusliikuntapuistoon toinen lämmitettävä tekonurmikenttä ja Skeittiparkki Valkeavuoreen. Kaarinan alueelle osuu lisäksi suuri määrä valtion käynnissä olevia väylähankkeita, joihin kunta osallistuu vähintään neuvottelu- ja yhteistyöosapuolena, osaan myös pienellä investointiosuudella. toteutuksessa Kirjalansalmen sillan uusiminen ja Kuusiston sillan uusiminen sekä suunnittelussa Paraisten väylä, Tunnin juna, paikallisjunaliikenne

Asuntotonttien kaavoituksen painopiste on Rauhalinnan länsiosassa, Piispanristillä ja Lemunniemellä. Kaarinan kaupungilla on kesällä talousarviota laadittaessa n. 3,6 miljoonan euron tonttivaranto jatkuvassa haussa AO-tontteja 65 kpl ja uusia AO-alueita avataan myyntiin Paltan, Hulkkion ja Sorron alueilta.

TALOUSARVION VAIKUTUS YRITYKSIIN

Työllisyyspalvelujen tavoitteena on yritysten tehokas työvoiman saanti.

Yritystonttien asemakaavoittamista priorisoidaan kohdealueina mm. Voivalan yritysalue ja Raadelman liittymä sekä käynnistetään Krossi-Lakari -Raadelma kaavarunko ja yleissuunnittelu. Mt 180 asemakaavan muutokset ja tunnin juna koskevat asemakaavamutokset valmistuvat.

Yritysalueita vuokrataan Krossista, Raadelmasta ja Kurkisuon alueelta. Uudet yritystontit Voivalaan ja Raadelman liittymän lounaispuolelle.

Yksityisen perhepäivähoidon palveluseteli otetaan käyttöön 1.8.2024. Muun varhaiskasvatuksen osalta palvelusetelin käyttöönottoon liittyvää selvitystyötä jatketaan vuonna 2024.

TALOUSARVION VAIKUTUS YMPÄRISTÖÖN

Kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksien parantaminen jatkuu

Hyvinvoinnin, ympäristön ja kustannusten kannalta edullisen kevyenliikenteen edellytyksiä parannetaan aiempaa kokonaisvaltaisemmin, mm. reitistöjen kattavuus ja jatkumo

Ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan vastuualueella jatketaan sähköisten palvelujen käyttöönottoa ja ilmasto-ohjelman toteuttamista. Talousarviossa on määrärahoja kaupungin ilmasto-ohjelman toteuttamiseen, LUMO-ohjelman selvityksiin, Järvelän kosteikkoon ja Saaristomeren hyvinvoinnin parantamiseen sekä Piikkiönlahden lintutornin rakentamisinvestointiin ja yhteistyöhön Turun seudun Eurooppa-toimiston kanssa ja kv-hankevalmisteluun.

TALOUSARVION VAIKUTUS HENKILÖSTÖÖN

Kasvu edellyttää resursointia peruspalveluihin monin eri tavoin (mm. oppimisen ja kasvun tuki). Tiedolla johtamista tuetaan ottamalla aktiiviseen käyttöön luottamushenkilöiden, johdon ja palvelualueiden PowerBI -työpöydät (visuaaliset tilastoraportit) Henkilöstön työajanseurantajärjestelmä vaihdetaan uuteen nykyaikaiseen toimintamalliin. Henkilöstölle otetaan käyttöön työsuhdepolkupyöräetu ja sähköisesti ladattava työhyvinvointietuus.

Toiminnan kivijalka on ammattitaitoinen ja työssään viihtyvä henkilöstö. Varhaiskasvatuksen työntekijöille ja iltapäiväkerhossa työskenteleville koulunkäynninohjaajille hankitaan työvaatteet. Projekti kestää useamman vuoden. Vakituisten sijaisten määrää kasvatetaan perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatukseen rekrytoidaan apulaisjohtaja, joka toimii usean päiväkodin tukena johtamistyössä. Henkilöstön osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia oman työn kehittämiseen lisätään.

YHDESSÄ PARAS KAARINA

Kaarina-Strategian visiolause on: Yhdessä paras Kaarina. Lauseella viestimme, että on tärkeää, että luomme yhdessä kaarinalaisten asukkaiden, henkilökunnan, järjestöjen ja yritysten kanssa kaarinalaisille houkuttelevimman ja kilpailukykyisimmän parhaiden palvelujen itsenäisen Kaarinan.

On myös tärkeää, että pystymme kehittämään maakuntaa ja Turun seutua yhdessä. Yhdyspinnat hyvinvointialueen kanssa ovat merkittäviä niin oppilashuollon kuin hyvinvoinnin edistämisen kanssa. Myös kaupungin ylläpitämien sosiaali- ja terveystalujen tilojen toimivuus riippuu merkittävästi yhteistyön laadusta.

Vastaperustettu seutukuntayhtymä antaa hyvän neuvottelualustan seudulliselle yhteistyölle. Vuosi 2024 seudulla on voimassa oleva seutustrategia, jota toteutetaan lukuisilla toimenpiteillä.

Tämä talousarvio on tehty yhteisöllisyyttä, avoimuutta ja rohkeutta hakien.

Harri Virta

Kaupunginjohtaja

2. Kaarina-strategia 2023-2030

Kaarina-strategia on talousarvion ohella yksi tärkeimmistä välineistä tavoitteiden asettamiselle ja kaupungin pitkäjänteiselle kehittämiselle. Strategiassa on määritelty Kaarinan kaupungin visio, arvot, strategiset päämäärät sekä kriittiset menestystekijät vuoteen 2030 asti.

Kaarinan kaupungin strategia on uudistettu ja hyväksytty kaupunginvaltuustossa syyskuussa 2022.

VISIO

Yhdessä paras Kaarina

Kehitämme yhdessä Kaarinasta parasta paikkaa. Emme jätä ketään yksin eli kannamme huolta lähimmäisistä ja lähiyhteisöistä. Avoimella yhteistyöllä onnistumme.

Uskallamme katsoa rohkeasti tulevaisuuteen. Olemme tavoitteissamme kunnianhimoisia. Onnistuneilla valinnoilla erottaudumme muista ja edistämme Kaarinan elinvoimaa sekä hallittua kasvua. Huolehdimme ympäristöstä ja kuntataloudesta nykyisten sekä tulevien sukupolvien hyväksi. Vastuullinen ja hyvinvoiva Kaarina on turvallinen meille kaikille.

ARVOT

- **Avoimuus**

- Toimintamme on avointa suunnittelusta käytännön toteutukseen.
- Otamme asiat esille ja kuuntelemme aidosti toisiamme.
- Arvostamme kehittävää palautetta.
- Kaarinassa on keskusteleva kulttuuri ja edistämme vuorovaikutuksen mahdollisuuksia.
- Viestimme avoimesti ja oikea-aikaisesti.

- **Rohkeus**

- Rakennamme tulevaisuutta ennakkoluulottomilla valinnoilla.
- Painotamme rohkeasti ennaltaehkäiseviä ratkaisuja.
- Uskallamme esittää tuoreita näkökulmia, tehdä rohkeita päätöksiä ja toimia uudistavasti.
- Kannustamme toisiamme luovuuteen, innovatiivisuuteen ja aktiivisuuteen.
- Voimme olla erilainen ja erottuva.

- **Yhteisöllisyys**

- Yhteisöllisyys on meille välittämistä.
- Kannamme vastuuta toisistamme ja ympäristöstä.
- Kaarinan historia ja kulttuuri sekä erilaiset yhteisöt ovat rikkaus ja hyvinvointia tukeva voimavara.
- Suunnittelemme ja toteutamme palveluita yhdessä.
- Kaarina on koti kaikille.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

1. Kaarina on houkutteleva ja kilpailukykyinen paikka asua, yrittää ja tehdä työtä

- Asumismahdollisuudet ja asuinalueet ovat monimuotoisia
- Kaarina on turvallinen ja viihtyisä kaikille
- Luonto ja viheralueet ovat lähellä ja saavutettavia
- Kaarina tekee vastuullisia ympäristöratkaisuja sekä edistää ympäristötietoisuutta
- Liikenneyhteydet ovat sujuvia
- Kaarina luo kilpailukykyiset olosuhteet elinkeino toiminnalle ja kannustaa yrittäjyyteen
- Kaarina on Varsinais-Suomen yritysystävällisin kaupunki
- Kaarinan työnantajakuva on myönteinen ja meillä on hyvä tehdä työtä
- Kaarina ylläpitää ja kehittää henkilöstön osaamista
- Kaarina on lapsi- ja perhemyönteinen kaupunki, jossa on hyvä kasvaa ja oppia

2. Kaarina edistää hyvinvointia

- Kaarina ylläpitää ja kehittää lähivirkistysalueita
- Kaarina edistää Saaristomeren hyvinvointia
- Kaarinassa on monipuolisia mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa
- Palveluiden painopiste on ennaltaehkäisyssä
- Arki on sujuvaa
- Kaarinassa on mahdollisuus kohdata, tulla kuulluksi, osallistua ja vaikuttaa
- Kaarinassa henkilöstö voi hyvin

3. Kaarina tarjoaa monipuoliset ja laadukkaat palvelut

- Monipuoliset palvelut vastaavat asukkaiden tarpeita ja tukevat sujuvaa arkea
- Palvelut ovat saavutettavia
- Palveluiden resurssit vastaavat tarpeita
- Kaarina ylläpitää ja kehittää henkilöstön osaamista
- Palvelut ovat laadukkaita tuottamistavasta riippumatta
- Kaarina hyödyntää palautteita palveluiden kehittämisessä
- Kaarina viestii avoimesti, oikea-aikaisesti ja monikanavaisesti palveluistaan

3. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN KAARINASSA

Kuntalain mukaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan perustehtävä. Tavoitteena on lisätä kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä, ehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä ja vahvistaa osallisuutta. Hyvinvointia ja terveyttä edistetään kaikilla kunnan toimialoilla. Se parantaa kuntalaisten elämänlaatua, lisää työllisyyttä ja tuottavuutta sekä hillitsee sosiaalisten ongelmien ja eriarvoisuuden kasvua.

Terveydenhuoltolaki velvoittaa kuntia valmistelemaan laajan hyvinvointikertomuksen kerran valtuustokaudessa ja raporttoimaan kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä väestöryhmittäin sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Kaarinan hyvinvointiohjelma 2022-2025 on sisällytetty talousarviokirjaan ja sen arviointi toteutetaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä.

Poikkihallinnollinen hyvinvointityöryhmä on tunnistanut laajasta indikaattoriaineistosta sekä myönteisiä että kielteisiä huomioita väestön hyvinvoinnista. Väestön hyvinvoinnin ja terveyden haasteisiin tulee vastata koko kaupungissa yhteisesti. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen konkreettiset toimenpiteet ja niihin varattavat resurssit asetetaan palvelualueiden talous- ja toimintasuunnitelmassa, käyttösuunnitelmissa sekä investoinneissa.

Hyvinvoinnin tilaa seurataan erilaisten tilastojen ja kyselytutkimusten tuloksiin pohjautuen. Osa tiedoista päivittyy vuosittain, osa kahden vuoden välein ja osa esimerkiksi kerran valtuustokaudessa.

3.1.1. Liikkumisen edistäminen

Kaarinalaisten liikkuminen

lukuina

Etäisyydet

Enintään kahden kilometrin päässä lähimmästä alakoulusta asui

92,9 %
alakouluikäisistä.

Enintään kilometrin päässä lähimmästä päivittäis-tavarakaupasta asui

65,6 %
yli 75-vuotiaista.

Enintään 500 metrin päässä puistosta tai muusta virkistysalueesta asui

99,1 %
asukkaista.

Enintään kilometrin päässä luonto- tai ulkoilualueista asui

94,4 %
asukkaista.

Enintään kolmen kilometrin päässä lähimmästä yläkoulusta asui

43,5 %
yläkouluikäisistä.

on heikko fyysinen toimintakyky.

Alakoulun 4. ja 5. luokan oppilaista harrastaa viikottain

92,7 %

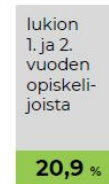
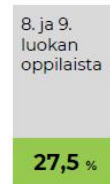
96,4 %
8. ja 9. luokan oppilaista harrastaa viikottain.

98,5 %
lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista harrastaa viikottain.

60 %
aikuisista liikkuu liian vähän.

Vähintään 1 h päivässä liikuntaa harrastaa

Lähteet: Tietopalvelu Liiteri 2018, 2019 ja 2020, Kouluterveyskysely 2021, Move!-mittaus 2020 ja FinSote 2020

KAARINAN KAUPUNKI • 2

	Toimenpide	Lautakunta
Liikkumista edistävä ympäristö ja olosuhteet	Katuvalojen vaihto-ohjelman (led-pohjaisiksi) valmistuttua niitä voidaan alkaa käyttää läpi yön pienellä teholla turvallisuuden ja viihtyisyyden lisäämiseksi.	Tekninen lautakunta
	Erityisesti infrapalveluiden alaan liittyvä liikenneturvallisuustyö yhdessä Kaarinan alueella kulkevan valtion tieverkon ylläpitäjän eli ELY-keskuksen kanssa kohdistuu kevyen liikenteen turvallisuuden ja käytettävyyden edistämiseen kannustaen myös uusia ryhmiä siirtymään kevyenliikenteen käyttäjiksi.	Tekninen lautakunta
	Liikunta- ja viherpalveluiden tavoitteena on vähentää lasten ja nuorten liikkumattomuutta innostamalla lapsia ja nuoria liikkumaan erilaisin liikunnallisin tempauksin ja rakentamalla kohderyhmälle Kaarinaan mielenkiintoisia liikuntapaikkoja. Tavoitteeseen pääsemiseksi on perustettu liikkumisen edistämisen työryhmä.	Tekninen lautakunta
	Koulujen ja päiväkotien piharakentamisessa panostetaan erityisesti liikkumista lisääviin leikkivälineisiin.	Sivistyslautakunta
	Liikunta on keskeinen osa varhaiskasvatuksen arkea. Varhaiskasvatuksessa on hyvät liikuntavälineet ja henkilöstö on saanut useita liikunta-aiheisia koulutuksia. Toimintaa ohjaa ja koordinoi nyt ja tulevaisuudessa liikuntatyöryhmä.	Sivistyslautakunta
	Kouluarjessa mahdollistetaan välituntiliikunta ja arki järjestetään Liikkuva koulu -toimintaan pohjautuen.	Sivistyslautakunta
Koulu- ja työmatkaliikkinen	Perusopetuksen koulut edistävät koulumatkaliikuntaa yhteistyössä kaupungin liikenneturvallisuustyöryhmän kanssa.	Sivistyslautakunta, tekninen lautakunta

	Lukiossa osa koulupäivän aikaisista siirtymistä on mahdollista tehdä koululle hankituilla polkupyörillä.	Sivistyslautakunta
Tapahtumat	Kaarinan kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 17.4.2023 työsuhdepolkupyöräedun käyttöönottamisesta kaupungin henkilöstölle. Työmatkapyöräilyn edistämisen kannalta on tärkeää, että koulujen ja päiväkotien (kuten myös muiden kaupungin toimipisteiden) yhteydessä on riittävästi turvallista pyöräsäilytystilaa. Asianmukainen ja turvallinen pyörien säilytys tukee myös lasten ja nuorten koulumatkapyöräilyä. Nämä asiat tulisivat huomioida kaupungin tulevien vuosien investointibudjetissa.	Kaupunginhallitus, sivistyslautakunta
	Kaupungin henkilöstöpalvelut suunnittelee ja kehittää erilaisia toimintamalleja ja palveluita henkilöstön työhyvinvoinnin tukemiseksi ja ylläpitämiseksi.	Hallintopalvelut
	Liikunta on osa toiminnallista sisältöä nuorisotilatyössä, kohdennetussa nuorisotyössä, etsivässä nuorisotyössä, koulujen harrastuskerhoissa ja loma-aikojen toiminnassa. Hyviä elintapoja edistetään kaikissa toimintamuodoissa mm. järjestämällä kokkailuittoja ja päihdekasvatustapahtumia.	Vapaa-ajan lautakunta

3.1.2. Hyvien elintapojen edistäminen

Kaarinalaisten ravitsemus ja ylipaino lukuina

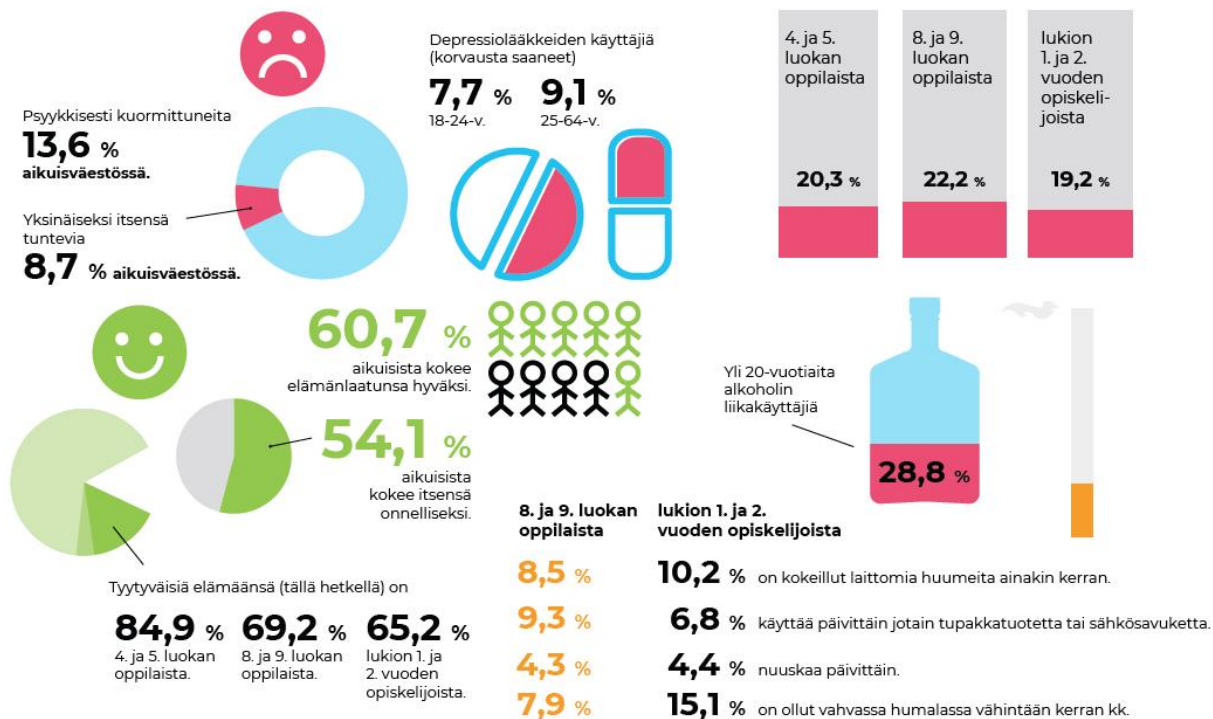
Lähteet: Kouluterveyskysely 2021, FinSote 2020 ja RAI-järjestelmä 2021

KAARINAN KAUPUNKI • 4

	Toimenpide	Lautakunta
Ennaltaehkäisevät palvelut	Kansalaisopiston kurssitarjontaa kasvatetaan vuonna 2024 n. 200 tunnilla kohdistaen lisäys mm. liikunta- ja hyvinvointikursseihin	Vapaa-ajan lautakunta
Ravitsemussuosittelun mukainen joukkoruokailu	Ravitsemistyöryhmän toiminnan uudelleen käynnistäminen keväällä 2024. Vuonna 2024 painopiste on kouluruokailun ja ruokailun kehittämisessä.	Tekninen lautakunta, sivistyslautakunta

3.1.3. Mielen terveyden edistäminen ja päihteiden käytön vähentäminen

Mielen terveys ja päihteiden käyttö lukuina

Lähteet: Kouluterveyskysely 2021, FinSote 2020, Kelasto 2021

KAARINAN KAUPUNKI • 6

	Toimenpide	Lautakunta
Luonto hyvinvointia tuottavana ympäristönä	Lähivirkistysalueet ovat jokaisen kaarinalaisen saavutettavissa ja etäisyys kodista, kouluista ja päiväkodeista lähimmälle luonto- tai virkistysalueelle on kohtuullinen.	Kaupunkikehityslautakunta
	Saaristomeren saavutettavuutta tavoitellaan merellisyyden lisäämiseksi. Saaristomeren tilan paranemista edistetään.	Kaupunkikehityslautakunta
Syrjäytymisen ehkäisy	Työllisyyspalvelut edistää kaarinalaisten työttömien työnhakijoiden hyvinvointia ja terveyttä parantamalla asiakkaidensa työnhaku- ja työntekovalmiuksia ja sitä kautta heidän asemaansa työmarkkinoilla.	Hallintopalvelut

	<p>Yrityskoordinaattori-työvalmentajamallilla luodaan työntekomahdollisuuksia yksityisiin yrityksiin ja vaikutetaan sitä kautta myös sekä kaupungin elinvoimaan, kaarinalaisiin yrityksiin että työnhakijoihin.</p>	<p>Hallintopalvelut</p>
	<p>Kotoutumispalveluilla edistetään maahanmuuttajaväestön mahdollisuutta osallistua aktiivisesti suomalaisen yhteiskunnan toimintaan, vahvistetaan osallisuutta työmarkkinoilla sekä pyritään edesauttamaan maahanmuuttajien mahdollisuuksia toimia yrittäjänä.</p>	<p>Hallintopalvelut</p>
	<p>Kotoutumispalveluilla ennaltaehkäistään syrjäytymistä, vähäosaisuutta ja alueellista eriytymistä sekä parannetaan maahanmuuttajien elämänlaatua ja osallisuutta</p>	<p>Hallintopalvelut</p>
	<p>Epäsosiaalisen käytöksen ja syrjäytymisen ennaltaehkäisy esi- ja perusopetuksessa (hanketyö vuoden 2024 loppuun saakka)</p>	<p>Sivistyslautakunta</p>
	<p>Lasten ja nuorten kasvatukselliset kohtaamiset kirjastotilassa ovat osa lasten- ja nuortenkirjastotyötä. Kohtaamisissa edistetään muun muassa lasten ja nuorten tunteja turvataitojen kehittymistä sekä ehkäistään kiusaamista.</p>	<p>Vapaa-ajan lautakunta</p>
	<p>Lukemisen edistäminen kuuluu kirjaston perustehtävään. Hyvä lukutaito ja lukuharrastuneisuus lisää tutkitusti hyvinvointia ja parantaa oppimistuloksia.</p>	<p>Vapaa-ajan lautakunta</p>

Varhainen tuki ja ennaltaehkäisevät palvelut	Esi- ja perusopetuksen vastuualueiden epäsosiaalisen käytöksen ja syrjäytymisen ennaltaehkäisyyn tähtäävä hanke ulotetaan soveltuvilta osin nuorisopalveluiden ja kulttuuri- ja kirjastopalveluiden toimintaan.	Vapaa-ajan lautakunta
	Yhteisöllisen oppilashuollon kehittäminen lasten ja nuorten arjen ennaltaehkäisevänä peruspalveluna yksikkö-, kunta- ja aluetasolla.	Sivistyslautakunta
	Tunne- ja turvataitojen jalkauttamiseen ja arkeen juurruttamisen työ jatkuu	Sivistyslautakunta
	Lapsen ja nuoren kasvun, kehityksen ja oppimisen polku kuvataan yhtenevänä kokonaisuutena varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle asti	Sivistyslautakunta
	Käynnistetään monivuotinen koulujen toimintakulttuurin kehittämistyö painopisteenä käyttäytymisen myönteinen tukeminen	Sivistyslautakunta
	Henkilöstön osaamista haastavien tilanteiden ennaltaehkäisyssä vahvistetaan	Sivistyslautakunta, Vapaa-ajan lautakunta
	Sijoitetun lapsen varhaiskasvatus- ja koulupolku	Sivistyslautakunta

3.2. Ilmastobudjetti

Suomen hallitus on sitoutunut uudistamaan Euroopan unionin ja Suomen ilmastopolitiikkaa siten, että teemme oman osamme maailman keskilämpötilan nousun rajoittamiseksi 1,5 asteeseen. Kaarinan kaupunki haluaa omaa ilmasto-ohjelmaa toteuttamalla edistää tätä työtä, jotta valtakunnan tasolle asetetut tavoitteet voidaan saavuttaa.

Ilmasto-ohjelma 2030 tavoittelee sitä, että Kaarinan kaupunki on ensimmäinen Suomen kunta, joka saavuttaa 80 prosentin päästövähennyksen vuoden 2007 asukaskohtaiseen päästötasoon verrattuna. Ilmasto-ohjelma asettaa Kaarinan kaupungille kunnianhimoisen päästötavoitteen, strategiset tavoitteet ja kriittiset menestystekijät sekä toimenpiteet, joilla asetettu päästötavoite saavutetaan. Kaarinan kaupungin ilmasto-ohjelma 2030 strategiset tavoitteet ovat:

- Kaarinassa liikenteen päästöt ovat puolittuneet vuoteen 2030 mennessä vuoden 2020 tasosta
- Tietoisuus ja ymmärrys 1,5 asteen elämäntavasta sekä päästötavoitteesta lisääntyy Kaarinassa
- Kaarinan kaupungin kiinteistöt ovat energiatehokkaita ja käyttävät uusiutuvaa energiaa
- Kaarinan kaupungin maankäytön suunnittelua toteutetaan ilmastotavoitteiden pohjalta
- Kaarinan kaupunki huomioi hankinnoissaan päästötavoitteet ja tekee ympäristöystävällisiä hankintoja
- Kaarinan kaupunki on aktiivinen kierrätyksen ja kiertotalouden toimija

Ilmastobudjetissa ilmasto-ohjelman vuosittaiset toimenpiteet kirjataan talousarvioon ja samalla toimenpiteiden vaatimalle työlle varataan tarvittavat määrärahat. Seuranta toteutetaan tilinpäätöksen yhteydessä. Osana ilmastobudjettia on päästöbudjetti, jolla seurataan päästövähennystavoitteen edistymistä.

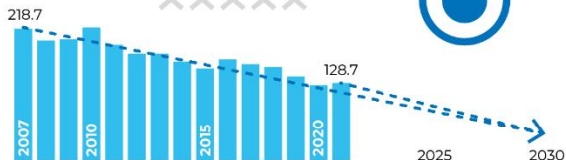
Taulukossa alla on päästöbudjetti vuodelle 2024 sekä suuntaa-antavat budjettiarviot vuosille 2026, 2028 ja 2030 hiilidioksidiekvivalenttitoinneina (tCO₂e).

	2021	Muutos 2020	2024	2026	2028	2030
Kulutussähkö	12 200	-900	12 200	10 500	8 000	5 200
Sähkölämmitys	9 100	1500	9 000	7 500	5 700	3 700
Kaukolämpö	11 900	4200	11 400	8 200	6 200	4 000
Erillislämmitys	11 600	-200	11 000	9 200	7 000	4 500
Teollisuus ja työkoneet	15 300	-2000	15 000	15 600	11 900	7 900
Liikenne	51 400	-1100	49 800	41 500	32 000	23 800
Maatalous	3 400	-200	3 400	3 100	2 500	1 800
Jätteiden käsittely	6 000	-300	5 900	4 700	3 500	2 200
F-kaasut	4 800	-400	4 800	4 700	3 700	2 400
Yhteensä	125 700	600	122 500	105 000	80 500	55 500
Päästöt per asukas	3,6		3,5	3	2,3	1,5
Päästövähemä 2007-2020	-51 %		-50 %	-60 %	-70 %	-80 %

Kaarinan ilmastoindikaattorit

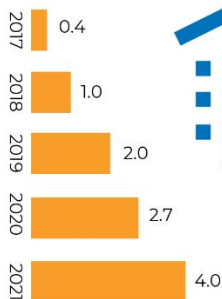
Muutos asukaskohtaisissa päästöissä 2007-2021

-50 %

Kokonaispäästöjen kehitys suhteessa 80 % päästövähennystavoitteeseen (ktCO2e)

Aurinkosähkön kokonaistuotanto (GWh)

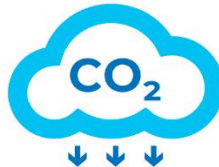

Asukaskohtaiset ilmastopäästöt vuonna 2021

3.6 tCO2e/asukas

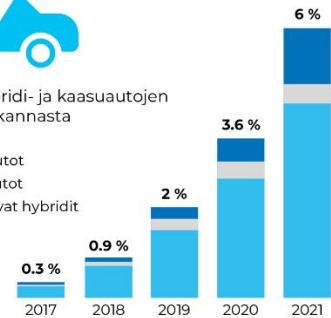
Tavoitteenamme vuonna 2030

1.5 tCO2e/asukas

Sähkö-, hybridi- ja kaasuautojen osuus autokannasta

Sähköautot
Kaasuautot
Ladattavat hybridit

Sähkölataus-
asemat

Maalämpöä hyödyntävien rakennusten määrä

Öljyn energiakäyttö (kWh/asukas)

Toimenpiteet

Sivistyslautakunnan alaisen toiminnan osalta suurin osa kasvihuonekaasupäästöistä aiheutuu käytössä olevista tiloista ja henkilöliikenteestä. Tiloihin liittyvä energiatehokkuuden parantaminen ja esim. lämmitysjärjestelmien vaihtaminen ovat keinoja, joita teknisten palveluiden toimesta on jo otettu käyttöön. Työtä tullaan jatkamaan edelleen tulevina vuosina.

Tavoitteena on mm. se, että öljylämmitteisten kiinteistöjen lämmitysjärjestelmistä kyetään luopumaan ja vaihtamaan ne lähivuosina toisiin lämmitysmuotoihin. Myös led-valaisimiin vähitellen tapahtuva siirtyminen on tavoitteena.

Kaarinan kaupungin koulukuljetukset on kilpailutettu kevään 2023 aikana siten, että uudet sopimukset astuvat voimaan 1.8.2023. Koulukuljetusten hankinnassa otettiin ensimmäistä kertaa huomioon nk. päästödirektiivi, joka määrittelee tietyt puhtaustavoitteet julkisten hankintojen ajoneuvoille. Lainsäädännön vähimmäisvaatimusten mukaan kalustosta vähintään 35 % (pl. esteettömät M1-luokan ajoneuvot) tulee olla

Lautakunta

Sivistyslautakunta

puhtaita. Hankinta jaettiin viiteen eri osa-alueeseen, joista kolmen 6 Talousarvio 2024 Sivistyspalvelut osalta vertailussa arvioitiin hinnan (enintään 90 pistettä) lisäksi puhtaiden ajoneuvojen osuutta tarjotusta kuljetuskalustosta (enintään 10 pistettä). Laatusuhteiden käyttö vertailussa on perusteltua koska kyseisissä kohteissa palveluntuottamiseen tarvittavien ajoneuvojen määrä on huomattava, minkä vuoksi käytettävän kaluston puhtaudella on merkittäviä positiivisia päästövaikutuksia. Tienniityn päiväkodissa ja perhepäivähoidossa on käytössä nk. muksubussit (sähköavusteinen polkupyörä, jolla hoitaja kuljettaa lapsiryhmää)

Perusopetuksen koulut edistävät koulumatkaliikuntaa yhteistyössä kaupungin liikenneturvallisuustyöryhmän kanssa.

Kaarinan kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 17.4.2023 työsuhdepolkupyöräedun käyttöönottamisesta kaupungin henkilöstölle. Työmatkapyöräilyn edistämisen kannalta on tärkeää, että koulujen ja päiväkotien (kuten myös muiden kaupungin toimipisteiden) yhteydessä on riittävästi turvallista pyöräsäilytystilaa. Asianmukainen ja turvallinen pyörien säilytys tukee myös lasten ja nuorten koulumatkapyöräilyä. Nämä asiat tulisikin huomioida kaupungin tulevien vuosien investointibudjetissa.

Kouluruokahävikin vähentämiseen liittyvää työtä tehdään tiiviisti yhteistyössä sivistyspalveluiden ja teknisten palveluiden kesken. Myös kasvisruokailun kehittämiseen liittyvää työtä tehdään yhdessä palvelualueajat ylittäen.

Tulevaisuudessa on tärkeää, että koulujen ja päiväkotien jätteenlajittelua kehitetään yhteistyössä teknisten palveluiden kanssa. Tällä hetkellä jätteiden lajitteluketju (jätteiden syntymisestä lajiteltuna kierrätykseen) ei ole eheä.

Varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen ja lukiokoulutuksen toimintaa ohjaavat varhaiskasvatussuunnitelma sekä opetussuunnitelmat. Kuhunkin suunnitelmaan on valtakunnallisten perustetekstien lisäksi kirjattu paikallisia, kestäväan kehitykseen ja ympäristökasvatukseen liittyviä tavoitteita ja sisältöjä.

Toiminnassa pyritään lähipalveluperiaatteeseen ja siten minimoimaan lasten kuljetusmatkat varhaiskasvatukseen ja kouluun.

Työn tekemisessä suositaan hybridityötä, mikä mahdollistaa mm. tilojen tehokkaan käytön ja vähentää työmatkaliikennettä.

<p>Kaupunkikehityslautakunnan ilmastotyötä tehdään kaavoitusprosesseissa. Kaikkien asemakaavahankkeiden vaikutusten arviointiin sisältyy jatkossa ilmastovaikutusten arviointi.</p>	<p>Kaupunkikehityslautakunta</p>
<p>Infra / Kadut ja tiet investoinneissa: Vanhojen katuvalojen vaihto led-valaisimiin, 550.000 €. Vuonna 2023 vaihdetaan kaikkiaan noin 700 uutta led-valaisinta. Tämän jälkeen Led-valoja on noin 60 % katuvaloista.</p> <p>Infra/joukkoliikenne: Tekninen lautakunta ehdottaa kaupungin sisäisten bussilinjojen uudistamista ja palvelutason huomattavaa parantamista lisäinvestoinnein vaihtoehdoksi yksityisautoilulle.</p> <p>Vesihuolto: Jätevesipumppaamojen energiatehokkuuden parantaminen</p> <p>Talonrakennus ja kunnossapito, pienhankeinvestoinnit: Öljylämmityksestä luopuminen (2 kiinteistöä) 300.000 € Valaisinten vaihto ja muut energiansäästötoimet 200.000 € Kiinteistöjen lämpötalouden parantaminen 100.000 €</p>	<p>Tekninen lautakunta</p>
<p>Vapaa-ajan lautakunnan alaisen toiminnan osalta suurin osa kasvihuonekaasupäästöistä aiheutuu käytössä olevista tiloista ja henkilöliikenteestä. Tiloihin liittyvä energiatehokkuuden parantaminen ja esim. lämmitysjärjestelmien vaihtaminen ovat keinoja, joita teknisten palveluiden toimesta on jo otettu käyttöön. Työtä tullaan jatkamaan edelleen tulevina vuosina. Tavoitteena on mm. se, että öljylämmitteisten kiinteistöjen lämmitysjärjestelmistä kyetään luopumaan ja vaihtamaan ne lähivuosina toisiin lämmitysmuotoihin. Myös led-valaisimiin vähitellen tapahtuva siirtyminen on tavoitteena.</p> <p>Kaarinan kaupunginhallitus päätti 17.4.2023 työsuhdepolkupyöräedun käyttöönottamisesta kaupungin henkilöstölle. Työmatkapyöräilyn edistämisen kannalta on tärkeää, että kaupungin toimipisteiden yhteydessä on riittävästi turvallista pyöräsäilytystilaa. Asianmukainen ja turvallinen pyörien säilytys tukee myös lasten ja nuorten/ asiakkaiden ja henkilökunnan pyöräilyä. Nämä asiat tulisivat huomioida kaupungin tulevien vuosien investointibudjetissa.</p> <p>Tulevaisuudessa on tärkeää, että kaupungin toimipisteiden jätteenlajittelua kehitetään yhteistyössä teknisten palveluiden kanssa. Tällä hetkellä jätteiden lajitteluketju (jätteiden syntymisestä lajiteltuna kierrätykseen) ei ole eheä.</p> <p>Työn tekemisessä suositaan hybridityötä, mikä mahdollistaa mm. tilojen tehokkaan käytön ja vähentää työmatkaliikennettä.</p>	<p>Vapaa-ajan lautakunta</p>
<p>Ilmasto-ohjelman toimeenpano 50 000€</p>	<p>Ympäristölautakunta</p>

4. Taloussuunnittelun tavoitteet ja taloudelliset lähtökohdat

Kaupungin taloussuunnitelma edellyttää tervettä taloutta, jotta palvelujen tuotanto voidaan järjestää pitkällä aikavälillä vakaalla pohjalla. Suunnitelma lähtee myös siitä, että kaupungin tuotot riittävät suunnittelukaudella kattamaan kulut ja investoinnit toteutetaan kohtuullisesti velkaa lisäämällä. Talouden tasapainottaminen edellyttää hyvän kulukurin lisäksi tuottavuuden lisäämistä, verotulojen kasvua ja investointien maltillista toteutusta.

Vuoden 2024 talousarvio on toinen "uuden kaupungin" talousarvio, jossa sote ja pelastuslaitos ovat siirtyneet hyvinvointialueelle ja sotelta kaupungin toiminnaksi on jäänyt kotouttaminen ja maahanmuuttoasiat. Organisaatiossa nämä on yhdistetty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kanssa omaan jaokseen hallituksen alaisuuteen. Näiden lisäksi valmistellaan työllisyyspalvelujen siirtoa kunnille vuoden 2025 alusta alkaen. Kaupungille jäi hoidettavaksi soten ja pelastuslaitoksen toiminnassaan tarvitsemat rakennukset sekä kaupungin velkamäärä kokonaisuudessaan. Soten käytössä olevista tiloista hyvinvointialue on tehnyt kaupungin kanssa vuokrasopimukset vuosille 2023-2025 sekä yhdelle optiovuodelle, joka on hyvinvointialueen päätettävissä. Soten irtain omaisuus siirtyi vastikkeetta hyvinvointialueelle. Pelastuslaitoksen käyttöön vuokrattujen tilojen nykyiset vuokrasopimukset jatkuvat sellaisenaan.

Talousarvio 2024 poikkeaa oleellisesti verotulojen osalta vuodesta 2023, johon tuli kertaluonteisena eränä edellisten vuosien verohäntiä leikkaamattomilla veroprosenteilla. Vuoden 2024 talousarvio on em. vuoksi ensimmäinen todellinen uuden kunnan talousarvio. Se ei ole rahoituksen osalta vertailukelpoinen vuoteen 2023. Taloussuunnitelmavuodet 2024-2026 pitävät sisällään monta suurta muutosta, joihin kaupungin tulee valmistautua: TE25, Varhan vuokrasopimusten mahdollinen päättymisen vuoden 2025 loppuun, valtionosuuksien määräytymisen muutokset, kiinteistöverouudistus ja kuntien tulevaisuuden rahoitusmalli.

Kaupungin taloudellinen tilanne on vakaa neljän hyvän vuoden jälkeen. Tase on vahvistunut ja kaupungin asukasmäärä kasvanut. Se luo hyvän perustan tulevien vuosien verotuloihin ja varmuutta investointien toteuttamiseen kasvavassa kaupungissa.

VM:n syksyn 2023 talouskatsauksen mukaan Suomen talous ei kasva vuonna 2023 edellisvuodesta. Hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Vuonna 2024 hintojen nousu on kotitalouksien tulojen kasvua hitaampaa ja korkojen nousu on ohi. Kotitalouksien ostovoiman kohentuminen lisää kulutusta ja BKT kasvaa 1,2 prosenttia. Talouskasvua heikentää kuitenkin edelleen rakentamisen heikko tilanne. Investointinäköymät ovat kuitenkin muuten valoisat, erityisesti tuulivoiman investointisuunnitelmia on erittäin paljon. Vuonna 2025 kasvu nopeutuu 1,8 prosenttiin, kun kulutuksen kasvu lisäksi investoinnit lisäävät kotimaista kysyntää.

Työllisyys notkahtaa tänä vuonna, mutta kasvaa taas ensi vuodesta lähtien ja vuonna 2025 työllisyysaste on 74,3 prosenttia ja työttömyysaste 7 prosenttia. Julkisyhteisöjen alijäämä on 2,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023 ja hallituksen päättämistä sopeutustoimista huolimatta kasvaa yli kolmen prosentin vuosina 2024 ja 2025.

Julkisyhteisöjen alijäämä supistuu hieman ennustejaksos loppua kohden, kun talouskasvu kiihtyy ja hallituksen toimet alkavat purra. Alasektoreista suurinta alijäämää tekee valtionhallinto, jossa ei ole odotettavissa merkittävää kohenemistä koko ennustejaksolla. Lisäksi ilman hyvinvointialueiden tai kuntien omia toimia paikallishallinnon alijäämä kasvaa ennustejaksos loppua kohti. Sosiaaliturvarahastot ovat ylijäämäisiä. Sopeutustoimista huolimatta julkinen velkasuhde kasvaa hiljalleen ennustejaksolla. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon yhteenlaskettu mittava alijäämä, väestön ikääntyminen, sekä kasvavat velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla jatkossakin.

KOKONAISTALOUELLISET MUUTOKSET JA ENNUSTEET

(%-muutos)	2019	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
Kuluttajahintaindeksi	1,0	0,3	2,2	7,1	6,2	2,2	1,7
Ansiotasoindeksi	2,1	1,9	2,4	2,4	4,3	3,5	3,3
(%-yksikköä)							
Työttömyysaste %	6,7	7,7	7,7	6,8	7,1	7,2	7,0
Vaihtotase/BKT	-0,3	0,5	0,4	-3,6	-1,4	-1,2	-1,3
Lyhyet korot (Euribor 3kk) %	-0,4	-0,4	-0,5	0,3	3,5	3,6	3,0
Pitkät korot (10 v) %	0,1	-0,2	-0,1	1,7	3,1	3,2	3,2
Veroaste/BKT	42,3	41,8	43,1	42,9	41,7	40,8	40,6
Valtionvelka/BKT	44,3	52,4	51,3	52,7	54,3	56,4	58,4

Lähde: Valtionvarainministeriö Taloudellinen katsaus syksy 2023, **) ennuste

VEROPROSENTIT

	2020	2021	2022	2023	TA2024	TS2025	TS2026
Kunnallisvero	19,75	20,25	20,25	7,61	7,6	7,6	7,6
Kiinteistöverot							
yleinen prosentti	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
maapohja	-	-	-	-	1,30	1,30	1,30
muut asuinrakennukset	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
vakituinen asuinrakennus	0,41	0,41	0,41	0,41	0,41	0,41	0,41
rakentamaton rakennuspaikka	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00

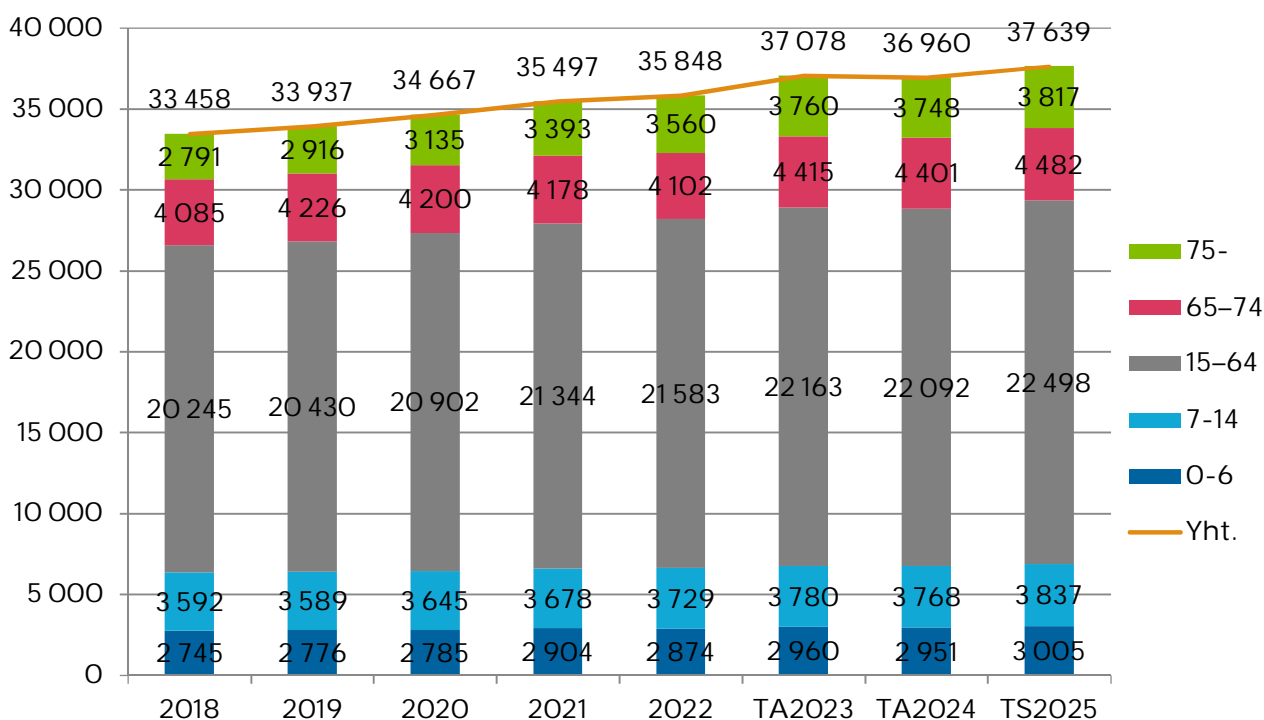
Lain mukaan kaupunginvaltuusto voi vahvistaa muulle kuin vakituksessa asuinkäytössä olevalle asuinrakennukselle erillisen kiinteistöveroprosentin. Vuoden 2011 alusta lukien vahvistettiin kaupungissa yleishyödyllisten yhteisöjen veroprosentiksi 0 %.

VÄESTÖ

Ikäluokat	2019	2020	2021	2022	TA2023*)	TA2024	TS2025	TS2026
0-6	2 776	2 785	2 904	2 874	2 960	2 951	3 005	3 069
7-14	3 589	3 645	3 678	3 729	3 780	3 768	3 837	3 919
15-64	20 430	20 902	21 344	21 583	22 163	22 092	22 498	22 981
65-74	4 226	4 200	4 178	4 102	4 415	4 401	4 482	4 578
75-	2 916	3 135	3 393	3 560	3 760	3 748	3 817	3 899
Yht.	33 937	34 667	35 497	35 848	37 078	36 960	37 639	38 446
Kasvu	1,4 %	2,2 %	2,4 %	1,0 %	3,4 %	-0,3 %	1,8 %	2,1 %

*) Vuoden 2023 asukasmäärä on ennusteen mukaan 36 500. Todellinen väestönkasvuennuste vuosien 2023 ja 2024 välillä on 1,3 %.

Väestön ikärakenne

5. Riskienarviointi ja -hallinta

Kuntalain 1.1.2014 voimaan tulleet uudet säännökset velvoittavat kunnat järjestämään kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan ja raportoimaan niiden tuloksellisuudesta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista.

Kaarinan kaupunginvaltuusto hyväksyi loppuvuodesta 2014 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä hallintosäännön muutokset, joissa huomioitiin tarpeelliset määräykset asiaa koskevasta toimivallasta ja tehtävien jaosta.

Kaupungin johtoryhmä on analysoinut osaltaan kaupunkia ja kaupunkikonsernia uhkaavia keskeisimpiä riskejä. Tämän arvioinnin perusteella tärkeimmiksi kaupungin perustehtävän (asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, kestävä kehitys) toteutumista uhkaaviksi riskeiksi listattiin seuraavat asiat:

Suuri sähkökatkos (2 vrk)

- lamauttaa kaukolämmönjakelun sekä myös erillislämmitettyjen pientalojen lämmitysjärjestelmät
- aiheuttaa ongelmia jätevesien ja hulevesien käsittelyssä
- vaarantaa valaistuksen puuttumisen vuoksi yleistä turvallisuutta
- tietojärjestelmät lakkaavat toimimasta.

Rahoitukseen liittyvät korkoriskit

- esim. johdannaissopimusten negatiiviset markkina-arvot
- voimassaolevien johdannaissopimusten pääomat suuria, tämänhetkinen korkokehitys ja -taso eivät mahdollista sopimuksista luopumista ilman merkittävää tappiota.

Väkivallanteot

- yksittäisen asiakkaan tai työntekijän fyysinen ja psyykinen koskemattomuus on uhattuna.

Suuraggressiot

- usean asiakkaan tai työntekijän fyysisen ja psyykinen koskemattomuus on uhattuna samanaikaisesti (esim. laittomat aseelliset hyökkäykset kaupungin tiloihin)
- suuret inhimilliset ja taloudelliset vahingot.

Vesihuoltoverkoston saastuminen

- vaarantaa vesihuollon asiakkaiden terveyden ja veden saannin.

Puutteet osaamisessa

- uhkana korvausvaatimukset. Lisäksi virheiden korjaaminen aiheuttaa ylimääräistä työtä ja toiminnan tehottomuutta.

Varhainen tukeminen ja ennaltaehkäisevä toiminta epäonnistuu

- kuntalaiset tarvitsevat peruspalvelujen sijaan entistä enemmän raskaampia palveluita. Raskaammat palvelut ovat kalliita, eikä ole kenenkään etu, että asiat etenevät liian pitkälle. Uhka syrjäytymiselle kasvaa.

Talousarvion laadinnan yhteydessä kaupunginhallituksen alaiset toimielimet ja konserniyhteisöt

1. ovat arvioineet, mitkä yllä luetelluista seitsemästä riskistä ovat relevantteja oman toiminnan kannalta ja esittävät lautakuntatason tekstissään, mihin toimenpiteisiin lautakunnan vastuualueilla on tarkoitus ryhtyä vuoden 2024 aikana näiden riskien hallitsemiseksi. Relevantit riskit ja toimenpiteet näiden hallitsemiseksi kuvataan jäljempänä talousarviokirjassa otsikon "Tavoitteiden toteutumisen varmistaminen ja riskienhallinta" alla,
2. ovat analysoineet ja tunnistaneet riskejä, jotka uhkaavat lautakuntatason tavoitteiden saavuttamista sekä esittävät lautakuntatason tekstissään, mihin toimenpiteisiin lautakunnan vastuualueilla on tarkoitus ryhtyä vuoden 2024 aikana näiden riskin hallitsemiseksi. Merkittävimmät riskit ja toimenpiteet näiden hallitsemiseksi kuvataan jäljempänä talousarviokirjassa otsikon "Tavoitteiden toteutumisen varmistaminen ja riskienhallinta" alla.

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN VARMISTAMINEN JA RISKIENHALLINTA

Konsernijohto

Talouden tasapainotavoitteen toteutumisen uhkana on kaupungin väestönkasvun pysähtyminen, työttömyyden lisääntyminen, yritysten kilpailukyvyyn heikkeneminen ja kaupungin hyvinvoinnin huonontuminen. Seurauksena on kaupungin verotulojen pieneneminen, kulujen kasvaminen ja palvelutarpeen lisääntyminen. Valtionosuuksien, kiinteistöveron ja yhteisöveron osuus kokonaistuotoista kasvaa ja kaupungin talous on yhä riippuvaisempi valtion päätöksistä ja yritysten menestymisestä. Tämän riskin pienentämiseksi laadittua toiminnan kehittämissuunnitelmaa tulee seurata tiiviisti ja reagoida aktiivisesti ja riittävän ajoissa mahdollisesti muuttuviin talousnäkyymiin. Väestön kasvulle luodaan edellytyksiä elinkeinoelämän toimintaympäristön kehittämisellä ja maankäytön hyvällä suunnittelulla. Talousraportointia parannetaan edelleen niin, että raportointi on ajantasaista ja raportoinnissa keskitytään päätöksenteon kannalta olennaisiin asioihin. Johdon raportointijärjestelmä otetaan laajamittaisesti käyttöön.

Euroopassa ja sen lähialueilla käytävien sotien pitkittyminen ja niitä seuraavien talous- ja energiakriisien pitkittyminen saattavat edellyttää, että palvelualueet kohdentavat resurssinsa ensisijaisesti peruspalveluiden tuottamiseen ja niiden varmistamiseen. Tässä tilanteessa meneillään olevat tai suunnitellut kehittämishankkeet voivat viivästyä.

Kaarinan Kehitys

Kaarinan Kehitys Oy:n tavoitteiden toteuttamisen kannalta merkittävimmiksi riskeiksi on tunnistettu seuraavat:

- Myönteisen yritysimage (ja asiakastyytyvyyden) "rapautuminen"
 - Yritykset ja sidosryhmät otetaan tiiviimmin mukaan kehittämissyhteistyöhön.
 - Vahvistetaan vuorovaikutusta yritysten kanssa
 - Vahvistetaan vuorovaikutusta kaupungin eri toimialojen kanssa
- Toiminnan riittävä resursointi ja rahoituspohjan kapeus
 - Pienen organisaation palvelukyky on rajallinen ja henkilöriski korostuu. Yhtiössä pyritään vahvistamaan verkostoitumiseen perustuvaa toimintamallia panostamalla henkilöstön osaamistason kehittämiseen, tietotekniikan parempaan hyödyntämiseen ja viestintään
 - Yhtiöllä ei ole aina välttämättä mahdollisuuksia reagoida muuttuviin tilanteisiin tai tarpeisiin niukan resursoinnin vuoksi
- Epäonnistuminen verkostoitumisessa ja sidosryhmäyhteistyössä

- Investointi- ja sijoittumispäätöksiä tehtäessä yritysten asiointikokemuksella on merkittävä vaikutus kaupungin yritysimageeseen. Yhtiö pyrkii vaikuttamaan siihen, että koko kaupunkiorganisaatiossa noudatetaan asiakaslähtöisyyttä ja yritysystävällisyyttä
- Elinkeino-ohjelman päivityksessä esiin nousseet kehittämiskohteet huomioidaan yhtiön toiminnassa.
- Tulipalo, sähkökatkot ja tietoliikenneongelmat
 - Lamauttaa käytännön toiminnan vaikeuttaen normaalia asiakaspalvelua ja viestintää. Lyhytkestoisina vaikutus ei merkittävä. Varmistetaan asiakasrekisterien ja tiedostojen varmuuskopiot ja sijainti.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta huolehtii jäsentensä kouluttamisesta tarkastuslautakunnan tehtäviin.

Tarkastuslautakunta tarkastelee kaupungin toimintoja jäsentensä seurantavastuualueiden kautta. Lisäksi tarkastuslautakunta kutsuu kokouksiinsa viranhaltijoita ja muita toimijoita tarpeen mukaan alustamaan ajankohtaisista teemoista.

Hallintopalvelut

Kaupungin perustehtävää uhkaavat riskit

Hallinnon tukipalveluiden toimintaa uhkaavat erityisesti mahdollinen suuri sähkökatkos sekä rahoitukseen liittyvät korkoriskit. Hallintopalveluissa on laadittu suunnitelma, jossa on tarkasteltu mm. sähkökatkon vaikutuksia hallintopalveluissa sekä toimenpiteitä, joilla sähkökatkoihin varaudutaan.

Kaupungin toiminta on hyvin riippuvainen tietotekniikan toimivuudesta. Kyberturvallisuuteen on kiinnitettävä nykyään yhä enemmän huomiota, sillä palvelunestohyökkäyksillä voidaan häiritä pitkään tietojärjestelmien toimintaa ja kiristyshaittaohjelmilla voidaan kryptata merkittävä osa kaupungin tietoaineistosta ja vaatia sen jälkeen lunnaita kryptauksen purkavasta avaimesta. Syksyllä 2024 uusittavassa palvelinympäristön palvelusopimuksessa on korostettava eritoten uuden ratkaisun kyberturvallisuutta.

Tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit

Uuden tietoteknisen palvelinympäristön valinnassa ei tunnisteta erityisiä riskejä.

Vaikutusten ennakoarvioinnin mallin kehittämisen haasteena yhteistyön toimivuus ja resurssien riittävyys. Vaikutusten ennakoarviointimallia tullaan valmistelevaan yhteistyössä muiden palvelualueiden edustajien kanssa ja pilotointi tulee tapahtumaan valmistelun osalta kaikilla palvelualueilla ja päätöksenteon osalta kaikissa toimielimissä. Näin ollen yhteistyö yli palvelualueiden on välttämätöntä onnistumisen kannalta. Lisäksi uhkana on, että resurssit ei pystytä kohdentamaan riittävästi mallin kehittämistyöhön. On tärkeää, että myös luottamushenkilöt sitoutuvat vaikutusten ennakoarviointiin.

Tiedonhallintalaki on tullut voimaan 1.1.2020. Tiedonhallintalain myötä kunnille tuli uutta tiedonhallinnassa noudatettavaa sääntelyä ja velvoitteita kehittää kunnan tiedonhallintaa. Tiedonhallinnalla varmistetaan viranomaisen tietoaineistojen yhdenmukainen ja laadukas hallinta sekä tietoturvallinen käsittely. Tiedonhallintalaki edellyttää, että kunnassa on järjestetty riittävä valvonta tiedonhallintaan liittyvien säädösten, määräysten ja ohjeiden noudattamisesta. Ylin valvontavastuu on lain mukaan kaupunginhallituksella. Valvontavastuun toteuttamiseksi tavoitteena on valmistautua talousarviovuonna tietotilinpäätöksen laadintaan vuodesta 2024. Riskinä tavoitteen toteutumiselle on, ettei tarvittavaa dataa ei saada koottua riittävässä laajuudessa, koska tilinpäätöksen pohjatietojen kerääminen voi osoittautua odotettua haasteellisemmaksi.

Uuden työajanseurannan valinnan riskitekijänä nähdään se, saammeko laadittua tarpeeksi laajan ja tarkan palvelun vaatimuskuvauksen uuden työajanseurantajärjestelmän hankintaan. Henkilöstöpalveluiden tulee käydä aktiivista vuoropuhelua kaikkien vastuualueiden kanssa siitä,

mitä vaatimuksia uutta järjestelmää kohtaan on. Tavoitteena on entisestään vähentää manuaalista työtä. Yhdessä tulee osata löytää työvaiheita ja tarpeita, joissa uusi järjestelmä pystyy tuomaan tehokkuutta.

Taloudelliset riskit aiheutuvat lähinnä vieraan pääoman saatavuus- ja hintariskistä sekä tehtyjen johdannaissopimusten suojaavuudesta nykyiseen ja tulevaan velkapääomaan nähden. Korkosuojausten suunnittelussa tehdään yhteistyötä riippumattoman asiantuntijaorganisaation kanssa. Muutoksia suojauksiin on tehty viime vuosien aikana, koska investoinneista aiheutunut velkamäärän kasvu ei ole toteutunut suunnitellusti. Korkojen noustua muutokset suojiin ovat helpommin tehtävissä, joten niiden kanssa ollaan aktiivisia.

Kaupungin tulee arvioida investointejaan ja velkaantumisasettaan kriittisesti, jotta kaupungin lakisääteistä palvelutoimintaa ei vaaranneta tulevaisuudessa. Erityisesti kaupungin korjausvelkaan ja siihen liittyviin riskeihin tulee kiinnittää huomiota. Myös rakennusten tarpeellisuus kaupungin tulevaa palvelujen tuottamista varten tulee suunnitella hyvissä ajoin. Tarpeettomat rakennukset rasittavat kaupungin taloutta.

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunnan tavoitteiden saavuttaminen edellyttää erityisesti yhteistä ymmärrystä tavoitteiden tärkeydestä ja niiden valmisteluun liittyvään työhön panostamisesta. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää myös työhön sitoutumista organisaation eri tasoilla, päätöksiä tekevät toimielimet huomioiden. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää myös sitä, että valmistelutyöhön osallistetaan laajasti eri tahoja ja kuullaan erityisesti lasten ja nuorten sekä henkilöstön ääntä.

Sivistyslautakunnan tavoitteiden saavuttaminen edellyttää lähtökohtaisesti aina sitä, että käytettävissä on riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä työn tekemiseen organisaation eri tasoilla sekä toimivat ja terveelliset tilat. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää myös rohkeutta muuttaa olemassa olevia toimintatapoja. Palveluverkkoselvityksen valmistuttua on kyettävä tekemään päätöksiä siitä, miten Kaarinan palveluverkkoa tulevaisuudessa tulee kehittää.

Toiminta vaarantuu vakavasti, mikäli esimerkiksi sähkön tai veden saantiin tai tietoliikenneyhteyksiin tulee merkittäviä katkoksia. Koronavirusepidemian kaltaiset pandemiat aiheuttavat toteutuessaan sen, että perustyötä tehdään monin tavoin poikkeusjärjestelyin. On selvää, että keskityttäessä arjen järjestämiseen poikkeusolosuhteissa, jäävät toiminnan kehittämiseen tähtäävät strategiset tavoitteet ja niiden jalkauttaminen hetkellisesti toisarvoiseen asemaan.

Vapaa-ajan lautakunta

Kutsut yhdistysfoorumiin lähetetään kaikille yhdistyksille hyvissä ajoin. Lisäksi tiedotetaan tilaisuudesta julkisesti verkkosivuilla ja somekanavilla.

Käytettävissä on oltava riittävästi ammattitaitoista, hyvinvoivaa ja työhönsä motivoitunutta henkilökuntaa. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää myös rohkeutta muuttaa olemassa olevia toimintatapoja.

Tekninen lautakunta

Tavoitteet ovat realistisia saavuttaa, mutta etenkin henkilöstön riittävyyteen ja kriittisimpien, ajoittain yllättävienkin tehtävien hoitoon kanavoitavat resurssit saattavat hankaloittaa tavoitteiden saavuttamista. Riskien hallintaa toteutetaan kaikilla tasoilla, ulkopuolisten toimijoiden kanssa erityisesti sopimusteknisin kirjauksin ja konkreettisella valvonnalla ja oman työn osalta yhdessä tekemisen ja avoimen toimintakulttuurin kautta.

Kaupunkikehityslautakunta

Kaavoituksessa ennalta arvioitua aikatauluun liittyy aina epävarmuutta. Kaavaprosessiin vaikuttavat sekä kaupungin oma päätöksenteko, että kaupunkilaisten ja viranomaisten esille tuomat kysymykset. Varmuutta lisäävät vaihtoehtojen suunnittelu sekä eri osapuolten osallistuminen kaavatyöhön. Aktiivisella maapolitiikalla ja kohdistamalla asemakaavoitusta kaupungin omistamalle maalle hallitaan paitsi hankkeiden sopimustekniikkaan liittyviä aikatauluriskejä, myös varmistetaan resurssien kohdistuminen kaupungin tavoitteiden mukaisesti.

Maaomaisuuden hallintaan ja kiinteistökaappoihin liittyy teknisiä ja ympäristöllisiä riskejä. Riskejä ei voida poistaa kokonaan, mutta toiminnassa huomioidaan niiden olemassaolo. Negatiivisia vaikutuksia voidaan pienentää aktiivisella kommunikoinnilla, ennakkoselvityksillä sekä asiantuntemuksen kehittämisellä. Ohuen organisaation vuoksi toimintaan sisältyy henkilöriskiä.

Ympäristölautakunta

Säännöllisillä toimistopalavereilla varmistetaan tavoitteiden toteutuminen suunnitellusti sekä minimoidaan riskit.

6. Talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuusto päättää talousarvion noudattamisesta annettavat ohjeet. Ohjeet vahvistetaan talousarviovuodelle 2024. Kaupungin hallintosäännössä on ohjeet talousarvion laadinnalle.

TALOUSARVIO

a) Käyttötalousosa

Kaupunginvaltuusto hyväksyy nettobudjetin käyttötalousosassa kaupunginhallitukselle, lautakunnille sekä tässä kirjassa mainituille muille yksiköille. Yksikköä sitovat ne toiminnalliset tavoitteet, jotka on mainittu valtuustoon nähden sitoviksi. Määrärahan sitova luku on toimintakate (nettobudjetti).

b) Investointiosa

Investointiosassa valtuusto hyväksyy nettobudjetin niille kohteille, joiden kohdalla on mainittu tilivelvollinen toimielin ja viranhaltija. Sitovana tavoitteena on nettomääräraha sekä määrärahan käyttötarkoitus. Alle 10.000 euroa maksavat koneet, kalusto, muut tavarat ja aineettomat hyödykkeet kirjataan vuosikuluksi käyttötalousosassa, ellei kyseessä ole kiinteistön ensikertainen kalustaminen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy yli yhden miljoonan euron investointikohteiden hankesuunnitelmat. Teknisen lautakunnan tulee kuulla asianomaista lautakuntaa ennen hankesuunnitelman esittämistä kaupunginhallitukselle edelleen esitettäväksi kaupunginvaltuustolle. Enintään yhden miljoonan euron hankesuunnitelmat hyväksyy tekninen lautakunta kuultuaan ensin asianomaista lautakuntaa.

c) Rahoitusosa

Kaupunginvaltuusto vahvistaa sitovat tavoitteet verotuloihin, valtionosuuksiin, korkotuottoihin, korkokuluihin, muihin rahoitustuottoihin ja rahoituskuluihin. Rahoituslaskelmassa valtuustoon nähden sitovat erät ovat pitkäaikaisten lainojen (yli vuoden päästä erääntyvät lainat) ja antolainasaamisten lisäys.

Tilivelvolliset

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Valtuutetut eivät ole tilivelvollisia kaupunginvaltuuston jäsenyydestä. Tilivelvollisen tulee olla virkasuhteessa kaupunkiin. Vahvistaessaan talousarvion kaupunginvaltuusto hyväksyy tilivelvolliset. Tilivelvollisia ovat kaupunginhallituksen ja lautakuntien jäsenten lisäksi kaupunginjohtaja, palvelualuejohtajat sekä ne johtavassa asemassa olevat virkamiehet, jotka on määrätty kaupungin toimielimen esittelijäksi.

KÄYTTÖSUUNNITELMIEN LAATIMINEN JA OSTOLASKUJEN HYVÄKSYJÄT

Talousarvion vahvistamisen jälkeen tilivelvollisten toimielinten tulee vahvistaa käyttösunnitelma. Suunnitelmassa tulee vahvistaa määrärahojen jako toimielimen alaisille vastuualueille sekä vastuualueiden alaiset kustannuspaikkojen vastuuhenkilöt. Kustannuspaikkojen väliset määrärahaajaot vahvistaa palvelualuejohtaja.

Vastuuhenkilö vastaa nettotavoitteen saavuttamisesta ja hyväksyy vastuualueensa ostolaskut. Kaupunginhallitus voi päättää kaikille kaupungin kustannuspaikoille lisäksi muita ostolaskujen hyväksyjä. Kaupunginhallitus vahvistaa kaupunginjohtajan ja palvelualuejohtajien hankintarajat hallintosäännön mukaisesti.

Talousarvion toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin tehtävistä muutoksista päättää kaupunginvaltuusto. Muusta talouden hoidosta antaa ohjeita tarvittaessa kaupunginhallitus.

TALOUSARVION TOTEUTUMISEN SEURANTA JA RAPORTOINTI

Talousarvion toteutumista seurataan kuukausiraportoinnin sekä laajemman puolivuosisraportoinnin avulla. Kuukausiraportit käsitellään johtoryhmässä seuraavan kuukauden 15. päivän jälkeisessä kokouksessa, minkä jälkeen ne käsitellään kaupunginhallituksessa ja tarkastuslautakunnassa. Toimialoilla laaditaan lisäksi lautakuntien käsittelyyn oma raportointi. Kuukausiraportoinnissa käsitellään merkittävimmät poikkeamat talousarvioon ja tarkennetaan loppuvuoden ennustetta.

Kuukausiraporttien lisäksi talousarvion toteutumista ja sitovien tavoitteiden saavuttamista on seurattu puolivuosisraportissa. Puolen vuoden toteutuma antaa ajantasaisemman kuvan alkuvuoden tapahtumista talousarvioprosessin pohjaksi ja raportin perusteella on mahdollista vielä tehdä tarvittavia korjaavia toimenpiteitä ennen vuoden loppua. Puolivuosisraportti valmistuu seuraavan vuoden talousarvioprosessin alussa elokuussa.

MUUTOKSIA EDELLISEEN VUOTEEN

Hallintopalveluiden yleispalvelut

- Varautumisyhteistyö itäisten kuntien kanssa

Hyvinvoinnin edistäminen

- Terve Suomi –tutkimuksen tulokset julkaistaan
- Asukasbudjetti liitetään osaksi Kaarina-strategian toteuttamista
- Vaikutusten ennakoarvioinnin mallin suunnittelu
- TE24-uudistus: lisämäärärahaesitys vuonna 2024 valtiolta siirtyvän henkilöstön, kaupungin oman henkilöstön sekä heille tarvittavien tilojen tarkennettua
- Kotoutumislain kokonaisuudistuksen valmistelu (KOTO24)

Kanslia- ja viestintäpalvelut

- Toimintaa tehostavat ja sähköistävät järjestelmät: nykyisten järjestelmien hyödyntämisen laajentaminen ja uusien käyttöönotto
- Kaksien vaalien järjestäminen

Tietohallinto

- Tietoturva- ja tietosuojasioiden huomioiminen kaikessa toiminnassa korostuu

Henkilöstöpalvelut

- Työsuhdepolkupyöräedun käyttöönotto (25.000 €)
- Sähköisesti ladattava henkilökohtainen virike-etu (125.000 €)

Koulutus

- Kouluyhteisöön kiinnittymistä vahvistava työ osana perusopetusta ja lukiokoulutusta
- Oppilaanohjauksen vahvistaminen yhtenäiskouluissa
- Yleisen ja tehostetun tuen vahvistaminen edelleen
- Kielitietoisuuden opetuksen vahvistaminen
- Suunnitelmallinen työ epäsosiaalisen käytöksen, syrjäytymisen ja rikollisuuden ennaltaehkäisemiseksi osana opetus- ja kulttuuriministeriön hanketta
- Sijaistajien määrän lisääminen
- Oppilasmäärän alueellinen kasvu ja siihen liittyvä lisätilojen tarve on huomioitu Kotimäen ja Valkeavuoren alueella

Varhaiskasvatus

- Sijaistajien määrän lisääminen
- Yleisen ja tehostetun tuen vahvistaminen edelleen
- Kairiskulman päiväkodin rakentaminen alkaa
- Varhaiskasvatussyksiköiden johtamisosaamista tuetaan käynnistämällä virka-apulaisjohtaja -malli.
- Hanketoiminnan osittainen vakiinnuttaminen (tasa-arvo ja tuen hanke)
- Peruskorjauksista johtuva väistötilararve on huomioitu pohjoisen Kaarinan alueella

Vapaa-ajan palvelut

- Kansalaisopiston kurssimäärän kasvattaminen
- Nuoriso-ohjaaja kirjastoon
- Taidehankintoihin liittyvä työ/kunnossapito
- Liittyminen kansalliseen e-kirjastoon
- Asumisoikeuspäätösten teko ei enää kuulu kunnan tehtäviin

Infrapalvelut

- Uusien Föli-linjojen lisäys teknisen lautakunnan esityksen mukaisesti.
- Katujen talvikunnossapidon kustannusten lisäys, toteutuneiden kustannusten mukaan. Varaudutaan Led-valojen 10% polttamiseen läpi yön, myös kesällä.

Vesihuoltolaitos

- Jotta verkoston saneeraukset olisivat jatkossakin oikein kohdennettuja, pyritään vuonna 2024 panostamaan olemassa olevan verkoston tutkimiseen hyödyntäen pintavalunta- sekä pumppaamodata-analyysejä.
- Vuoden 2024 toteutetaan vesihuoltolaitoksen yleisten toimitusehtojen päivitystyö.
- Lisäksi tavoitteena on aloittaa vesihuoltoverkostojen kunnossapitotiedon tallentaminen sähköiseen johtokarttajärjestelmään.

Talonrakennus ja kunnossapito

- Henkilöstövaihdoista ja eläköitymisestä aiheutuneet uudet rekrytoinnit.
- Joidenkin investointien aikatauluviiveet ovat vaikuttaneet asetettujen tavoitteiden toimeenpanoon.

Liikunta- ja viherpalvelut

- Henkilöstövaihdoista ja eläköitymisestä aiheutuneet uudet rekrytoinnit

Maankäyttö ja elinvoima

Keskustakilpailun ratkettua käynnistetään jatkossa valittavilta osin kehittämiskohteita ja käynnistetään tarvittavia kaavatöitä. Kaavoitusohjelmaan lisätään lautakunnan hyväksymät hankkeet kaavan käynnistämissopimusten pohjalta.

Ympäristönsuojelu ja rakennusvalvonta

- Luonnon moninaisuus LUMO, päivitettävä luontotieto, 30 T€
- Saaristomeren tilan parantaminen, 70 T€
- Ympäristönsuojelun kesätyöntekijän palkkavaraukset, 12 T€
- Henkilöstön kasvu, nousseet henkilöstökulut, 30 T€

- Vakiintuneet ICT-kustannukset, nousu 50 T€
- Yhteistyö Turun seudun Eurooppa-toimiston kanssa ja kansainvälinen hankevalmistelu 25 T€.

KILPAILUTUKSET JA HANKINNAT

Kanslia- ja viestintäpalvelut

- Paras paikka -asukaslehden kilpailutus

Tietohallinto

- Tietoteknisen palvelinympäristön palvelusopimuksen jatkosta päättäminen syksyllä 2024.

Henkilöstöpalvelut

- Työajanseurantajärjestelmä
- Virike-edun palveluntarjoaja

Koulutus

- Avustamis- ja tulkkaukspalvelut
- Valkeavuoren kampuksen kalustaminen ja varustaminen
- Oppikirjat ja oheismateriaalit: sopimus voimassa 1.10.2023 - 30.9.2024. Vuonna 2024 mahdollinen option käyttäminen.
- Toimisto- ja koulutarvikkeet: sopimus voimassa 01.02.2022 - 31.01.2024. Vuonna 2024 mahdollinen option käyttäminen.

Varhaiskasvatus

- Kalusteet väistötila- ja uudisrakennushankkeisiin

Vapaa-ajan palvelut

- Kansalaisopiston opinto-ohjelma

Tila- ja ravintopalvelut

- Ruoka- ja siivouspalveluissa otetaan jo kilpailutettujen kohteiden optiovuosia käyttöön tai tarvittaessa kilpailutetaan hankinnat uudelleen. Ruokakuljetusten ja tuoreleipien hankinnan osalta tehdään myös päätös optiovuoden käyttöönotosta.
- Alkuvuodesta voimaan astuvat Hansel Oy:n vuoden vaihteessa kilpailuttamat elintarvike- ja siivous- sekä puhdistusaine hankintojen sopimukset. Tämän lisäksi osallistutaan tarpeen mukaan Turun Seutuhankintojen kilpailutuksiin tai jo tehtyjen hankintasopimusten optiovuosien käyttöönottoon.
- Kesän perussiivoukset ja ikkunanpesujen hankinnat kilpailutetaan keväällä.

Talonrakennus ja kunnossapito

- Rakennuttamisessa ja kunnossapidossa investointiohjelman mukaiset hankinnat.

Liikunta- ja viherpalvelut

- Investointiohjelman mukaisesti.

Maankäyttö ja elinvoima

- Kaavoitus hankkii ostopalveluna sekä kaavoitustyötä, että kaavojen laadintaan liittyvää muuta asiantuntijatyötä. Hankinnat perustuvat pääosin kaavoituksen puitesopimuksiin. Muita kilpailutuksia tehdään tarpeen mukaan.

7. Tuloslaskelma

(1000 €) (ulkoinen)	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	KJ 2024	TA 2024	TA2024/ MTA 2023 ero €	TS 2025	TS 2026
Myyntituotot	15 039	10 775	10 696	10 696	10 696	-79	10 696	10 696
Maksutuotot	12 554	4 781	4 877	4 927	4 927	146	4 927	4 927
Tuet ja avustukset	5 183	1 785	886	1 186	986	-799	986	986
Vuokratuotot	2 910	4 010	4 681	4 681	4 681	671	4 681	4 681
Muut toimintatuotot	3 017	3 641	2 664	3 164	3 164	-477	3 164	3 164
Toimintatuotot yhteensä	38 703	24 992	23 805	24 655	24 455	-538	24 455	24 455
Valmistus omaan käyttöön	252	171	126	126	126	-45	129	132
Henkilöstökulut	-92 226	-60 780	-66 264	-66 549	-66 047	-5 267	-67 698	-69 390
Palvelujen ostot	-113 858	-35 353	-37 490	-37 089	-37 097	-1 744	-41 993	-43 732
Aineet, tarv. ja tavarat	-15 337	-10 935	-11 963	-11 888	-11 888	-953	-12 186	-12 490
Avustukset	-7 589	-3 895	-3 895	-3 895	-3 895	0	-3 993	-4 092
Vuokrat	-4 245	-3 141	-3 223	-3 503	-3 503	-362	-3 591	-3 680
Muut kulut	-714	-24	-166	-166	-166	-142	-170	-174
Toimintakulut yhteensä	-233 970	-114 128	-123 001	-123 090	-122 596	-8 468	-129 630	-133 559
TOIMINTAKATE	-195 015	-88 964	-99 071	-98 309	-98 015	-9 051	-105 046	-108 972
Kunnallisvero	159 009	73 503	72 038	71 723	71 723	-1 780	74 408	78 050
Yhteisövero	10 530	7 343	6 093	6 127	6 127	-1 216	6 564	6 700
Kiinteistövero	8 052	7 997	8 703	9 279	9 279	1 282	9 309	9 309
Verotulot yhteensä	177 590	88 843	86 834	87 129	87 129	-1 714	90 281	94 059
Valtionosuudet	41 276	21 733	25 487	25 810	25 810	4 077	29 779	30 468
Verot ja valtionosuudet	218 866	110 576	112 321	112 939	112 939	2 363	120 060	124 527
Korkotuotot	73	75	1 877	1 877	1 877	1 802	1 974	1 500
Muut rahoitustuotot	252	80	250	250	250	170	250	250
Korkokulut	-2 354	-2 365	-3 915	-3 915	-3 915	-1 550	-4 906	-5 804
Muut rahoituskulut	-4	-50	-50	-50	-50	0	-50	-50
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 033	-2 260	-1 838	-1 838	-1 838	422	-2 732	-4 104
VUOSIKATE	21 817	19 352	11 413	12 792	13 086	-6 266	12 282	11 451
Poistot	-12 001	-13 500	-13 500	-12 600	-12 600	900	-13 400	-14 200
Satunnaiset erät			0	0	0	0		
TULOS	9 816	5 852	-2 087	192	486	-5 366	-1 118	-2 749
Poistoeron lis./väh.	17	17	17	17	17	0	17	17
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	9 833	5 869	-2 070	209	503	-5 366	-1 101	-2 732

8. Rahoituslaskelma

1000 euroa	TP 2022	TA 2023	ENN. 2023	TA 2024	TA2024/ ENN. 2023 ero €	TS 2025	TS 2026
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	21 817	19 547	19 909	13 086	-6 823	12 282	11 451
Satunnaiset erät							
Tulorahoituksen korjauserät	-1 918	-2 000	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-19 313	-50 440	-38 000	-58 120	-20 120	-46 695	-28 350
Rahoitusosuudet investointeihin	279						
Omaisuuksien myyntitulot	2 190	2 700	2 700	2 700	0	2 700	2 700
Toiminnan ja inv. rahavirta	3 054	-30 193	-17 391	-44 334	-26 943	-33 713	-16 199
Antolainauksen muutokset							
Ottolainauksen muutos (nto)	-4 783	25 000	11 000	30 000	19 000	35 000	15 000
Muut maksuvalm. muutokset	6 689						
Rahoituksen rahavirta	1 906	25 000	11 000	30 000	19 000	35 000	15 000
Rahavarojen muutos	4 960	-5 193	-6 391	-14 334	-7 943	1 287	-1 199
Lainakanta 31.12.	93 375	123 158	104 375	134 375	30 000	169 375	184 375
Velka euroa per asukas	2 605	3 322	2 860	3 636	776	4 500	4 796
Asukasmäärä	35 848	37 078	36 500	36 960	460	37 639	38 446
Taseen kertynyt ylijäämä	44 397	50 461	53 323	53 825	503	52 724	49 992

9. Valtuustoon nähden sitovat määrärahaerät

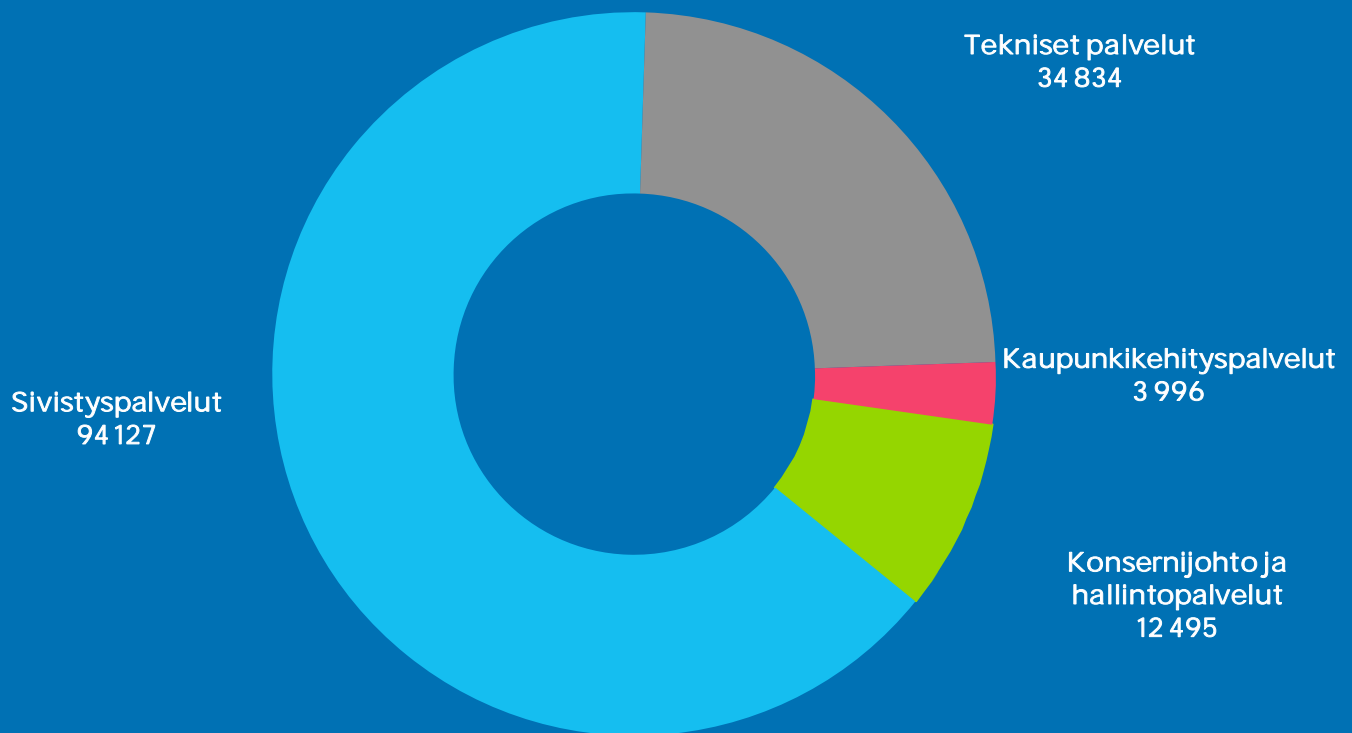
		TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	KJ 2024	TA 2024	TA2024/ MTA2023 ero €	TS 2025	TS 2026
		(1000 €)							
Konsernijohto	Tuotot	7	10	10	10	10		10	10
	Kulut	-2 070	-2 314	-2 575	-2 555	-2 455	-142	-2 517	-2 580
	Kate	-2 064	-2 304	-2 565	-2 545	-2 445	-142	-2 507	-2 570
Tarkastus- lautakunta	Tuotot		0	0	0	0			
	Kulut	-34	-55	-56	-56	-56	-1	-57	-59
	Kate	-34	-55	-56	-56	-56	-1	-57	-59
Hallinto- palvelut	Tuotot	6 104	4 595	5 153	5 153	5 153	557	5 153	5 153
	Kulut	-11 090	-9 075	-10 069	-10 009	-9 984	-909	-14 202	-15 246
	Kate	-4 986	-4 480	-4 916	-4 856	-4 831	-351	-9 049	-10 093
Sivistys- lautakunta	Tuotot	5 998	5 289	4 282	4 582	4 382	-907	4 382	4 382
	Kulut	-77 778	-83 209	-88 170	-88 842	-88 437	-5 228	-90 648	-92 914
	Kate	-71 780	-77 920	-83 888	-84 260	-84 055	-6 135	-86 266	-88 532
Vapaa-ajan lautakunta	Tuotot	545	392	377	427	427	35	427	427
	Kulut	-5 172	-5 425	-5 679	-5 679	-5 690	-265	-5 832	-5 978
	Kate	-4 628	-5 033	-5 302	-5 252	-5 263	-230	-5 405	-5 551
Tekninen lautakunta	Tuotot	35 254	32 235	33 251	33 251	33 251	1 016	33 825	34 414
	Kulut	-32 877	-32 377	-35 295	-34 809	-34 834	-2 457	-35 705	-36 598
	Kate	2 377	-143	-2 044	-1 559	-1 584	-1 441	-1 880	-2 184
Kaupunki- kehitys- lautakunta	Tuotot	3 026	3 970	3 163	3 663	3 663	-307	3 663	3 663
	Kulut	-1 918	-2 258	-2 476	-2 476	-2 476	-218	-2 538	-2 601
	Kate	1 108	1 712	687	1 187	1 187	-525	1 125	1 062
Ympäristö- lautakunta	Tuotot	676	526	552	552	552	26	552	552
	Kulut	-957	-1 229	-1 546	-1 521	-1 521	-292	-1 559	-1 598
	Kate	-281	-703	-993	-968	-968	-265	-1 006	-1 045
Yhteensä	Tuotot	51 609	47 017	46 788	47 638	47 438	421	48 012	48 601
	Kulut	-131 897	-135 982	-145 865	-145 947	-145 453	-9 511	-153 058	-157 574
Toimintakate		-80 287	-88 965	-99 078	-98 309	-98 015	-9 090	-105 046	-108 973

10. Vertailuhinnat

Vertailuhinnat, toimintakate/asukas	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TA 24/23
Konsernijohto:					
Kaupunginvaltuusto	6	7	8	8	2,9 %
Kaupunginhallitus	95	96	25	31	21,5 %
Hallintopalvelut (toimintakulut/asukas)					
Kanslia- ja viestintäpalvelut	29	20	25	27	11,4 %
Talous- ja hankintapalvelut	70	75	53	55	5,3 %
Tietohallinto	62	66	48	48	0,2 %
Sivistyspalvelut					
Perusopetus	861	936	954	1 029	7,9 %
Lukiokoulutus	75	82	91	97	7,4 %
Varhaiskasvatus	788	856	922	1 013	9,9 %
Tekniset palvelut (toimintakulut/asukas)					
Hulevesi	4	5	4	5	26,6 %
Joukkoliikenne	40	45	48	53	11,3 %
Kaupunkikehityspalvelut (toimintakulut/asukas)					
Kaavoitus	16	19	29	28	-0,7 %
Maaomaisuuden hallinta	8	12	9	12	33,3 %
Ympäristönsuojelu	12	11	16	20	29,7 %
Rakennusvalvonta	14	15	18	21	19,1 %

Käyttötalousosa

Käyttötalousosan menot, 1000 euroa

11. Kaupunkikonserni

11.1. Konsernijohto: kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja elinkeinopolitiikka

KONSERNIJOHTO

Kaupunginvaltuusto	kaupunginjohtaja Harri Virta
Kaupunginhallitus	kaupunginjohtaja Harri Virta
Kaupunginjohtaja	kaupunginjohtaja Harri Virta, kaupunginhallituksen pj. Mikko Aaltonen
Elinkeinopolitiikka	kaupunginjohtaja Harri Virta

TOIMINTA-AJATUS

Konsernijohtoon lukeutuvat kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja sekä elinkeinopolitiikka. Kaupunginvaltuusto päättää voimavarojen käytöstä, strategiasta ja kaupungin toimintaan keskeisemmin vaikuttavista asioista. Kaupunginhallitus yhdessä kaupunginjohtajan kanssa johtaa kaupungin käytännön toimintaa ja valmistelee kaupunginvaltuustolle menevät asiat.

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Strateginen tavoite ja kriittinen menestystekijä	Tavoite	Mittarin tavoitearvo
<p>Kaarina on houkutteleva ja kilpailukykyinen paikka asua, yrittää ja tehdä työtä</p> <p><i>Kaarina tekee vastuullisia ympäristöratkaisuja sekä edistää ympäristötietoisuutta</i></p>	Ilmasto-ohjelman toteuttaminen	Vuoden 2024 ilmasto-ohjelman toimenpiteet on tehty
<p>Kaarina tarjoaa monipuoliset ja laadukkaat palvelut</p> <p><i>Palveluiden resurssit vastaavat tarpeita</i></p>	Toiminnan kehittämissuunnitelman toteuttaminen	Talous on tasapainossa, velkamäärä kohtuullinen ja hoidettavissa, korkoriski riittävästi suojattu ja toiminnan rahoitus turvattu.
<p>Kaarina edistää hyvinvointia</p> <p><i>Kaarinassa on mahdollisuus kohdata, tulla kuulluksi, osallistua ja vaikuttaa</i></p>	Osallistaminen ja vaikutustenarviointijärjestelmien kehittäminen	Asukkaiden ja vaikuttamiselinten osallisuutta budjetin valmisteluun lisätään. Vaikutustenarviointijärjestelmä on valmis.

<p>Kaarina tarjoaa monipuoliset ja laadukkaat palvelut</p> <p><i>Monipuoliset palvelut vastaavat asukkaiden tarpeita ja tukevat sujuvaa arkea</i></p>	<p>Konserniohjeen päivittäminen ja sisäisen valvonnan kehittäminen</p>	<p>Konserniohjeet on päivitetty ja sisäisen valvonnan järjestelmä on uusittu.</p>
<p>Kaarina tarjoaa monipuoliset ja laadukkaat palvelut</p> <p><i>Monipuoliset palvelut vastaavat asukkaiden tarpeita ja tukevat sujuvaa arkea</i></p>	<p>Organisaatiouudistustarpeen arviointi</p>	<p>Organisaatiouudistustarpeet on arvioitu ja mahdolliset 1.6.2025 toteutettavat muutokset päätetty talousarvion yhteydessä.</p>
<p>Kaarina tarjoaa monipuoliset ja laadukkaat palvelut</p> <p><i>Kaarina ylläpitää ja kehittää henkilöstön osaamista</i></p>	<p>Projektinhallinnan kehittäminen</p>	<p>Koko kaupungintasoinen projektinhallinnan prosessia ja osaamista on kehitetty ja projektinhallintaan on luotu toimintamalli</p>

TALOUS

1 000 euroa	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Tuotot	1 041	3	7	10	10	10	0,0 %
Kulut	-4 283	-4 461	-2 070	-2 314	-2 575	-2 455	6,1 %
Kate	-3 242	-4 459	-2 064	-2 304	-2 565	-2 445	6,2 %

TOIMINTASUUNNITELMA

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto vahvisti syyskuussa 2022 uuden vuoden 2023 alussa voimaanastuvan Kaarina strategian. Strategian pohjalta päivitettiin palvelustrategia. Kaupunginvaltuusto seuraa strategioiden toteutumista.

Hyvinvointialueuudistus sekä tuleva työllisyysuudistus vaikuttivat merkittävästi kuntien tehtäviin. Kaupunginvaltuusto seuraa jäljellejäävän kunnan organisaation toimivuutta sekä uudistuksen vaikutuksia Kaarinan kaupungin toimintaan ja talouteen.

Kaupunginvaltuusto seuraa toiminnan kehittämissuunnitelman toteutumista osavuositarkastuksen ja tilinpäätöksen yhteydessä. Talousarvion valmistelun yhteydessä kaupungin toimielimet ottavat kantaa oman palvelualueensa osalta tarvittaviin toimenpiteisiin.

Kaupunginvaltuusto luo edellytyksiä asukasluvun kasvulle sekä yrityskannan lisääntymiselle.

Vuonna 2024 kaupungin organisaatiomuutostarve arvioidaan niin palveluorganisaation kuin luottamushenkilöorganisaation osalta.

Kaupunginhallitus

Kuntalain velvoittamana kaupunginhallitus vastaa muun muassa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta sekä edustaa kuntaa työnantajana, vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä huolehtii kunnan toiminnan omistajaohjauksesta sekä huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginhallitus seuraa toiminnan kehittämissuunnitelman toteutumista osavuosisikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä ja ohjaa valmistelua yhteistyössä taloustyöryhmän kanssa.

Vuoden 2023 aikana selvitetään mahdolliset organisaatiouudistustarpeet niin palveluorganisaation kuin luottamushenkilöorganisaation osalta.

Kaupunginhallitus vastaa päivitetyn Kaarina-strategian ja palvelustrategian toteuttamisesta toteuttamissuunnitelman mukaisesti.

Kaupunginhallitus ohjaa Kaarinan ilmasto-ohjelman toteuttamista.

Kaupunginhallitus myös ohjaa henkilöpoliittisia linjauksia ja kiinnittää erityistä huomiota työhyvinvointiin.

Kaarinan kaupunginhallitus osallistuu aktiivisesti Turun kaupunkiseudun kuntayhtymän seutuyhteistyöhön.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginjohtajan tavoitteet määritetään kuntalain edellyttämässä johtajasopimuksessa ja siinä sovitussa vuosittaisessa kehityskeskustelussa kaupunginjohtajan ja kaupunginhallituksen puheenjohtajiston kanssa.

Elinkeinopolitiikka

Kaarinan Kehitys Oy

Kaarinan kaupungin ja Kaarinan Kehitys Oy:n välisen ostopalvelusopimuksen kokonaisarvo on 257.300 euroa. Tästä yhtiön perustoimintojen hoitamiseen varataan 182.300 euroa. Loppu 75.000 euroa varataan seuraavasti:

- Yrityspalveluiden ja työllistämisen tehostaminen 35 000 euroa
- Elinkeino-ohjelman toteuttaminen 20 000 euroa
- Elinkeino- ja työllisyyspalveluiden uudistuksen läpivienti 20 000 euroa

Turun seudun kehitys Oy ja Turku Science Park Oy

Turun seudun kuntien omistama Turun seudun kehitys Oy ostaa kuntien elinkeinopalvelut ostopalvelusopimuksen mukaisesti Turku Science Park Oy:ltä.

Turku Science Park Oy tuottaa Turun seudun kunnille yrityspalveluita ja toimii myös korkeakoulujen innovaatioiden kaupallistajana ja liiketoiminnan kehittäjänä. Yrityksille tuotetaan lisäarvoa tarjoamalla Suomen parhaat tukipalvelut liiketoiminnan aloittamiselle, kehittämiselle, verkostoitumiselle, kasvulle ja kansainvälistymiselle.

Turku Science Park Oy tarjoaa alueen yrityksille monitasoisesti uusia verkostoja ja kasvamisen mahdollisuuksia, tukien erityisesti korkean teknologian yritysten toimintaa. Turku Science Park yhdistää yritysten strategiset kehitys- ja tutkimustarpeet erityisesti alueen korkeakouluihin, mutta myös esimerkiksi kaikkien Suomen teknillisiin korkeakouluihin, nopeuttaen tuote-, tuotanto-, liiketoiminta- ja osaamiskehitystä ja markkinoille tuloa. Yhtiö mahdollistaa oppilaitoksen tutkijoiden ja yritysten saumattoman yhteistoiminnan, mikä johtaa yritysvetoiseen, monialaiseen ja tuloksekkaaseen innovaatioyhteistyöhön.

Life Science –kiihdyttämö, Smart Chemistry Park, Spark up, Turku Future Technologies sekä uusi meri- ja valmistavan teollisuuden kiihdyttämö toimivat uusien liiketoimintakonseptien kiihdyttäjinä, joiden toimintaa vakiinnutetaan. Toimintaa tehdään yhteistyössä laajojen sidosryhmien kanssa. Rahoituksen hakeminen yrityksille on keskeisessä asemassa.

VASTUUALUEEN SUORITTEET JA VERTAILUHINNAT

Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Kaupunginvaltuusto							
Kokoukset	6	7	9	8	8	8	0,0 %
Käsitellyt asiat	73	97	89	190	190	190	0,0 %
Valtuustoaloitteet	23	16	27	30	30	30	0,0 %
Kaupunginhallitus							
Kokoukset	26	23	24	22	22	22	0,0 %
Käsitellyt asiat	318	367	314	520	520	520	0,0 %
Elinkeinopolitiikka							
Perustettujen yritysten määrä	181	279	225	220	140	140	-36,4 %
Työpaikkojen määrä	9 600	9 973	9 809	9 200	10 300	10 300	12,0 %
Toimipaikkojen määrä	2 272	2 430	2 524	2 350	2 272	2 272	-3,3 %
Vertailuhinnat	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Kaupunginvaltuusto							
Toimintakulut €/ asukas	5,40	6,44	7,41	8,11	8,35	8,35	2,9 %
Kaupunginhallitus							
Toimintakulut €/ asukas	93,34	94,60	96,47	25,22	30,64	30,64	21,5 %
Kaupunginjohtaja							
Toimintakulut €/ asukas	8,33	8,44	9,08	8,49	13,98	10,73	26,4 %
Elinkeinopolitiikka							
Toimintakulut €/ asukas	16,47	16,18	16,42	16,05	16,71	16,71	4,1 %
Konsernijohto yhteensä							
Toimintakulut €/ asukas	123,55	125,67	129,38	62,40	69,68	69,68	11,7 %

11.2. Kaarinan Kehitys Oy

TOIMINTA-AJATUS

Kaarinan Kehitys Oy on kaupungin ja yrittäjien yhteinen elinkeinoyhtiö, jonka tehtävänä on osallistua kaupungin elinkeinopolitiikan suunnitteluun sekä kaupungin elinkeino-ohjelmassa määriteltyjen tavoitteiden toteuttamiseen. Tavoitteena on, että Kaarina olisi Turun seudun vetovoimaisin kaupunki yrittäjien ja yritysten sekä niiden henkilöstön näkökulmasta.

Tavoitteena on myös parantaa yrittämisen edellytyksiä sekä ymmärtää elinkeinoelämän tarpeita luomalla tiivis ja säännöllinen yhteistyö yrittäjien ja seudullisten yhteistyötahojen kanssa. Elinkeino-ohjelmassa on määritelty elinkeinopolitiikan perustaksi seuraavat asiat: sujuva päätöksenteko, toimivat yrityspalvelut, yritysmyönteinen ajattelutapa ja seudullinen yhteistyö.

Kaarinan kaupungin strategiassa korostetaan asiakaslähtöistä toimintatapaa läpi koko organisaation. Kaarinan Kehitys Oy pyrkii varmistamaan, että uuden strategian osa-alueilla huomioidaan myös yritykset ja että yritysmyönteisyys on osa kaupungin toimintakulttuuria ruohonjuuritasolta alkaen.

TOIMINTASUUNNITELMA

Kaarinan Kehitys Oy:n toiminnan perustana ovat laaja-alainen yhteistyö yritysten ja yrittäjien kanssa, kaupungin yritysalueiden markkinointi ja sijoittumispalvelut, yhteistyö seudullisen kehittämissyhtiön ja seudun kuntien kanssa sekä uusien kärkitoimialojen tunnistaminen ja kehittäminen. Elinkeino-ohjelmassa 2024 – 2030 on määritelty kaupungin elinkeinopoliittiset tavoitteet.

Tavoitteiden mukaan vahvistetaan kaupungin yritys­lähtöistä toimintaa, kehitetään laaja-alaista yhteistyötä seudun eri toimijoiden kanssa ja lisätään Kaarinan houkuttelevuutta vahvistamalla kaupungin vetovoimatekijöitä. Kaarina on rohkea, yritys­sym­märtäväinen yrittäjyyden edistäjä ja esille tuoja.

11.3. Muut keskeiset konserniyhteisöt

Muut keskeiset konserniyhteisöt kaupunginjohtaja Harri Virta

11.3.1 KOy Kaarinan Vuokratalot

TOIMINTA-AJATUS

Kiinteistö Oy Kaarinan Vuokratalojen toiminta-ajatuksena on tarjota kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja.

TOIMINTASUUNNITELMA

Kiinteistö Oy Kaarinan Vuokratalojen toiminta-ajatuksena on tarjota kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja.

Yhtiö omistaa ja vuokraa kohtuuhintaisia asuinhuoneistoja Kaarinan kaupungissa. Yhtiö jatkaa kiinteistöjensä energiatehokkuuden parantamista laaditun suunnitelman mukaisesti.

VASTUUALUEEN SUORITTEET JA VERTAILUHINNAT

Suoritteet	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TA 24/23
KOy Kaarinan Vuokratalot							
Keskivuokra	11,15	11,67	11,72	11,72	12,18	13,15	8,0 %
Käyttöaste %	93 %	94 %	92 %	93 %	93 %	93,0 %	0,0 %
Vertailuhinnat	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TA 24/23
KOy Kaarinan Vuokratalot							
Liikevaihto	6 102 253	6 218 467	6 329 500	6 554 139	6 866 000	7 087 000	3,2 %
Kiinteistöjen hoitokulut	4 012 814	3 951 859	4 394 527	5 147 370	4 597 000	5 576 000	21,3 %
Rahoituskulut	1 068 760	683 704	707 462	644 816	690 000	631 000	-8,6 %

11.3.2 As Oy Katariinankulma Kaarina

TOIMINTA-AJATUS

Yhtiön toiminta-ajatuksena on vuokrata senioreille suunniteltuja asuntoja niitä tarvitseville sekä vanhustyön toimistotiloja ja palvelutori-tila. Vuokrilla katetaan yhtiön hoito- ja pääomakulut. Toiminta siirtyy hyvinvointialueelle, jolle yhtiö jatkossa vuokraa tilat. Nykyinen vuokrasopimus siirtyy sellaisenaan.

TOIMINTASUUNNITELMA

Asunnot ovat haluttuja senioriasuntoja Kaarinan keskustassa ja asunnoissa voidaan asua esteettömästi ja turvallisesti.

12. Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta tarkastuslautakunnan pj Kimmo Hollmén

TOIMINTA-AJATUS

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tilintarkastuksen yhteensovittamisesta. Tarkastuslautakunta antaa vuosittain kaupunginvaltuustolle arviointikertomuksen, jossa arvioidaan edellinen päättynyt tilikausi.

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOIVAT TAVOITTEET

Strateginen tavoite ja kriittinen menestystekijä	Tavoite	Mittarin tavoitearvo
Kaarina tarjoaa monipuoliset ja laadukkaat palvelut <i>Kaarina hyödyntää palautteita palveluiden kehittämisessä</i>	Tarkastuskertomuksen laadinta	Tarkastuslautakunta luovuttaa tarkastuskertomuksensa toukokuussa 2024

TALOUS

1 000 euroa	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Tuotot	0	0	0	0	0	0	
Kulut	-29	-28	-34	-55	-56	-56	1,3 %
Kate	-29	-28	-34	-55	-56	-56	1,3 %

TOIMINTASUUNNITELMA

Tarkastuslautakunta tekee esityksen tilinpäätöksen käsittelystä ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille. Lautakunta kokoontuu vuoden aikana noin 11 kertaa. Ulkoinen tilintarkastaja tekee konsernissa noin 50 työpäivää tarkastustyötä.

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi

13. Hallintopalvelut

Hallintopalvelut hallintojohtaja Päivi Antola

TOIMIALUEEN KATSAUS

Hallintopalvelut palvelee vuonna 2024 asiakkaitaan joustavasti, nopeasti ja laadukkaasti toiminta-ajatuksensa mukaisesti.

Vuosi 2024 tulee valtakunnallisesti olemaan muutosten vuosi työllisyyspalveluissa, ja näin myös Kaarinassa. Vuoden 2025 alusta työ- ja elinkeinopalvelut siirtyvät kokonaisuudessaan valtiolta kuntien järjestämisvastuulle, ja myös Kaarinassa tulee olla valmius palvella yritys- ja henkilöasiakkaita laadukkailla ja vaikuttavilla lähipalveluilla heti muutoksen astuessa voimaan. Vuonna 2024 onkin tärkeä valmistelun ja kehittämisen vuosi, jotta palvelun jatkuvuus voidaan turvata.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen merkitys on korostunut kaupungissa hyvinvointialueuudistuksen myötä. Kaarinan kaupungissa on tiedostettu erinomaisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rooli kaikkia palvelualueita poikkileikkaavana toimintona. Uuden hyvinvointijaoston sijoittuminen suoraan kaupunginhallituksen alaisuuteen on vahvistanut tätä tavoitetta. Kaarinan kaupungin työ asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi on ollut tuloksellista. Kunnille myönnetään valtionosuutta kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvän aktiivisuuden perusteella. Kaarinan saama valtionosuuspotti hyte-kertoimen osalta on kasvamassa ja on ennakkotiedon mukaan lähes 700 000 euroa vuonna 2024.

Kaarinassa on vuonna 2023 resursoitu osallisuuden edistämiseen uuden osallisuuskoordinaattorin palkkaamisen myötä. Asukasbudjetointi toteutetaan talousarviovuonna neljännen kerran. Asukkaiden ideoiden rahoittamiseen varataan vuodelle 2024 yhteensä 75 000 euroa, mikä on 25 000 enemmän kuin edeltävänä vuonna. Muutoksensa aiempaan on myös, että asukasbudjetti sidotaan vahvemmin osaksi Kaarina-strategiaa ja sen jalkauttamista. Myös asukasilojen käynnistäminen uudelleen on suunnitelmassa.

Hallintopalvelut haluaa olla tukemassa kaupungin palvelualueita toiminnan kehittämisessä ja myös kustannussäästöjen aikaansaamisessa. Esimerkkeinä vuoden 2024 toimenpiteistä voidaan mainita, että tietohallinto on tarjoaa aiempaa laajemmin konsultointi- ja projektipäällikköpalveluita toiminnan digitalisaation edistämiseksi, hankintapalveluiden henkilöstö opastaa palvelualueita hankinnoissa, kanslia- ja viestintäpalveluissa asian-, asiakirja- ja kokoushallintaan liittyvien sähköisten toimintatapojen kehittäminen jatkuu sekä henkilöstöpalvelut suunnittelee toimenpiteitä henkilöstön pito- ja vetovoimatekijöiden parantamiseksi.

Kahden viime vuoden aikana on kehitetty kaupungin johdon, palvelualueiden, luottamushenkilöiden ja asukkaidenkin tarpeeseen visuaalisia tilastoraportteja PowerBI-työkalulla. Raporttien avulla mahdollistetaan ajantasaisella tiedolla johtaminen ja suunnittelu sekä manuaalisten päivitysten minimoiminen. Vuonna 2024 panostetaan siihen, raportit on otettu aktiiviseen käyttöön.

Kaarinan kaupunki on tiivistänyt ja tiivistää yhteistyötä hallintotehtävissä itäisten kuntien kanssa. Vuonna 2023 Kaarina solmi yhteistyösopimuksen Paimion ja Sauvon kanssa kotoutumispalveluista. Kaarina on yhteistyössä vastuukunta. Vuoden 2024 talousarviossa on varauduttu siihen, että Lieto, Kaarina, Paimio ja Sauvo palkkaavat yhteisen työntekijän varautumisasioiden koordinoimiseksi ja kehittämiseksi.

Henkilöstöpalveluissa suunnitellaan ja toteutetaan vuosittain erilaisia toimenpiteitä henkilöstön työhyvinvoinnin ylläpitämiseksi. Vuonna 2024 otetaan käyttöön työsuhdetietokanta ja siirrytään käyttämään sähköisesti ladattavaa työhyvinvointietuutta. Uusia etuuksia varten vuoden 2024 talousarvioon on varattu määrärahaa 150 000 euroa edellistä vuotta enemmän.

Hallintopalveluiden tavoitteena on vuonna 2024 edistää monin eri tavoin Kaarina-strategian toteutumista ja olla luomassa yhdessä parasta Kaarinaa.

13.1. Hallinnon tukipalvelut

Hallintopalvelujen yleispalvelut	hallintojohtaja Päivi Antola
Hyvinvoinnin edistäminen	hyvinvoinnin edistämisen päällikkö Hanna Inkeroinen
Kanslia- ja viestintäpalvelut	hallintojohtaja Päivi Antola
Talous- ja hankintapalvelut	talousjohtaja Sinikka Sinervuo-Koskinen
Tietohallinto	tietohallintojohtaja Kari Hölsö
Henkilöstöpalvelut	henkilöstöjohtaja Maija Hanhiala

TOIMINTA-AJATUS

Hyvin hoidettu hallinto on kaiken toiminnan perusta. Hallintopalveluiden toimialue huolehtii kaupungin

- kanslia- ja viestintäpalveluista
- talous- ja hankintapalveluista
- henkilöstöpalveluista
- tietohallinnosta

niin, että johto ja palvelutuotannosta vastaavat yksiköt saavat asiantuntevaa ja luotettavaa palvelua.

Hallintopalvelut vastaa myös kaupungin asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä. Vastuualueen keskeisenä tehtävänä on asukkaiden hyvinvointia kuvaavan tiedon tuottaminen, kerääminen ja analysointi kaikkien palvelualueiden käyttöön sekä palvelualueiden tukeminen asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä ja toimenpiteiden synkronointi yhteen. Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä hallintopalveluihin, uudelle hyvinvoinnin edistämisen vastuualueelle siirrettiin työllisyyspalvelut sekä kotoutumispalvelut, jotka ovat aiemmin sijoittuneet sosiaali- ja terveyspalveluiden perhe- ja sosiaalipalveluihin.

Hallintopalveluiden toimialue palvelee kaarinalaisia ja muita ulkoisia asiakkaita sekä konsernin sisäisiä asiakkaita joustavasti, nopeasti ja laadukkaasti.

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOAVAT TAVOITTEET

Strateginen tavoite ja kriittinen menestystekijä	Tavoite	Mittarin tavoitearvo
<p>Kaarina on houkutteleva ja kilpailukykyinen paikka asua, yrittää ja tehdä työtä</p> <p><i>Kaarina on turvallinen ja viihtyisä kaikille</i></p> <p><i>Kaarinan työnantajakuva on myönteinen ja meillä on hyvä tehdä työtä</i></p> <p><i>Kaarina ylläpitää ja kehittää henkilöstön osaamista</i></p>	<p>Uuden tietoteknisen palvelinympäristön valinta nykyisen sopimuksen umpeutuessa syksyllä 2024</p>	<p>Tietoturvallinen, kyberturvallinen, luotettava, toimiva ja kustannustehokas uusi palvelinympäristö valittu 31.12.2024 mennessä</p>

<p>Kaarina edistää hyvinvointia</p> <p><i>Kaarinassa on mahdollisuus kohdata, tulla kuulluksi, osallistua ja vaikuttaa</i></p> <p>Kaarina tarjoaa monipuoliset ja laadukkaat palvelut</p> <p><i>Monipuoliset palvelut vastaavat asukkaiden tarpeita ja tukevat sujuvaa arkea</i></p>	<p>Vaikutusten ennakoarvioinnin mallin kehittäminen</p> <p>TE24-uudistus toteutuminen Kaarinassa onnistuneesti</p>	<p>Vaikutusten ennakoarvioinnin malli ja pilotoinnin aikataulu on valmistunut. Lisäksi pilotointi on käynnistynyt.</p> <p>Kaarinan TE-palveluiden oma toimipiste on valmis ja kaupungin oman henkilöstön rekrytointi on aloitettu.</p>
<p>Kaarina tarjoaa monipuoliset ja laadukkaat palvelut</p> <p><i>Kaarina on turvallinen ja viihtyisä kaikille</i></p> <p><i>Kaarina ylläpitää ja kehittää henkilöstön osaamista</i></p>	<p>Tiedonhallinnan ja tietoturvan johtamisen, valvonnan sekä raportoinnin kehittäminen</p>	<p>Valmistautuminen tietotilinpäätöksen laatimiseen vuodesta 2024: vuonna 2024 on luotu malli ja toimintatavat, joilla saadaan koottua tietotilinpäätöksessä raportoitavat tiedot. Tilinpäätös laaditaan alkuvuodesta 2025.</p>
<p>Kaarina on houkutteleva ja kilpailukykyinen paikka asua, yrittää ja tehdä työtä</p> <p><i>Kaarinan työnantajakuva on myönteinen ja meillä on hyvä tehdä työtä.</i></p>	<p>Uuden työajanseurantajärjestelmän valinta ja käyttöönotto</p>	<p>Vuoden 2024 loppuun mennessä on otettu käyttöön uusi työajanseurantajärjestelmä.</p>

PALVELUSTRATEGIAN TOTEUTUMINEN

Palvelustrategiassa on linjattu, että kaupungin viestintä perustuu 80 %:sti omaan tuotantoon ja 20 %:sti ostopalveluun. Vuonna 2024 ostopalveluita tultaneen hankkimaan vähemmän kuin 20 % viestinnän kokonaisbudjetista, sillä kaupungilla on tällä hetkellä omaa osaamista ja resurssia viestinnän toteuttamiseen.

Yhdistysyhteistyön periaatteet uudistettiin vuonna 2022 ja periaatteiden kehittäminen on edelleen käynnissä. Palvelustrategian mukainen jako avustuksiin ja kumppanuussopimuksiin toteutuu koko kaupungin tasolla.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

- Vuonna 2024 aloitetaan laajan hyvinvointikertomuksen luonnoksen valmistelu kuvaamaan Kaarinan hyvinvointitilannetta valtuustokaudella 2021-2024.
- Hyte-neuvotteluihin osallistuminen Varhan sekä yhteistyö hyvinvointialueen kanssa sekä hyvinvointialueen yhteisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelmien laatiminen.

- Vaikutusten ennakoarviointimallin kehittäminen
- Asukasbudjetti 2024 toteutetaan 75 000 euron määrärahalla ja sidotaan aiempaa vahvemmin osaksi Kaarina-strategian toteuttamista.
- Asukasiltujen suunnittelu ja toteuttaminen
- Työllisyyspalvelut edistää kaarinalaisten työttömien työnhakijoiden hyvinvointia ja terveyttä parantamalla asiakkaidensa työnhaku- ja työntekovalmiuksia ja sitä kautta heidän asemaansa työmarkkinoilla.
- Yrityskoordinaattori-työvalmentaja-mallilla luodaan työntekomahdollisuuksia yksityisiin yrityksiin ja vaikutetaan sitä kautta myös sekä kaupungin elinvoimaan, kaarinalaisiin yrityksiin että työnhakijoihin.
- Kotoutumispalveluilla edistetään maahanmuuttajaväestön mahdollisuutta osallistua aktiivisesti suomalaisen yhteiskunnan toimintaan, vahvistetaan osallisuutta työmarkkinoilla sekä pyritään edesauttamaan maahanmuuttajien mahdollisuuksia toimia yrittäjänä.
- Kotoutumispalveluilla ennaltaehkäistään syrjäytymistä, vähäosaisuutta ja alueellista eriytymistä sekä parannetaan maahanmuuttajien elämänlaatua ja osallisuutta
- Kaupungin henkilöstöpalvelut suunnittelee ja kehittää erilaisia toimintamalleja ja palveluita henkilöstön työhyvinvoinnin tukemiseksi ja ylläpitämiseksi.

ILMASTOBUDJETTI

- Paras paikka pyöräillä -hankkeen toiminnan jatkaminen hankekauden jälkeen
- Työsuhdepolkupyöräedun käyttöönotto
- Kaupunki pyrkii rahoittamaan talonrakennusinvestointejaan vihreällä rahoituksella, mikäli investointi täyttää lainan ehdot ja rahoitus on kustannuksiltaan kilpailukykyinen
- Hybridityön mahdollistaminen tehtävissä, joissa etätyön tekeminen soveltuva.
- Uusien sovellusten ja sähköisten toimintatapojen kehittäminen kokous- ja asianhallinnassa
- Uuden palvelinympäristön hankinnassa huomioidaan mm. energiatehokkuus

KÄYNNISSÄ OLEVAT KEHITTÄMISHANKKEET

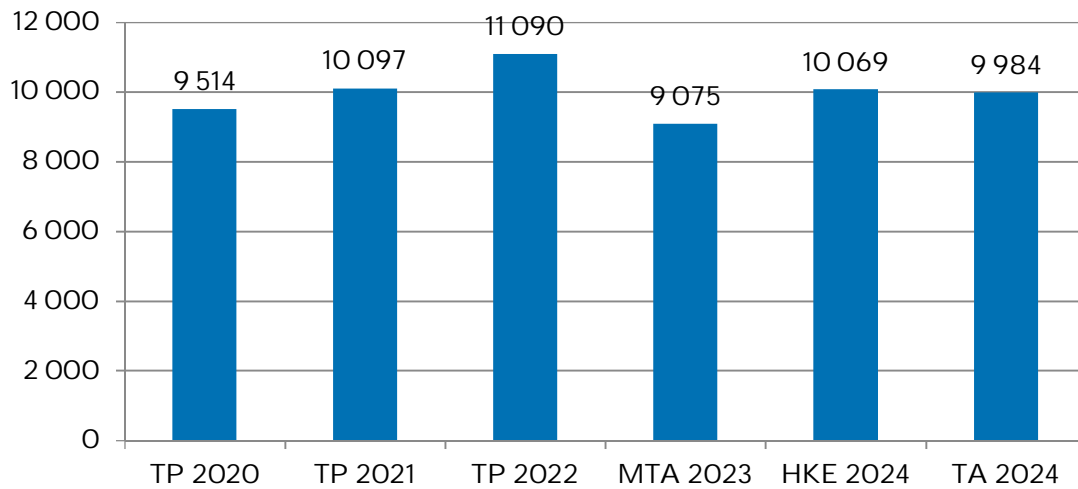
- Työssä Parempi -hanke

TALOUS

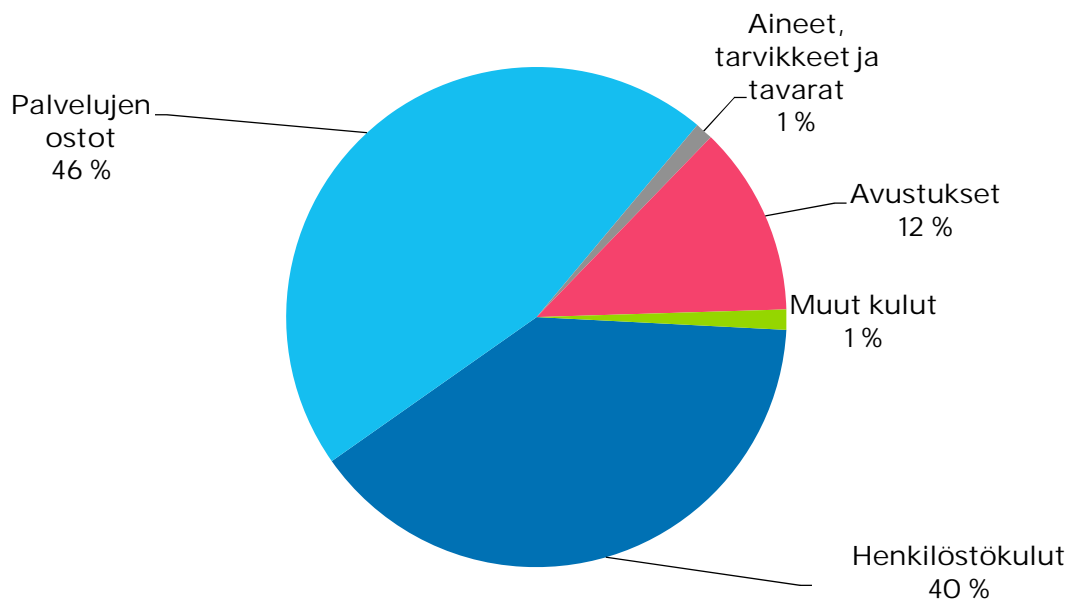
1 000 euroa	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Tuotot	5 446	5 842	6 104	4 595	5 153	5 153	12,1 %
Kulut	-9 514	-10 097	-11 090	-9 075	-10 069	-9 984	10,0 %
Kate	-4 068	-4 256	-4 986	-4 480	-4 916	-4 831	7,8 %

Vuosien 2020-2022 tilinpäätösluvuissa on huomioitu työllisyys- ja kotoutumispalveluiden kustannukset nykyorganisaation mukaisesti.

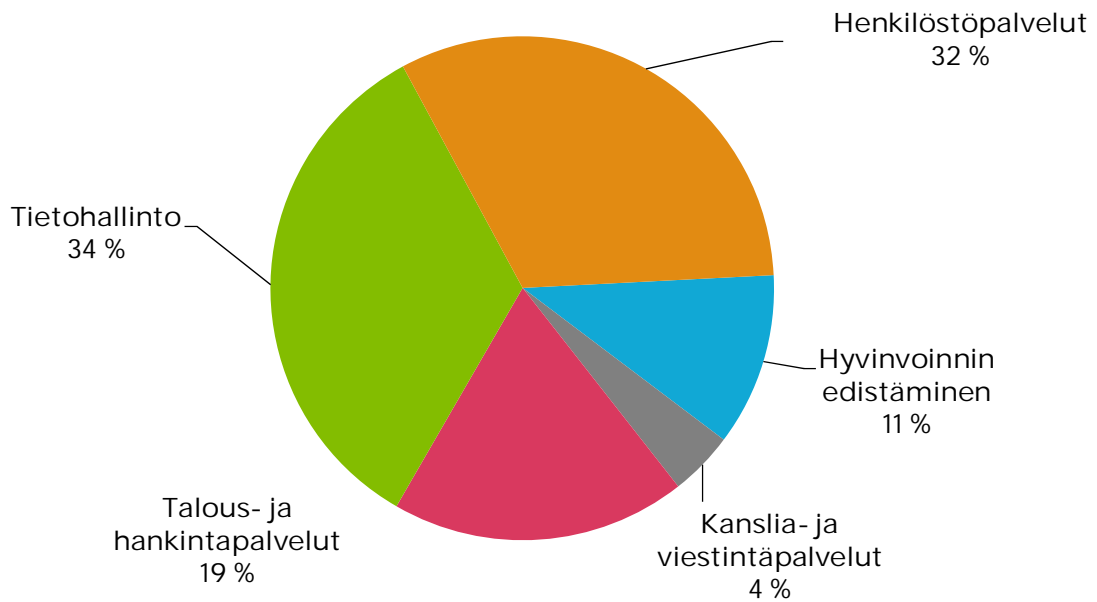
Hallinnon tukipalvelujen toimintakulujen kehitys

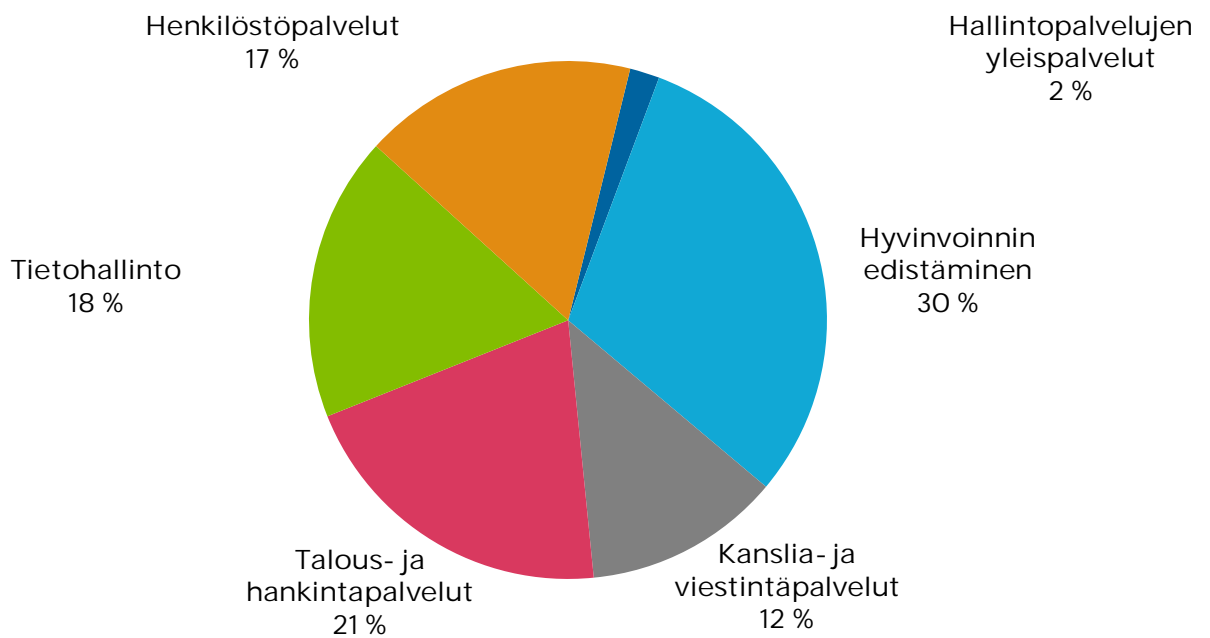
Hallinnon tukipalvelujen toimintakulut (10,0 M€) kululajeittain

Hallinnon tukipalvelujen toimintatuotot (5,2 M€) vastualueittain

Hallinnon tukipalvelujen toimintakulut (10,0 M€) vastualueittain

13.1.1. Hallintopalvelujen yleispalvelut

Hallintopalvelujen yleishallinto

hallintojohtaja Päivi Antola

TOIMINTASUUNNITELMA

Hallintopalveluiden yleispalveluihin on varattu määrärahat toimialuejohtajan (hallintojohtajan) sekä kaupungin tietosuojavastaavan palkkaukseen. Kaupungin tietosuojavastaavana toimii vuonna 2024 palkattu tiedonhallinnan suunnittelija, jonka tehtävästä 25 % kohdistuu kaupungin tietosuojavastaavan tehtäviin ja 75 % työajasta hän tukee palvelualueita tiedonhallintalain toteuttamiseen liittyvissä tehtävissä. Lisäksi yleispalveluihin on varattu määrärahat hallintopalveluiden yhteisiin menoihin.

Vuonna 2024 valmistaudutaan Kaarinan kaupungin ensimmäisen tietotilinpäätöksen laadintaan. Tietotilinpäätös valmistellaan keväällä 2025. Vuonna 2024 tulee kaupungissa tehdä pohjatyötä, jotta tilinpäätös on ylipäätään mahdollista tehdä. Talousarviovuonna tulee ratkaista, mitä tietoja tilinpäätökseen sisällytetään sekä miten näitä tietoja kootaan. Välttämättä tällä hetkellä kaikkea tietotilinpäätökseen sisällytettävää tietoa ei kerätä, eikä seurata. Tietotilinpäätös on osa kaupungin tiedonhallinnan ja tietosuojan kehittämistä ja tarjoaa johdolle (kaupunginhallitus, kaupungin johtoryhmä) keinon seurata tiedonhallinnan ja tietosuojan nykytilaa sekä sen kehittymistä.

Vuoden 2024 talousarvioon on varattu 30.000 euron määräraha varautumisyhteistyöhön itäisten kuntien kanssa. Yhteistyö tarkoittaa käytännössä yhteisen varautumisasiantuntijan palkkaamista. Yhteistoimintasopimuksessa tulee sopia mm., minkä kunnan palvelukseen henkilö sijoittuu sekä mikä on yhteistyön sisältö.

MUUTOKSET EDELLISEEN VUOTEEN:

- Varautumisyhteistyö itäisten kuntien kanssa

VASTUUALUEEN SUORITTEET JA VERTAILUHINNAT

Tiedonhallinnan johtamisen tueksi tullaan kehittämään tietotilinpäätöstä kaupungissa. Tietotilinpäätökseen sisältyy tietoja tietosuojaan, riskienhallintaan ja yleiseen tiedonhallintaan liittyvistä havainnoista vuoden aikana. Tällä hetkellä seurantatietoja ei ole käytettävissä.

13.1.2. Hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvoinnin edistäminen

hyvinvoinnin edistämisen päällikkö Hanna Inkeroinen

TOIMINTASUUNNITELMA

Vuosi 2024 on hyvinvoinnin edistämisen vastuualueen ja kaupunginhallituksen hyvinvointijaoston 2. toimintavuosi. Tehdyt organisaatiomuutokset tukevat hyvinvointialueuudistuksen tuomia muutoksia ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen roolin korostumista kunnan tehtävänä. Kaupunginhallituksen hyvinvointijaosto kokoaa koko kaupungin hyvinvointia ja terveyttä edistävää työtä yhteen yhden toimielimen alaisuuteen.

Vuonna 2023 otettiin käyttöön kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtiosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Valtiovarainministeriön ennakkolaskelman (31.8.2023) mukaisesti Kaarina saa vuonna 2024 hyte-kertoimen perusteella 675 905 euroa valtiosuuden lisäosana. Viime vuonna lisäosa oli 630 606 euroa.

Vuonna 2023 toteutettiin yhteistyössä THL:n kanssa laaja aikuisväestöön kohdistuva TerveSuomi-tutkimus, joka korvaa aiemmin toteutetun FinSote-tutkimuksen. Tutkimusaineisto julkaistaan keväällä 2024. Aineistoa hyödynnetään Kaarinan hyvinvointilanteen seuraamisessa, hyvinvointiohjelman arvioinnissa, yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja suunniteltaessa tulevaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä.

Vuonna 2024 aloitetaan laajan hyvinvointikertomuksen valmistelu vuosilta 2021-2025, jonka pohjalta valmistellaan vuoden 2025 aikana uuden valtuustokauden hyvinvointiohjelma vuosille 2025-2029. Laajan hyvinvointikertomuksen sisällössä painotetaan hyvinvointialueuudistuksen jälkeisen kunnan toimintaa.

Kaarina-strategian Kaarina edistää hyvinvointia –päämäärän yhtenä onnistumisen tekijänä on se, että Kaarinassa on mahdollisuus kohdata, tulla kuulluksi, osallistua ja vaikuttaa. THL:n tuottaman kuntajohdon terveydenedistämiskäytännön mukaan kehittämiskohteina Kaarinassa on vaikutusten ennakoarviointi ja osallisuuden edistäminen (esim. kuntalaisfoorumeina).

Vuonna 2024 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kehittämisen painopisteenä on osallisuuden edistäminen. Asukasbudjetti toteutetaan 4. kertaa. Asukasbudjetissa kaupungin asukkaat ideoivat 75 000 euron määrärahalle käyttökohteita kaupungin kehittämiseksi. Asukasbudjetti sidotaan vahvemmin osaksi Kaarina-strategiaa ja sen jalkauttamisaikataulua.

Vuonna 2024 valmistellaan malli vaikutusten ennakoarvioinnin kokeilemiseksi. Lisäksi kehitetään monipuolisesti erilaisia tapoja osallistua, vaikuttaa sekä tulla kuulluksi ja nähdä. Asukkaalle toteutetaan vuonna 2024 osallisuuskysely. Tavoitteena on tehdä työtä yhteisöllisesti siten, että Kaarina on koti kaikille.

Kaarina-strategian päämääränä on olla houkutteleva ja kilpailukykyinen paikka asua, yrittää ja tehdä työtä. Kaarina haluaa olla Varsinais-Suomen paras paikka toimia yrittäjänä, jossa elinkeinotoiminnalle on kannustavat ja kilpailukykyiset olosuhteet. Kaarinan pitää onnistua houkuttelemaan osaavaa työvoimaa yritysten rekrytointitarpeisiin. Kaarinan työllisyyspalveluita tulee kehittää ja resursoida niin, että työllisyyspalvelut ovat asiantunteva, osaava ja monipuolinen työvoiman välittäjä, vastaten työpanoksellaan paikallisten työnantajien tarpeisiin. Kaarinan pitää olla hyvä paikka tehdä töitä, ja työllisyyspalveluiden tehtävä on työllään edesauttaa jokaisen kaarinalaisen työnhakijan mahdollisuuksia löytää paikkansa työmarkkinoilla.

Vuosi 2024 tulee valtakunnallisesti olemaan muutosten vuosi työllisyyspalveluissa, ja näin myös Kaarinassa. Vuoden 2025 alusta työ- ja elinkeinopalvelut siirtyvät kokonaisuudessaan valtiolta kuntien järjestämisvastuulle, ja Kaarinassa tulee olla valmius palvella yritys- ja henkilöasiakkaita

laadukkailla ja vaikuttavilla lähipalveluilla heti muutoksen astuessa voimaan. Näin ollen vuosi 2024 on tärkeä valmistelun ja kehittämisen vuosi, ja valmistelutyölle on ohjattava riittävää resurssia. Valmistelun ohessa työllisyyspalvelut hoitavat työllistämisen kaupungin yksikköihin, edelleensijoittamiset yrityksiin sekä rakentavat vahvan yhteistyön työllisyyttä edistävissä asioissa muiden toimijoiden, kuten hyvinvointialueen, kanssa. Vuoden 2024 aikana tavoitteena on luoda työllistymisen mahdollisuuksia kaarinalaisille työnhakijoille sekä yrityksiin, että esimerkiksi hyvinvointialueella ja kolmannella sektorilla. Hyvinvointialueen muodostumisen jälkeen haasteena ovat olleet matalan kynnyksen työpaikkojen löytäminen kunnan pidempään työttöminä olleille työnhakijoille.

Kunnan työllisyyspalveluissa toimivat tällä hetkellä työsuunnittelija sekä määräaikainen yrityskoordinaattori-työvalmentaja. Henkilöstöresurssia on välttämätöntä TE-uudistuksen myötä lisätä vastaamaan Kaarinan palvelutarpeita, jotta työ- ja elinkeinopalvelut ovat mahdollisimman vaikuttavia työllisyyden hoidon, talouden ja elinkeinoelämän kehityksen kannalta. Vuonna 2024 tullaan tekemään lisämäärärahaesitys, kun tiedot valtion siirtävästä henkilöstöstä, Kaarinan omasta henkilöstöstä sekä heille tarvittavista tiloista tarkentuvat.

Valmisteluvuoden 2024 aikana työllisyyspalvelut tiivistävät yhteistyötä Varsinais-Suomen työ- ja elinkeinotoimiston kanssa, sekä tekee ympäryskuntien kanssa yhteistyötä uudistuksen valmistelussa. Työllistymisen edistämiseksi yhteistyö ja tiivis vuoropuhelu kolmannen sektorin sekä erilaisten työllistymistä edistävien hankkeiden kanssa on tärkeä ylläpitää ja kehittää.

Kaarina-strategian päämääränä on tarjota monipuolisia ja laadukkaita palveluita asukkaille.

Strategian mukaisesti Kaarinan monipuoliset ja laadukkaat palvelut ovat tarjolla kaikille kaarinalaisille. Kunnan tehtäviin kuuluu kotoutumisen edistäminen, ja TE-uudistuksen yhteydessä toteutettava Koto-uudistus siirtää kotoutumisen edistämisen kokonaisvastuun kunnille. Suuri osa kotoutujista on työnhakijoita, joten kotoutumispalveluiden yhdistäminen työllisyyspalveluihin on oleellinen osa kotoutumisprosessia. Työllisyys- ja kotoutumispalvelut tarjoavat kaikille työikäisille kaarinalaisille sujuvan siirtymän kohti työelämää.

Kotoutumisen edistämiseksi ja maahanmuuttajien palveluille on tällä hetkellä Kaarinassa nimetty vastuuhenkilö, joka toimii maahanmuuttokoordinaattorin tehtävänimikkeellä. Maahanmuuttokoordinaattori vastaa myös kiintiöpakolaisten vastaanottamisen ja ukrainalaisten kotikunnan saaneiden palveluohjauksesta. Tulevan Koto-uudistuksen myötä kunnan vastuu kotoutujista laajenee, ja tähän on varattava riittävä resurssi. Lakisääteisten palveluiden lisäksi työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut tekevät työtä maahanmuuttajien osallisuuden edistämiseksi kunnassa, työmarkkinoilla ja elinkeinoelämässä. Työllisyys- ja maahanmuuttopalveluiden tavoitteena on, että Kaarina on kaikille kuntalaisille hyvä paikka asua, yrittää ja tehdä työtä.

Kaarina vastaa myös Paimion ja Sauvon kotoutumispalveluista. Paimion maahanmuuttokoordinaattori siirtyi Kaarinan kaupungin palvelukseen huhtikuussa 2023 ja samassa yhteydessä Paimio siirsi viranomaistehtävän kotoutumisen edistämisen osalta Kaarinan kaupungille. Sauvon kanssa laadittiin vastaava sopimus kesällä 2023.

MUUTOKSET EDELLISEEN VUOTEEN

- Terve Suomi –tutkimuksen tulokset julkaistaan
- Asukasbudjetti liitetään osaksi Kaarina-strategian toteuttamista
- Vaikutusten ennakoarvioinnin mallin suunnittelu
- TE24-uudistus: lisämäärärahaesitys vuonna 2024 valtiolta siirtyvän henkilöstön, kaupungin oman henkilöstön sekä heille tarvittavien tilojen tarkennettua
- Kotoutumislain kokonaisuudistuksen valmistelu (KOTO24)

VASTUUALUEEN SUORITTEET JA VERTAILUHINNAT

Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Terveyden edistämisasiivisuus kuntajohdossa (THL: TEA-viisari)*	-	73	-	95	95	95	0,0 %
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (hyte-kerroin)	75	82	82	85	85	85	0,0 %
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (hyte-kerroin)	50	43	50	50	52	52	4,0 %
Työllistettyjen määrä (sis. velvoitetyöllistetyt)	61	69	84	75	75	75	0,0 %
Työmarkkinatuen kuntaosuuden piirissä olevat	290	280	208	220	220	220	0,0 %
Velvoitetyöllistetyt	9	14	20	14	14	14	0,0 %
Vertailuhinnat	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Hyte-kerroin, euroa/asukas	17,20	17,80	18,60	19,00	19,50	19,50	2,6 %

VAKANSSIMUUTOKSET

TE24-uudistus: vuonna 2024 tehdään lisämäärärahaesitys valtiolta siirtyvän henkilöstön, kaupungin oman henkilöstön sekä heille tarvittavien tilojen tarkennuttua

13.1.3. Kanslia- ja viestintäpalvelut

Kanslia- ja viestintäpalvelut hallinnon palvelupäällikkö

TOIMINTASUUNNITELMA

Kaarina-strategian päämääränä on olla houkutteleva ja kilpailukykyinen paikka asua, yrittää ja tehdä työtä.

Kaupunkiyhteisen sähköisen säilytys- ja arkistojärjestelmä Jemman käyttöönottoa jatketaan 2024. Mm. asianhallintajärjestelmän asiakirja-aineiston siirto sähköiseen säilytys- ja arkistointijärjestelmään soveltuvilta osin toteutetaan vuoden 2024 aikana. Jemma - järjestelmän käyttöönottamisesta vastaavat asiakirjahallinto, tietohallinto ja palvelualueet yhdessä. Järjestelmän omistajuus on hallintopalvelujen kanslia- ja viestintäpalveluilla.

Kaupunki tiedonhallintayksikkönä vastaa tiedonhallintalain täytäntöönpanosta. Tiedonhallinta vastuutetaan, järjestetään, suunnitellaan, kehitetään ja ylläpidetään tiedonhallintalain vaatimusten mukaisesti. Tiedonhallinnan toteutumisen seuranta varten valmistaudutaan tietotilipäätöksen laadintaan vuodelta 2024.

Asianhallintajärjestelmän osana toimivan viranhaltijapäätössovellus Valmun käyttö laajennetaan koskemaan kaikkia asianhallintajärjestelmään vietäviä viranhaltijapäätöksiä, mikä mahdollistaa päätöksenteon alusta loppuun asti sähköisesti. Luottamushenkilöportaali otetaan käyttöön toimielimittäin niin, että järjestelmässä pystytään tarkistamaan ja allekirjoittamaan pöytäkirjat sähköisesti. Kaarinan kaupungin luottamushenkilörekisteri on myös uusittava. Vuonna 2024 valitaan uusi järjestelmä ja valmistaudutaan uuden järjestelmän käyttöönottoon. Uusi luottamushenkilörekisteri otetaan käyttöön viimeistään valtuustokauden vaihtuessa 2025. Uusi luottamushenkilörekisteri mahdollistaa nykyistä sähköisemmän tavan toimia ja vähentää päällekkäistä työtä.

1.1.2023 Varhan omistukseen siirtyneiden, mutta kaupungin päätearkistotiloissa edelleen toistaiseksi säilytettävien soten ja oppilashuollon tietoaineistojen hallinnasta ja tietopalvelun toteuttamisesta sovitaan Varhan kanssa kaupunginarkiston työtehtävien lisääntyminen huomioon ottaen.

Kaarinan kaupungin viestintä- ja markkinointisuunnitelma uudistetaan vuonna 2024 vastaamaan kaupungin voimassaolevaa strategiaa. Suunnitelman käyttöönottoa tukemaan nykyinen mediaseurantaohjelma vaihdetaan monipuolisempaan työkaluun, jossa on myös tiedotejakelupalvelu ja analytiikka. Analytiikan avulla voidaan seurata mm. tiedotteiden läpimenoa. Verkkopalvelun kaarina.fi asiakaskokemusta parannetaan ja tätä varten hankitaan tekoälysovellus. Sovellus parantaa koisivujen hakuominaisuutta ja ehdottaa erilaisia sisältöjä asiakkaille. Kaarinan kaupungin Paras paikka -asukaslehden optiovuodet on käytetty, ja lehti kilpailutetaan alkuvuoden 2024 aikana.

Vuonna 2024 toimitetaan kahdet yleiset vaalit: tasavallan presidentin vaali sekä Suomesta valittavien Euroopan parlamentin jäsenten vaalit (europarlamenttivaalit). Presidentinvaali toimitetaan sunnuntaina 28.1.2024. Ennakkoäänestyksen ajanjakso kotimaassa on 17.–23.1.2024. Mikäli kukaan ehdokkaista ei saa vaalissa yli puolta ennetuista äänistä, järjestetään vaalin toinen kierros kahden eniten ääniä saaneen ehdokkaan välillä. Sen vaalipäivä on sunnuntai 11.2.2024. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 31.1.-6.2.2024. Europarlamenttivaalien vaalipäivä on sunnuntai 9.6.2024. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 29.5.-4.6.2024. Vaalien järjestäminen on työmäärällisesti iso kokonaisuus, joka sitoo merkittävästi työntekijöitä hoitamaan vaaleihin liittyviä tehtäviä ja järjestelyjä. Kaarinan kaupungissa on kuusi äänestysaluetta (Littoinen, Keskusta, Piispanristi, Voivala, Kuusisto ja Piikkiö), joissa kussakin toimii oma vaalilautakuntansa vaalipäivinä. Ennakkoäänestyspaikoista päätetään erikseen. Ennakkoäänestystä varten on nimettävä riittävä määrä vaalitoimitsijoita sekä asetettava vaalitoimikunnat hoitamaan koti- ja laitosaänestystä. Vaaleihin nimettäville vaalitoimitsijoille järjestetään kattavasti koulutusta.

MUUTOKSET EDELLISEEN VUOTEEN:

- Toimintaa tehostavat ja sähköistävät järjestelmät: nykyisten järjestelmien hyödyntämisen laajentaminen ja uusien käyttöönotto
- Kaksien vaalien järjestäminen

HANKINNAT JA KILPAILUTUKSET VUONNA 2024

- Paras paikka -asukaslehden kilpailutus

VASTUUALUEEN SUORITTEET JA VERTAILUHINNAT

Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Valmistuneiden tiedonohjaussuunnitelmien määrä/ kuntien yhteisen tehtäväluokituksen mukainen tiedonohjaussuunnitelmien kokonaismäärä, %	50 %	50 %	65 %	80 %	90 %	90 %	12,5 %
Asiakkaiden käyttökokemukset verkkopalvelusta (CSAT-luku, tyytyväisyys-%) yli 60 %: hyvä					60 %	60 %	
Tiedotteiden avausprosentti mediaseurantatyökalussa yli 40 %: erinomainen 30-40 %: erittäin hyvä 25-30 %: hyvä					25 %	25 %	
Vertailuhinnat	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Toimintamenot, euroa/asukas	26,68	28,65	19,62	24,64	27,44	27,44	11,4 %

13.1.4. Talous- ja hankintapalvelut

Talous- ja hankintapalvelut

talousjohtaja Sinikka Sinervuo-Koskinen

TOIMINTASUUNNITELMA

Talousoalvelut

Kaarina on ostanut kaupungin laskentapalvelut in-house osakkuusyhtiöltään, Tilikunta Oy:ltä, vuodesta 2019 alkaen. Tilikunnan ohjelmat ovat mahdollistaneet kaupungin prosessien tehostamisen siirtymällä paperisesta tiedon siirrosta sähköiseen tiedon siirtoon kaikissa mahdollisissa tilanteissa sekä mahdollistavat sähköisen arkistoinnin käyttöönoton. Hyvinvointialueiden käynnistyminen vuoden 2023 alussa vähensi kaupungin laskentapalveluiden hankintoja Tilikunnalta, etenkin palkanlaskennan osalta.

Vuoden 2022 ja 2023 aikana on kehitetty Johdon työpöytä -ratkaisuja eri käyttäjäryhmien (kaupungin johto, palvelualueet, luottamushenkilöt, henkilöstö ja kaupungin asukkaat) tarpeisiin määräaikaisen Power BI –asiantuntijan ja taloushallinnon toimesta. Tällä tavoin mahdollistetaan ajantasaisella tiedolla johtaminen ja suunnittelu sekä manuaalisten päivitysten minimoiminen. Vuonna 2024 panostetaan siihen, että tehdyt PowerBI työpöytä-ratkaisut on otettu aktiiviseen käyttöön. Työpöytien muutokset ja päivittäminen ovat kaupungin talousoalvelujen vastuulla.

Tulevien vuosien investointien rahoitus, kaupungin rahoitusriskit ja omistamisen riskit huomioiden, pidetään kaupungin tase terveellä pohjalla. Investoinneissa myös muut rahoitusvaihtoehdot kuin taserahoitus analysoidaan jokaisen suuremman investoinnin kohdalla.

Hankintapalvelut

Hankinnan ja logistiikan osaamista on keskitetty kaupungissa. Hankintapalveluissa palvelualueiden ja investointien hankintoja tukevat ja opastavat hankinta- ja logistiikkapäällikkö, hankintainsinööri ja hankintas sihteeri.

Hankinnoissa noudatetaan hankintalakia, kaupungin hyväksyttyä hankintasäätöä ja käytännönläheistä hankintaohjetta. Nämä osaltaan ohjaavat hankintaprosessia siten, että kaupungin hankinnat suoritetaan oikein ja aikaa varataan riittävästi prosessin jokaiseen vaiheeseen. Kilpailutusten kautta saaden hankittua kokonaistaloudellisesti edullisimmin sitä, mitä on tarjouspyynnössä määritelty. Onnistuneet hankinnat ovat kaupungin talouden kannalta elinehto.

VASTUUALUEEN SUORITTEET JA VERTAILUHINNAT

Vertailuhinnat	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Laskentapalvelut	38,65	31,55	30,11	24,85	26,72	26,72	7,6 %
Hankintapalvelut	5,55	5,79	6,55	7,52	8,17	8,17	8,6 %
Taloushallinto	30,69	32,66	38,74	20,27	20,55	20,55	1,3 %

13.1.5. Tietohallinto

Tietohallinto tietohallintojohtaja Kari Hölsö

TOIMINTASUUNNITELMA

Tietohallinto jatkaa vuoden 2023 aikana käynnistettyjä laajempia konsultointi- ja projektipääliikköpalveluja hallintopalveluissa, teknisissä palveluissa ja kaupunkikehityspalveluissa. Laajemmilla palveluilla tehostetaan palvelualueiden toimintaprosesseja ja saavutetaan samalla kustannussäästöjä. Laajemmat palvelut mahdollistaa hyvinvointialueuudistuksessa 2023 tietohallinnolta vapautunut IT-osaaminen. Tietohallinnon työntekijämäärä kuitenkin supistui yhdellä vuoden 2023 aikana.

Vuoden 2024 merkittävin tietohallinnon oma hanke on uuden palvelinympäristön valinta vanhan sopimuksen umpeutuessa syksyllä 2024.

Tietoturvan parantaminen aloitettiin vuosina 2021-2022, jolloin kaupungin tietoliikenneverkon rakenne uudistettiin täysin. Vuoden 2023 syksyllä otettiin käyttöön tietoturvan hallinta-järjestelmä ja 2024 jatketaan uusimalla syksyllä 2024 umpeutuva palvelinympäristön palvelusopimus. Uudessa palvelusopimuksessa palvelinympäristön kyberkestävyyteen kiinnitetään erityistä huomiota.

MUUTOKSET EDELLISEEN VUOTEEN:

- Tietoturva- ja tietosuojasioiden huomioiminen kaikessa toiminnassa korostuu

INVESTOINNIT

Ohjelmistoinvestoinnit sisältävät asianhallintajärjestelmään liittyvien laajennuksien hankinnan, sähköisen arkistointijärjestelmän käytön laajentamisen uusilla sovellusliittymillä ja työajanseurantajärjestelmän uusinnan. Vuoden 2024 keväällä uusitaan kiinteistöpalveluiden kanssa yhdessä kaupungin kulunvalvontajärjestelmä.

Laiteinvestoinneissa uusitaan vanhoja vuosina 2014-2015 hankittuja langattoman verkon tukiasemia ja samalla joudutaan uusimaan vanhoja verkkokytkimiä. Nykyisessä kameravalvontakokonaisuudessa on noin 300 kameraa ja osa kameroista on uusintatarpeessa. Valkeavuoren kampukselle hankitaan uudet verkkokytkimet ja langattoman verkon tukiasemat.

HANKINNAT JA KILPAILUTUKSET VUONNA 2024

Tietoteknisen palvelinympäristön palvelusopimuksen jatkosta päättäminen syksyllä 2024.

VASTUUALUEEN SUORITTEET JA VERTAILUHINNAT

Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Hallintotyöasemat, kpl	987	992	1 083	545	579	579	6,2 %
Oppilaspäätelaitteet, kpl *)	5 093	5 727	5 522	5 805	5 216	5 216	-10,1 %
Vertailuhinnat	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Hallintotyöasema euroa/kk	60,65	95,90	84,70	129,50	127,50	127,50	-1,5 %
Opetusympäristön päätelaitteet euroa/kk	6,40	6,50	6,55	6,45	7,25	7,25	12,4 %
Toimintamenot, euroa/asukas	54,52	61,61	65,81	47,97	48,08	48,08	0,2 %

*) Vuoden 2023 luvussa päätelaitemäärän tarkistus ja laskentatavan muutos

13.1.6. Henkilöstöpalvelut

TOIMINTASUUNNITELMA

Nykyinen käytössä oleva sähköinen työajanseurantajärjestelmä Esmikko tulee vaihtaa uuteen järjestelmään. Nykyiseen järjestelmään ei tarjota enää ohjelmistopäivityksiä, eikä se vastaa tämän päivän tarpeisiin työajan seurannasta. Tarkoituksena on hankkia uusi nykyaikainen ja helppokäyttöinen ohjelma, jossa työtuntien kirjaaminen on sujuvaa ja datan käsittely helppoa sekä työntekijällä että esihenkilöllä. Tavoitteena on sähköinen ohjelmisto, joka vähentää manuaalista työtä ja helpottaa raportointia ja ajantasaisen tiedon saamista. Hankinnan pohjaksi tulee käydä aktiivista vuoropuhelua kaupungin eri vastuualueiden kanssa, jotta ohjelma vastaa parhaalla mahdollisella tavalla erilaisiin tarpeisiin ja työaikamuotoihin. Lisäksi lisääntyneen hybridityön vaikutukset tulee ottaa huomioon.

Henkilöstöpalveluissa suunnitellaan ja toteutetaan vuosittain erilaisia toimenpiteitä henkilöstön työhyvinvoinnin ylläpitämiseksi, jotta Kaarina edistää hyvinvointia ja olemme kilpailukykyinen paikka tehdä työtä. Vuonna 2024 mm. jatketaan työmatkapyöräilyn edistämistä ottamalla käyttöön työsuhdepolkupyöräetu henkilöstölle. Lisäksi vuoden 2024 talousarvioesityksessä haetaan uutena henkilöstöetuna sähköisesti ladattavaa työhyvinvointietuutta.

Henkilöstöpalveluissa jatkossakin suunnitellaan ja seurataan toimenpiteitä henkilöstön pito- ja vetovoimatekijöiden kehittämiseksi. Näitä ovat esim. henkilöstöetuudet ja työhyvinvoinnin toimenpiteet, turvallinen työympäristö, toimiva rekrytointiprosessi, esihenkilötyön tukeminen, perehdytysprosessi, eri työuran vaiheissa oleville kohdennettujen toimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen.

MUUTOKSET EDELLISEEN VUOTEEN

- Työsuhdepolkupyöräedun käyttöönotto (25.000 €)
- Sähköisesti ladattava henkilökohtainen virike-etu (125.000 €)

HANKINNAT JA KILPAILUTUKSET VUONNA 2024

- Työajanseurantajärjestelmä
- Virike-edun palveluntarjoaja

VASTUUALUEEN SUORITTEET JA VERTAILUHINNAT

Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Sairauspoissaolopäivät	27 087	27 710	37 223	17 000	19 000	19 000	11,8 %
Tapaturmapoissaolopäivät	688	1 245	1 659	600	900	900	50,0 %
Työtapaturmat kpl (työssä + matkalla)	139	143	170	115	110	110	-4,3 %
Työhyvinvointikyselyn vastausprosentti		64,0 %	-	66,0 %	-	-	
Työhyvinvointikyselyn vastausten keskiarvo		3,60	-	3,80	-	-	
Lähtövaihtuvuus%	11,1 %	8,5 %	9,9 %	8,0 %	7,5 %	7,5 %	-6,3 %
Vertailuhinnat	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Työterveyshuolto euroa/työntekijä	402	395	457	400	434	434	8,6 %

14. Sivistyspalvelut

Sivistyspalvelut sivistysjohtaja Elina Heikkilä

PALVELUALUEEN KATSAUS

Vuoden 2024 toiminnan ja talouden suunnittelua määrittää sivistyspalveluiden osalta edelleen vahvasti asukasmäärän kasvusta johtuva palvelutarpeiden kasvu, joka näkyy erityisesti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluiden kysynnässä, mutta toki myös vapaa-ajan palveluissa. Kasvu johtuu erityisesti kuntaan muuttavien uusien asukkaiden määrän muutoksesta ja varhaiskasvatuksen osalta osallistumisasteen (varhaiskasvatuksessa olevat/alle kouluikäiset) noususta. Varhaiskasvatukseen osallistumisaste on ollut kasvussa jo vuosia ja nousun arvioidaan jatkuvan edelleen (vuonna 2004 osallistumisaste oli n. 66 % ja sen arvioidaan olevan ensi vuonna ensimmäistä kertaa yli 80 %). Kaarinan kaupungin pitkän tähtäimen väestöennuste on päivitetty ja käsitelty kaupunginhallituksessa 17.4.2023 § 86. Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä kasvaa 90 lapsella ja perusopetuksessa olevien lasten ja nuorten määrä 40 oppilaalla vuonna 2024.

Kaarinan kaupungin strategian mukaisesti tavoitteemme on tarjota kuntalaisille monipuolisia ja laadukkaita palveluita. Edellytyksenä onnistumiselle on, että palvelut ovat saavutettavia ja että palveluiden resurssit vastaavat tarpeita. Sivistyslautakunnan talousarvio sisältää selkeän panostuksen palvelualueen henkilöstöresursseihin, millä varmistetaan niin lakisääteisten henkilöstömitoitusten toteutuminen kuin riittävä tuki kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen. Vapaa-ajan lautakunnan alaisessa toiminnassa kasvaneeseen kysyntään vastataan mm. lisäämällä kansalaisopiston kurssitarjontaa.

Sivistyspalveluiden palvelutarjonnan kapasiteettiin vaikuttavina investointihankkeina vuonna 2024 etenevät Valkeavuoren kampuksen (ml. päiväkotia) rakentamishanke, Piispanlähteen nuortentalon laajennus sekä Piispanristin alueen uuden päiväkodin (Kairiskulman päiväkotia) rakentamishankkeet. Johtuen oppilasmäärän kasvusta, valmistellaan lisäksi vuodelle 2024 väliaikaistilojen hankintaa perusopetuksen käyttöön Littoisten ja Valkeavuoren alueille. Alkuvuodesta valmistuvan palveluverkkoselvityksen perusteella päätetään, mitä muutoksia palveluverkkoon tullaan sivistyspalveluiden osalta pitkällä tähtäimellä tekemään. Selvitys kattaa kaikki palvelualueen toiminnot niin sivistyslautakunnan kuin vapaa-ajan lautakunnan osalta.

Pitkän tähtäimen tavoitteemme mukaisesti haluamme olla paras paikka oppia, kasvaa ja kehittyä sekä toisaalta paras paikka opettaa, kasvattaa ja kehittää. Jotta onnistumme tavoitteessamme, on meidän varmistettava, että työtä tekee ammattitaitoinen ja hyvinvoiva henkilöstö. Haluamme kuulla henkilöstömme ääntä ja osallistaa työntekijöitämme oman ja koko palvelualueen työn kehittämiseen. Esihenkilöitä on tuettava haastavissa tilanteissa ja työyhteisöjen tai toimintatapojen ollessa murroksessa. Johtamiseen on oltava aikaa, mikä edellyttää riittävää esihenkilötyön resurssointia ja tarkoituksenmukaisia, esihenkilötyön tukena olevia hallinnon tukipalveluita. Uusien työntekijöiden rekrytointiin on panostettava. Tarjoamalla mielenkiintoisia työtehtäviä pyrimme vaikuttamaan siihen, että myös tietyillä kriittisillä ammattialoilla riittää henkilöstöä. Hyvä työyhteisö, innostunut ilmapiiri ja kilpailukykyiset henkilöstöedut lisäävät houkuttelevuuttamme työnantana. Toteutamme työllämme Kaarinan kaupungin vuosille 2023-2030 hyväksytyä strategiaa, jossa henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat keskeisessä asemassa.

Hyvinvoinnin edistäminen on yksi kunnan tärkeimmistä tehtävistä ja se on myös yksi Kaarinan strategian painopisteistä. Palvelumme on järjestettävä kuntalaisten tarvetta vastaavasti ja oikea-aikaisesti. Ennaltaehkäisevien, varhaisessa vaiheessa annettavien matalan kynnyksen palveluiden kehittämistä on edelleen jatkettava. Niin varhaiskasvatuksessa kuin esi- ja perusopetuksessakin kiinnitetään huomiota siihen, että kaikki lapset ja nuoret saavat tukea omassa toimintaympäristössään. On selvää, että onnistuessamme vältymme useilta raskailta palveluilta ja saamme työllemme enemmän vaikuttavuutta. Tuemme työssämme myönteistä

käyttäytymistä ja sitoutumista omaan yhteisöön osallisuuden vahvistamisen kautta. Sivistyslautakunnan alaisessa toiminnassa käynnistetään vuoden 2024 aikana suunnitelmallinen työ lapsen edun ensisijaisuuden huomioimisesta asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Osallistumme aktiivisesti lapsivaikutusten arvioinnin työkalun kehittämiseen ja toimimme tarvittaessa työn pilottina.

Työssämme onnistumisen edellytys on se, että näemme lapsen, nuoren ja perheen kokonaisuutena - huolimatta palvelualue rajoista ja professioista. Tavoitteenamme on, että kaarinalaiset lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa palvelut riippumatta siitä, kuka palvelut hallinnollisesti tuottaa. Lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä sekä vanhemmuutta on pystyttävä tukemaan yhdessä sektorirajat ylittäen. Tämä edellyttää sujuvia palveluketjuja ja toistemme palveluiden tuntemista. Sivistyspalveluiden ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueen alue 3:n toimijoiden välille onkin luotava toimiva yhteistyöverkosto ja työlle yhteiset rakenteet. Vuonna 2023 alkanutta työtä jatketaan edelleen vuonna 2024.

14.1. Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta sivistysjohtaja

TOIMINTA-AJATUS

Koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluilla luodaan edellytykset kasvulle, kehitykselle ja elinikäiselle oppimiselle Kaarinassa

VALTUSTOON NÄHDEN SITOAVAT TAVOITTEET

Strateginen tavoite ja kriittinen menestystekijä	Tavoite	Mittarin tavoitearvo
<p>Kaarina edistää hyvinvointia</p> <p><i>Palveluiden painopiste on ennaltaehkäisyssä</i></p> <p><i>Arki on sujuvaa</i></p> <p>Kaarina tarjoaa laadukkaat ja monipuoliset palvelut</p> <p><i>Monipuoliset palvelut vastaavat asukkaiden tarpeita ja tukevat sujuvaa arkea</i></p>	<p>Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus muodostavat yhtenevän kasvun ja kehityksen polun</p>	<p>Oppimisen, kasvun, kehityksen, ohjauksen ja tuen yhtenevän polun edelleen kehittäminen esiopetuksesta toiselle asteelle.</p> <p>Lapsen oikeus siihen, että hänen etunsa otetaan huomioon ensisijaisena eli arvioidaan ja asetetaan etusijalle häntä koskevissa toiminna ja päätöksissä, toteutuu läpäisevästi sivistyslautakunnan alaisessa toiminnassa. Niin asioiden valmistelussa kuin päätöksenteossa lapsen etu on ensisijainen. Osana tätä huolehditaan lasten kuulemisesta heitä koskevissa asioissa.</p> <p>Palveluiden piirissä olevien lasten ja nuorten osallisuus toteutuu toiminnan eri tasoilla sivistyslautakunnan alaisessa toiminnassa.</p>

<p>Kaarina edistää hyvinvointia</p> <p><i>Arki on sujuvaa</i></p> <p>Kaarina tarjoaa laadukkaat ja monipuoliset palvelut</p> <p><i>Monipuoliset palvelut vastaavat asukkaiden tarpeita ja tukevat sujuvaa arkea, palvelut ovat saavutettavia</i></p>	<p>Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus ovat saavutettavissa lähipalveluina koko kaupungin alueella</p>	<p>Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen palveluverkon kehittäminen jatkuu alkuvuonna 2024 valmistuvan palveluverkkoselvityksen pohjalta.</p> <p>Hyvän varhaiskasvatus-, eskari- ja koulupäivän mahdollistaminen yksiköstä riippumatta. Sen varmistaminen, että riippumatta lapsen tai nuoren yksilöllisistä tarpeista, kyetään palvelu tarjoamaan omassa arkisessa toimintaympäristössä.</p>
--	--	--

PALVELUSTRATEGIAN TOTEUTUMINEN

Sivistyslautakunnan talousarvioesitys poikkeaa palvelustrategiasta varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen sekä koululaisten iltapäivätoiminnan osalta.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä palvelustrategiassa linjataan, että varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen (laskettuna yhteen) osalta oman tuotannon osuus on 62 % ja ostopalvelun (/palvelusetelin) 38 %. Palvelustrategiaan kirjatun mukaisesti tavoitetaan päästään siinä vaiheessa, kun kunnallista toimintaa lisäävät hankkeet ovat valmistuneet (Valkeavuoren päiväkotit, Piispanlähden lastentalo, Piispanristin alueen uusi päiväkotit/Kairiskulman päiväkotit). Vuoden 2024 talousarviossa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen oman tuotannon osuus on 53 % ja ostopalvelun 47 %.

Koululaisten iltapäivätoiminta tuotetaan Kaarinassa tällä hetkellä kokonaan omana toimintana. Kaupunginvaltuuston hyväksymässä palvelustrategiassa linjataan, että oman tuotannon lisäksi tulevaisuudessa on perustelua kokeilla järjestöyhteistyötä vaihtoehtoisena tuottamistapana. Kaarinassa ja lähialueilla toimii useita seuroja ja yhdistyksiä, joiden kanssa olisi mahdollista tehdä iltapäivätoiminnan osalta yhteistyötä. Selvitystyö asiassa on käynnistynyt syksyllä 2023 siten, että ehdotus vaihtoehtoisesta mallista ovat valmiina päätöksentekoon viimeistään vuoden 2024 talousarviovalmistelun yhteydessä. Tavoitteena on, että oman tuotannon osuus on jatkossa 70 % ja muun tuotannon osuus 30 %.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

- Koulujen ja päiväkotien piharakentamisessa panostetaan erityisesti liikkumista lisääviin leikkivälineisiin.
- Perusopetuksen koulut edistävät koulumatkaliikuntaa yhteistyössä kaupungin liikenneturvallisuustyöryhmän kanssa.
- Kouluarjessa mahdollistetaan välituntiliikunta ja arki järjestetään Liikkuva koulu -toimintaan pohjautuen.
- Lukiossa osa koulupäivän aikaisista siirtymistä on mahdollista tehdä koululle hankituilla polkupyörillä.

- Liikunta on keskeinen osa varhaiskasvatuksen arkea. Varhaiskasvatuksessa on hyvät liikuntavälineet ja henkilöstö on saanut useita liikunta-aiheisia koulutuksia. Toimintaa ohjaa ja koordinoi liikuntatyöryhmä.
- Yhteisöllisen oppilashuollon kehittäminen lasten ja nuorten arjen ennaltaehkäisevänä peruspalveluna yksikkö-, kunta- ja aluetasolla.
- Tunne- ja turvataitojen jalkauttamiseen ja arkeen juurruttamiseen työ jatkuu
- Lapsen ja nuoren kasvun, kehityksen ja oppimisen polku kuvataan ja rakennetaan yhtenevänä kokonaisuutena varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle asti
- Käynnistetään monivuotinen koulujen toimintakulttuurin kehittämistyö painopisteenä käyttäytymisen myönteinen tukeminen
- Epäsosiaalisen käytöksen ja syrjäytymisen ennaltaehkäisy esi- ja perusopetuksessa (hanketyö vuoden 2024 loppuun saakka)
- Henkilöstön osaamista haastavien tilanteiden ennaltaehkäisyssä vahvistetaan
- Sijoitetun lapsen varhaiskasvatus- ja koulupolun tukeminen

ILMASTOBUDJETTI

- Sivistyslautakunnan alaisen toiminnan osalta suurin osa kasvihuonekaasupäästöistä aiheutuu käytössä olevista tiloista ja henkilöliikenteestä. Tiloihin liittyvä energiatehokkuuden parantaminen ja esim. lämmitysjärjestelmien vaihtaminen ovat keinoja, joita teknisten palveluiden toimesta on jo otettu käyttöön. Työtä tullaan jatkamaan edelleen tulevina vuosina.
- Tavoitteena on mm. se, että öljylämmitteisten kiinteistöjen lämmitysjärjestelmistä kyetään luopumaan ja vaihtamaan ne lähivuosina toisiin lämmitysmuotoihin. Myös led-valaisimiin vähitellen tapahtuva siirtyminen on tavoitteena.
- Kaarinan kaupungin koulukuljetukset on kilpailutettu kevään 2023 aikana siten, että uudet sopimukset astuvat voimaan 1.8.2023. Koulukuljetusten hankinnassa otettiin ensimmäistä kertaa huomioon nk. päästädirektiivi, joka määrittelee tietyt puhtaustavoitteet julkisten hankintojen ajoneuvoille. Lainsäädännön vähimmäisvaatimusten mukaan kalustosta vähintään 35 % (pl. esteettömät M1-luokan ajoneuvot) tulee olla puhtaita. Hankinta jaettiin viiteen eri osa-alueeseen, joista kolmen osalta vertailussa arvioitiin hinnan (enintään 90 pistettä) lisäksi puhtaiden ajoneuvojen osuutta tarjotusta kuljetuskalustosta (enintään 10 pistettä). Laatupisteiden käyttö vertailussa on perusteltua koska kyseisissä kohteissa palveluntuottamiseen tarvittavien ajoneuvojen määrä on huomattava, minkä vuoksi käytettävän kaluston puhtaudella on merkittäviä positiivisia päästövaikutuksia
- Tienniityn päiväkodissa ja perhepäivähoidossa on käytössä nk. muksubussit (sähköavusteinen polkupyörä, jolla hoitaja kuljettaa lapsiryhmää)
- Perusopetuksen koulut edistävät koulumatkaliikuntaa yhteistyössä kaupungin liikenneturvallisuustyöryhmän kanssa.
- Kaarinan kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 17.4.2023 työsuhdepolkupyöräedun käyttöönottamisesta kaupungin henkilöstölle. Työmatkapyöräilyn edistämisen kannalta on tärkeää, että koulujen ja päiväkotien (kuten myös muiden kaupungin toimipisteiden) yhteydessä on riittävästi turvallista pyöräsäilytystilaa. Asianmukainen ja turvallinen pyörien säilytys tukee myös lasten ja nuorten koulumatkapyöräilyä. Nämä asiat tulisikin huomioida kaupungin tulevien vuosien investointibudjetissa.
- Kouluruokahävikin vähentämiseen liittyvää työtä tehdään tiiviisti yhteistyössä sivistyspalveluiden ja teknisten palveluiden kesken. Myös kasvisruokailun kehittämiseen liittyvää työtä tehdään yhdessä palvelualuearajat ylittäen.

- Tulevaisuudessa on tärkeää, että koulujen ja päiväkotien jätteenlajittelua kehitetään yhteistyössä teknisten palveluiden kanssa. Tällä hetkellä jätteiden lajitteluketju (jätteiden syntyisestä lajiteltuna kierrätykseen) ei ole eheä.
- Varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen ja lukiokoulutuksen toimintaa ohjaavat varhaiskasvatussuunnitelma sekä opetussuunnitelmat. Kuhunkin suunnitelmaan on valtakunnallisten perustetekstien lisäksi kirjattu paikallisia, kestäväan kehitykseen ja ympäristökasvatukseen liittyviä tavoitteita ja sisältöjä.
- Toiminnassa pyritään lähipalveluperiaatteeseen ja siten minimoimaan lasten kuljetusmatkat varhaiskasvatukseen ja kouluun.
- Työn tekemisessä suositetaan hybridityötä, mikä mahdollistaa mm. tilojen tehokkaan käytön ja vähentää työmatkaliikennettä.

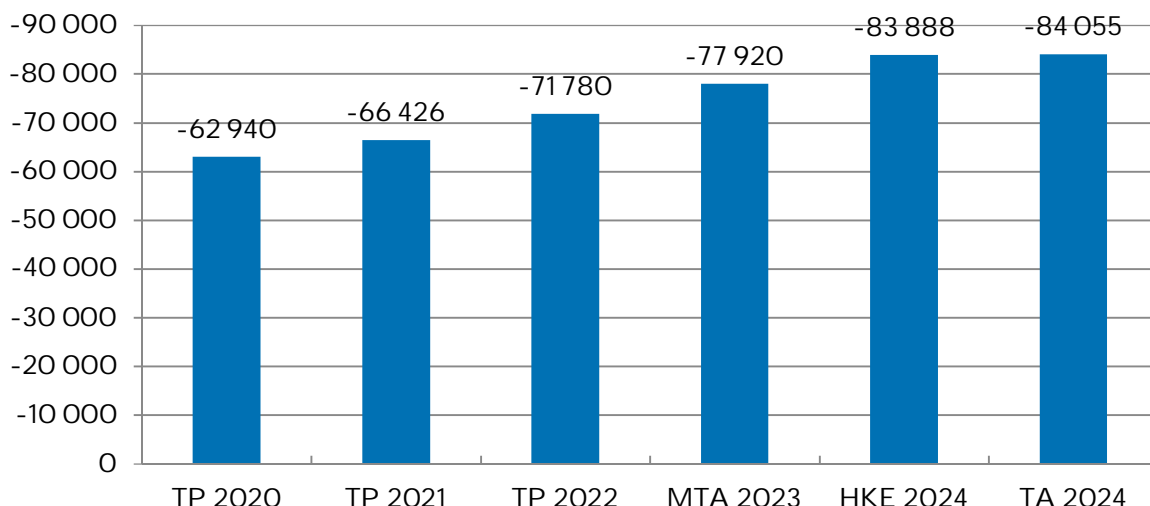
KÄYNNISSÄ OLEVAT KEHITTÄMISHANKKEET

- Varhaiskasvatustien mukaisen tuen uudistamisen edistäminen
- Valssin käyttöönotto Kaarinan kunnallisessa ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa
- Epäsosiaalisen käytöksen ja syrjäytymisen ennaltaehkäisyyn liittyvä työ esi- ja perusopetuksessa
- Tekoälyä kieltenopetukseen (Hämeenlinna)

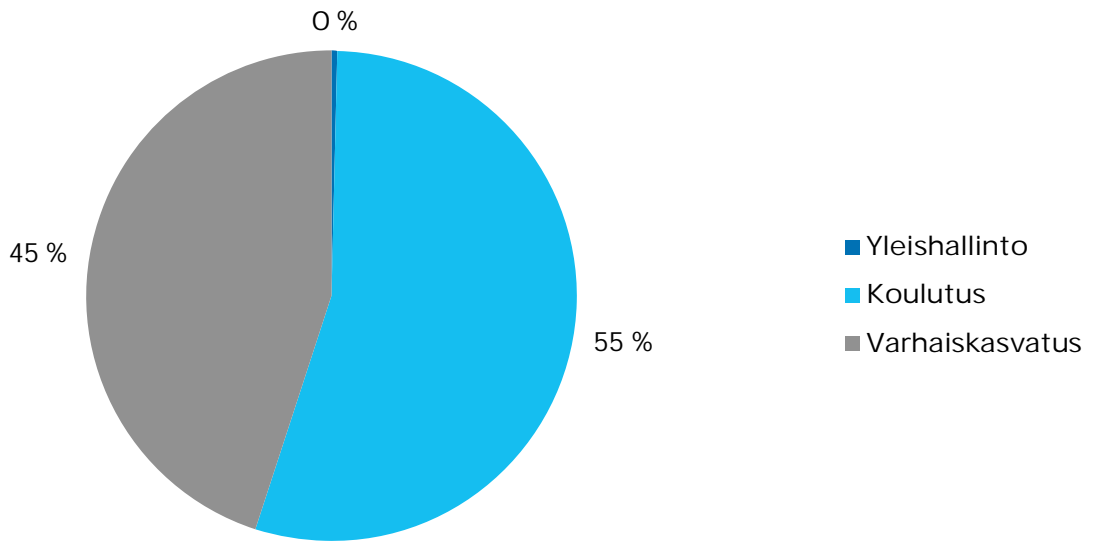
TALOUS

1 000 euroa	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Tuotot	4 760	5 657	5 998	5 289	4 282	4 382	-17,1 %
Kulut	-67 699	-72 083	-77 778	-83 209	-88 170	-88 437	6,3 %
Kate	-62 940	-66 426	-71 780	-77 920	-83 888	-84 055	7,9 %

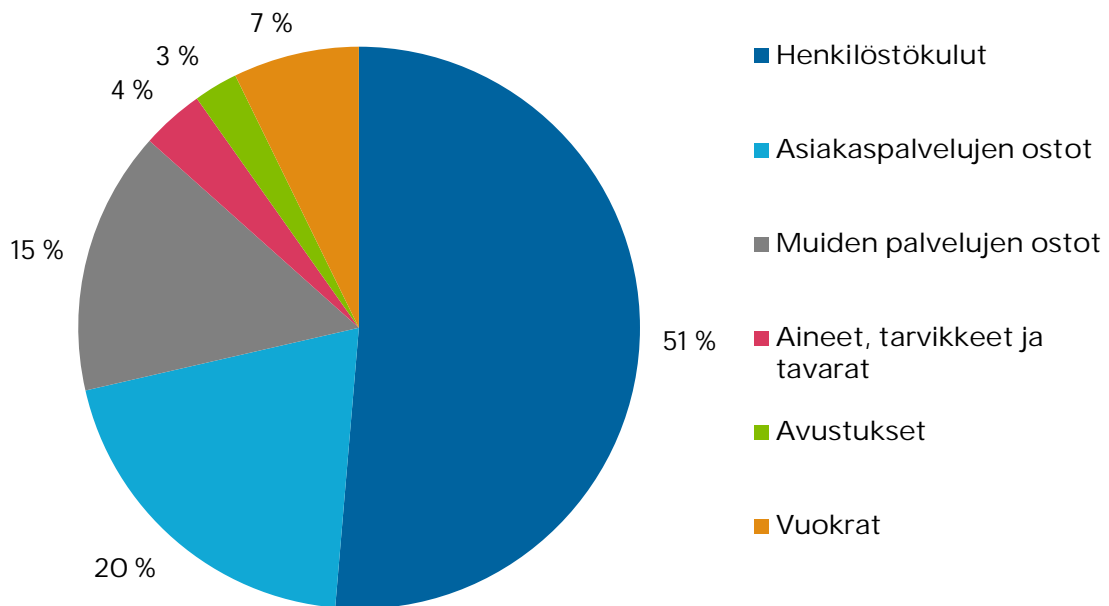
Sivistyslautakunnan toimintakatteen kehitys

Vastuualueiden toimintakulut TA 2024

Sivistyslautakunnan kulurakenne

14.1.1 Yleishallinto

Yleishallinto

sivistysjohtaja Elina Heikkilä

TOIMINTASUUNNITELMA

Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen palveluverkon kehittäminen jatkuu keväällä 2024 valmistuvan palveluverkkoselvityksen pohjalta. Tavoitteena on, että varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus ovat saavutettavissa lähipalveluina koko kaupungin alueella. Valkeavuoren kampuksen, Piispanlähteen hankekokonaisuuden ja Piispanlähteen alueen uuden päiväkodin (Kairiskulman päiväkotinä) suunnittelua ja valmistumista edistetään kaikin tavoin yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa. Väestönkasvua tarkastellaan koko kunnan tasolla ja alueellisesti. Työssä hyödynnetään kaupunginhallituksen hyväksymiä, uusien alueiden rakentamiseen ja vanhojen alueiden muutoksiin pohjaavia väestöennusteita. Tarvittaessa päätöksentekoon tuodaan esityksiä väliaikaistilojen hankinnasta ennen pysyvien tilojen valmistumista käyttöön otettaviksi.

Sivistyspalveluiden kaikkien esihenkilöiden yhteistä työskentelyä edistetään suunnitelmallisesti. Tarkoitus on jatkaa esihenkilöiden yhteisiä kokoontumisia, joissa teemoina ovat mm. strategian jalkauttaminen, osaamisen kehittäminen (teemana erityisesti johtaminen) ja työssä jaksamisen tukeminen. Osassa yhteisiä tilaisuuksia mukana ovat myös yksityisen varhaiskasvatuksen esihenkilöt.

Sivistyspalveluissa käynnistetään suunnitelmallinen työ lapsen edun ensisijaisuuden huomioimisesta asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Velvoite on lakisääteinen. Niin lapsen oikeuksien sopimus kuin esimerkiksi perusopetuslaki (3a §) ja varhaiskasvatustaki (4 §) edellyttävät, että perusopetusta ja varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa (varhaiskasvatus) ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Osana työtä laaditaan kuvaus lasten ja nuorten osallisuuden varmistamisesta asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Sivistyspalvelut osallistuu aktiivisesti lapsivaikutusten arvioinnin työkalun kehittämiseen ja toimii tarvittaessa työn pilottina.

Tavoitteenamme on, että kaarinalaiset lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa palvelut riippumatta siitä, kuka palvelut hallinnollisesti tuottaa. Tämä edellyttää sitä, että sivistyspalveluiden ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueen alue 3:n toimijoiden välille luodaan toimiva yhteistyöverkosto. Tämä tarkoittaa yhteistyön ja yhteisten toimintatapojen rakentamista niin Kaarinan kaupungin ja useiden alueen kuntien ja toimijoiden kesken. Vuonna 2023 alkanutta työtä jatketaan edelleen vuonna 2024.

Sivistyslautakunnan alaisen toiminnan keskeisimpien prosessien läpikäyntiä ja päivittämistä jatketaan edelleen vuonna 2024. Tarvittavat kehittämistoimenpiteet viedään osaksi käytännön toimintaa.

Tavoitteenamme on, että Kaarinan sivistyspalvelut on työnantaja, joka kiinnostaa uusia työnhakijoita ja joka saa nykyiset työntekijät sitoutumaan työhönsä Kaarinan sivistyspalveluissa. Tähän liittyen jatkamme edelleen työtä rekrytointiprosessien kehittämisen parissa, tuemme henkilöstön koulutusmahdollisuuksia ja ryhdymme toteuttamaan suunnitelmaa varhaiskasvatuksen henkilöstön sekä iltapäiväkerhossa työskentelevien koulunkäynninohjaajien työvaatehankinnoista.

Sivistyspalveluiden viestintään ja tiedottamiseen liittyvää suunnitelmatyötä jatketaan vuonna 2024. Tavoitteena on, että kuntalaiset, henkilöstö ja eri sidosryhmät saavat tietoa sivistyspalveluiden toiminnasta suunnitelmallisesti ja oikea-aikaisesti. Työn tueksi laaditaan vuosisuunnitelma.

Kaupunginvaltuuston vuonna 2022 hyväksymän strategian jalkauttamistyötä jatketaan suunnitelmallisesti palvelualueen jokaisessa toimintayksikössä.

VASTUUALUEEN SUORITTEET JA VERTAILUHINNAT

Vertailuhinnat (netto)	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Yleishallinto euroa/asukas	14,53	12,61	9,88	9,18	9,50	9,50	3,5 %

14.1.2 Koulutus

Koulutus johtava rehtori Emmi Virtanen

TOIMINTASUUNNITELMA

Koulutuksen vastuualueen keskeisiä osa-alueita ovat perusopetus, lukiokoulutus ja iltapäivätoiminta. Vastuualueen ja sen alaisen toiminnan keskeisenä tavoitteena on tukea lasten ja nuorten oppimista sekä edistää heidän hyvinvointiaan. Lisäksi koulutuksen vastuualue kehittää vastuu- ja palvelualue rajat ylittäen lasten ja nuorten palveluja. Kaikkea toimintaa ja sen järjestämistä ohjaa ja velvoittaa lapsen edun ensisijaisuuden huomioiminen.

Keskeisimmät toimintaa pysyvästi ohjaavat linjat ovat

- laadukas opetus ja oikea-aikainen oppimisen ja kasvun tuki lähikoulussa
- osallisuus, yhteisöllisyys ja koulu yhteisöön kiinnittäminen
- oppimisen, kehittymisen ja kasvun jatkumo varhaiskasvatuksesta esi- ja perusopetukseen ja edelleen toiselle asteelle
- hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa

Lapsen ja nuoren kasvun, kehityksen ja oppimisen polku jatkuu yhteneväenä kokonaisuutena varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Kyseessä on kasvun ja kehityksen sekä samalla syrjäytymisen ehkäisyn näkökulmasta keskeinen jatkumo. Esi- ja perusopetus ja toisen asteen koulutus tavoittavat lähes koko ikäluokan. Näiden tahojen tarjoamalla varhaisella tuella ja ennaltaehkäisevällä lastensuojelullisella työllä on suuri merkitys.

Heikko koulumenestys ja koulunkäyntiin liittyvät vaikeudet samoin kuin yhteisön ulkopuolelle jääminen ennakoivat riskejä elämän eri vaiheissa. Tehokkainta on tarjota apua ja palveluita mahdollisimman varhain ja lähellä lasten ja nuorten arkiympäristöä, jona esimerkiksi koulu toimii. Koulun toimintakulttuurilla on vaikutusta oppilaiden kouluun kiinnittymiseen, kouluviihtyvyyteen ja laajemmin hyvinvointiin.

Kaikissa Kaarinan kouluissa toimintakulttuuria kehitetään useiden seuraavien vuosien ajan Oppis-toiminnalla eli panostamalla käyttäytymisen myönteiseen tukeen. Kyseessä on toimintatapa, joka tutkimusten mukaan vähentää ei-toivottua käyttäytymistä, parantaa oppilaiden ja henkilökunnan välistä vuorovaikutusta, parantaa henkilökunnan koettua pystyvyyttä suhteessa työhön ja luo ennakoitavuutta kouluarkeen. Toiminta on käynnistetty syksyllä 2022 ja sen pitkäjänteinen rakentaminen jatkuu vuoteen 2027 saakka.

Oppilaiden, opiskelijoiden ja koulun aikuisten osallisuus korostuu koulun toimintakulttuurin kaikilla osa-alueilla. Osallisuutta tuetaan ja rakennetaan myönteisen koulu- ja toimintakulttuurin kautta sekä tukemalla kaikkien yhteisön jäsenten hyvinvointia. Keskeistä on tunnistaa tukea ja apua tarvitsevat, esimerkiksi ne lapset ja nuoret, joilla on haasteita säännöllisessä koulunkäynnissä. Koulu yhteisöön sitoutuessaan oppilas kokee olevansa osallinen ja voivansa vaikuttaa arkeensa, mikä tukee koulutyössä onnistumista ja oppilaan hyvinvointia. Poissaolojen ennaltaehkäisy ja koulu yhteisöön kiinnittäminen ovat osa koulujen lakisääteistä tehtävää.

Osallisuus ja yhteisöön kuulumisen ovat yhtä lailla keskeisiä aikuisten osalta. Keskeistä tavoitteiden saavuttamiseksi on vahvistaa henkilöstön osallisuutta ja sitä kautta parantaa

vaikutusmahdollisuuksia ja lisätä työhön sitoutumista. Lisäksi tulee edelleen kehittää ja luoda hyvinvointia ennakolta tukevia rakenteita selkiyttämällä perustehtävää, tarjoamalla tukea muutostilanteisiin ja selkeyttämällä monialaista asiantuntijaverkostoa ja perusopetuksen ja lukiokoulutuksen henkilöstön roolia suhteessa siihen.

Satsaus lapsiin ja nuoriin on satsaus myös heidän aikuisuuteensa. Koulutuksen vastuualueella kiinnitetään erityistä huomiota ennaltaehkäisevään työhön ja vahvuuksiin perustuvaan tukeen, jonka tulee olla oikea-aikaista. Työssä keskeistä on luottamuksellinen yhteistyö perheiden kanssa.

Varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen yhteistyötä tiivistetään edelleen ja niin kolmiportaisen tuen kuin yhteisöllisen opiskeluhuollon osalta työn tulee olla yhteistä. Kukin oppilas saa tarvitsemaansa kolmiportaista tukea oikea-aikaisesti lähikoulussaan ja yhä useammin osana omaa ryhmäänsä. Myönteinen käsitys itsestään oppijana ennaltaehkäisee oppilaan myöhempien opintojen haasteita. Keskeistä annettaessa pedagogista tukea onkin oikea-aikaisuus, ennaltaehkäisevyys ja lapsen hyvinvoinnin tukeminen. Samat asiat pätevät myös opiskeluhuollollisen tuen kohdalla. Oppilaan tulee päästä matalalla kynnyksellä arkiympäristössään toteutuvien palveluiden piiriin. Tukea tulee antaa ajatuksella "aina ennemmin kuin myöhemmin".

Erityisopetusta kehitettäessä työn painopistettä tulee edelleen siirtää yleisen ja tehostetun tuen toteuttamiseen. Tämä tarkoittaa varhaisen tuen painottamista, mikä onnistuessaan vähentää tulevaisuudessa raskaiden, korjaavien tukitoimien tarvetta. Näin toimien opetusta ja osana sitä pedagogista tukea toteutetaan kustannustehokkaasti, mikä pitkällä aikavälillä vaikuttaa erityisopetuksen menoja hilliten. Osana kokonaisuutta on toimijuutta vahvistava vanhemmuuden tukeminen sekä kodin ja koulun kasvatuskumppanuus.

Oppimisen tukemiseen liittyy kiinteästi laaja-alaisen erityisopetuksen laajentaminen sekä opettajien työn tukeminen ja ohjaaminen. Konsultoivat erityisopettajat vastaavat koulujen kentältä nouseviin tarpeisiin. He tukevat yksiköiden opettajia ja ohjaavat tuen järjestämistä käytännössä kunkin yksikön lähtökohdat ja tarpeet huomioiden. Konsultoitavien erityisopettajien ensisijaisena tehtävänä on toimia koulujen yhteistyökumppaneina pedagogisen tuen asioita koskien.

Keskeisimmät tehtävät opetus- ja ohjaushenkilöstön työn tukena ovat mm. ohjaus- ja tukikäynnit, toiminnallisten opetusjärjestelyjen edistäminen, erityistä tukea saavien oppilaiden koulupolun ja siirtopalaverien järjestäminen, sijaishuollon piirissä olevien oppilaiden opetuksen suunnittelun tukeminen, nivelvaihtotyö ja yksikkökohtainen tuki tuen asioissa. Työ on vaikuttavaa ja kehittää monilta osin kuntakohtaisia käytänteitä ja rakenteita ja siten vaikuttaa osaltaan niin varhaiskasvatukseen, esi- ja perusopetuksen kuin lukiokoulutuksen organisointiin ja toteutuvan opetuksen laatuun. Kevään 2023 opettajarekrytoinneissa edellä kuvattu palvelu nousi esiin myönteisenä ja uusia työntekijöitä puoleensa vetävänä. Se myös vahvistaa osaltaan pitovoimaa ja mahdollistaa sitä, että opettajien on hyvä tehdä töitä Kaarinassa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on osa kouluarkea ja suunnittelu huomioidaan kunta- ja yksikkökohtaisessa opiskeluhuollon suunnittelussa, ohjaamisessa, kehittämisessä ja arvioimisessa. Opiskeluhuollon koulukuraattorit ja -psykologit siirtyivät hyvinvointialueen palvelukseen vuoden 2023 alusta osana soteuudistusta. Kuten vuonna 2023, edelleen vuonna 2024 niin opiskeluhoitoa itsessään kuin sitä osana kouluarjen palveluita tulee kehittää yhteistyössä hyvinvointialueen toimijoiden sekä Sauvon, Paimion ja Kaarinan, jotka muodostavat hyvinvointialueen organisaatiossa perhekeskusalue 3:n, kesken. Tämä tarkoittaa esimerkiksi joidenkin yhteisten toimintatapojen, konsultaatiomallien sekä kunkin toimijan ja palvelukokonaisuuden perustehtävän selkiyttämistä.

Osana edellistä Paimio ja Kaarina, joiden alueella toimii useita sijaishuollon yksiköitä, kehittävät toimintamallia sijoitetun lapsen koulupoluksi valtakunnallisen Sisukas -mallin pohjalta. Tehtävänä on luoda toimintamalleja, jotka tukevat oppilasta ja tämän koulupolkua kokonaisvaltaisesti sekä tarjota toimivia työmuotoja henkilöstölle. Sisukas -mallin lisäksi Kaarinassa edistetään epäsosiaalisen käytöksen ja syrjäytymisen ennaltaehkäisyä sekä konfliktien ratkaisemisen taitoja opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa hankkeessa, joka

jatkuu vuoden 2024 loppuun saakka. Hanketyössä on alueellisia kytkentöjä ja useat alueen kunnat etsivät yhteistyössä toimivia tapoja tukea lasten ja nuorten kasvua pulmia ennaltaehkäisten. Osana hanketta järjestetään koulutuksia, jotka kohdentuvat esi- ja perusopetuksen toimijoiden eri ammattiryhmiin.

Koulurakennushankkeet jatkuvat Valkeavuoren ja Piispanlähteen koulutalojen osalta. Keskeistä kaikissa koulurakentamishankkeissa on toimintakulttuurin kehittäminen jo suunnitteluvaiheessa. Esimerkiksi Valkeavuoren kampuksella, johon sijoittuu tulevaisuudessa laaja-alaisesti lasten ja nuorten palveluja, moniammatillista toimintakulttuuria on luotu ja huomioitu jo suunnitteluun liittyviä ratkaisuja tehtäessä. Sama toimintamalli on keskeinen Piispanlähteen hankkeen kohdalla.

MUUTOKSET EDELLISEEN VUOTEEN

- Kouluyhteisöön kiinnittymistä vahvistava työ osana perusopetusta ja lukiokoulutusta
- Oppilaanohjauksen vahvistaminen yhtenäiskouluissa
- Yleisen ja tehostetun tuen vahvistaminen edelleen
- Kielitietoisuuden opetuksen vahvistaminen
- Suunnitelmallinen työ epäsosiaalisen käytöksen, syrjäytymisen ja rikollisuuden ennaltaehkäisemiseksi osana opetus- ja kulttuuriministeriön hanketta
- Sijaistajien määrän lisääminen
- Oppilasmäärän alueellinen kasvu ja siihen liittyvä lisätilojen tarve on huomioitu Kotimäen ja Valkeavuoren alueella

INVESTOINNIT

2024

- Valkeavuoren kampuksen rakentaminen jatkuu
- Piispanlähteen lastentalo
- Piispanlähteen nuortentalon laajennuksen rakentaminen käynnistyy
- Piikkiön yhtenäiskoulu ja lastentalo (suunnitteluraha)
- Lukion peruskorjaus (suunnitteluraha)
- Koulujen ja päiväkotien piha-alueet ja aidat
- Pedagogiikan ja oppimisympäristöjen kehittäminen kouluissa ja päiväkodeissa
- Kotimäen kotitalousluokan korjaus
- Piikkiön yhtenäiskoulun henkilöstön tilojen kalustaminen
- Rungon koulun käsityöluokan välineistö ja henkilöstön tilojen kalustaminen

2025

- Valkeavuoren kampuksen rakentaminen jatkuu
- Piispanlähteen lastentalon rakentaminen alkaa
- Piispanlähteen nuortentalon laajennuksen rakentaminen jatkuu
- Lukion peruskorjaus alkaa
- Koulujen ja päiväkotien piha-alueet ja aidat
- Pedagogiikan ja oppimisympäristöjen kehittäminen kouluissa ja päiväkodeissa
- Kotimäen koulun tekstiilityön ja kuvataideluokan kaapistot

2026

- Piispanlähteen lastentalon rakentaminen jatkuu
- Lukion peruskorjaus jatkuu
- Koulujen ja päiväkotien piha-alueet ja aidat
- Pedagogiikan ja oppimisympäristöjen kehittäminen kouluissa ja päiväkodeissa

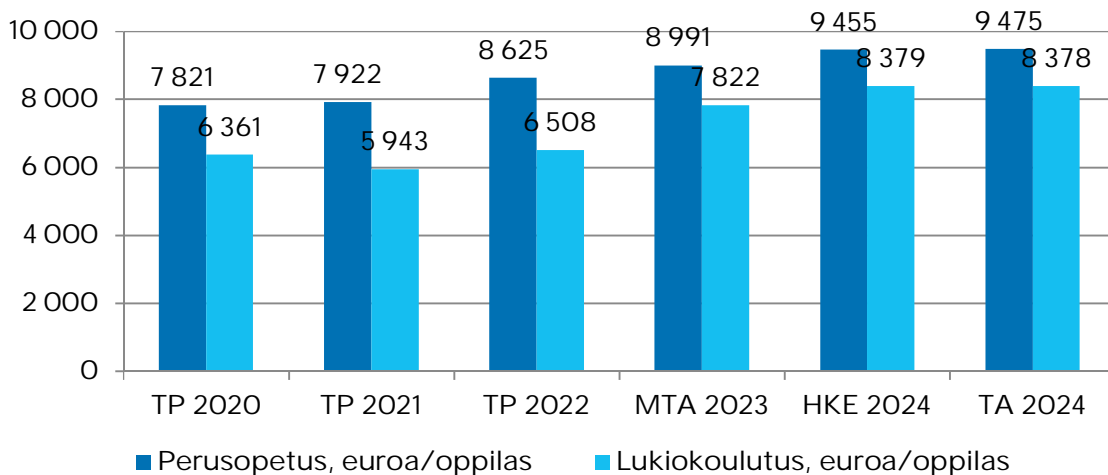
HANKINNAT JA KILPAILUTUKSET VUONNA 2024

- Avustamis- ja tulkkauspalvelut
- Valkeavuoren kampuksen kalustaminen ja varustaminen
- Oppikirjat ja oheismateriaalit: sopimus voimassa 1.10.2023 - 30.9.2024. Vuonna 2024 mahdollinen option käyttäminen.
- Toimisto- ja koulutarvikkeet: sopimus voimassa 01.02.2022 - 31.01.2024. Vuonna 2024 mahdollinen option käyttäminen.

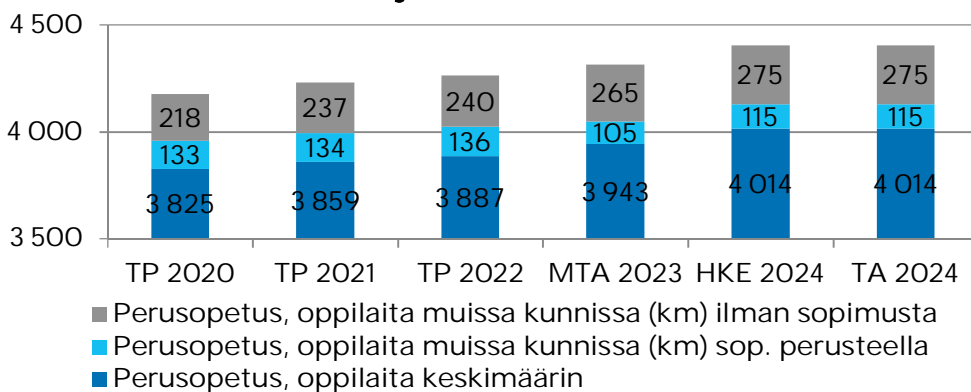
VASTUUALUEEN SUORITTEET JA VERTAILUHINNAT

Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Perusopetus, oppilaita keskimäärin	3 825	3 859	3 887	3 943	4 014	4 014	1,8 %
Perusopetus, erityisen tuen oppilaat suhteessa kokonaisoppilasmäärään	11,4	11,6	11,7	11,4	11,5	11,5	0,9 %
Perusopetus, tehostetun tuen oppilaat suhteessa kokonaisoppilasmäärään	12,3	14,1	-	13,5	13,3	13,3	-1,5 %
Perusopetus, oppilaita muissa kunnissa (km) sop. perusteella	133	134	136	105	115	115	9,5 %
Perusopetus, oppilaita muissa kunnissa (km) ilman sopimusta	218	237	240	265	275	275	3,8 %
Koululaisten iltapäivätoiminta, lapsia (km)	434	442	458	515	520	520	1,0 %
Lukio, oppilaita (km)	433	449	449	430	430	430	0,0 %
Opetustunnit (km)	6 837	6 960	7 097	7 299	7 573	7 573	3,8 %
Vertailuhinnat (netto)	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Perusopetus, euroa/oppilas	7 821	7 922	8 625	8 991	9 455	9 475	5,4 %
Perusopetus, euroa/asukas	863	861	936	954	1 027	1 029	7,9 %
Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, euroa/lapsi	1 220	783	916	1 155	1 184	1 184	2,5 %
Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, euroa/asukas	15	10	12	16	17	17	3,8 %
Lukiokoulutus, euroa/oppilas	6 361	5 943	6 508	7 822	8 379	8 378	7,1 %
Lukiokoulutus, euroa/asukas	80	75	82	91	97	97	7,4 %

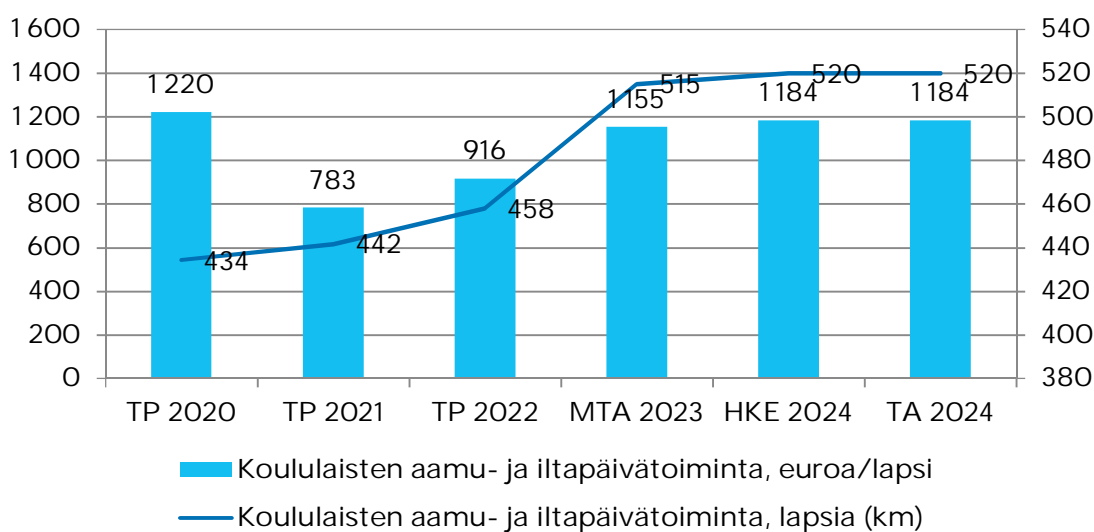
Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen kustannukset

Kaarinan perusopetusikäisten sijoittuminen

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

14.1.3 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus varhaiskasvatuksen johtaja Kaisa Mattila

TOIMINTASUUNNITELMA

Varhaiskasvatuksen vastuualueeseen kuuluvat varhaiskasvatus ja esiopetus. Vastuualue tarjoaa suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa varhaiskasvatusta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkotitoimintana ja perhepäivähoitona, joita täydentää avoimen varhaiskasvatuksen palvelut. Osana varhaiskasvatustoimintaa järjestetään koko 6-vuotiaiden ikäluokalle maksutonta esiopetusta. Kaarina on mukana valtakunnallisessa Opetus- ja kulttuuriministeriön toteuttamassa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa ja kokeiluesiopetuksen ryhmät toimivat kunnallisista päiväkodeista Kuusistossa ja yksityisten osalta Nappulalinnan ja Hakametsän päiväkodeissa. Kokeilu päättyy 31.7.2024. Myös Kelan kautta perheille maksettavat lastenhoidon tuet eli kotihoidon tuki, yksityisen hoidon tuki ja sen kuntalisä, osittainen ja joustava hoitoraha kuuluvat vastuualueelle.

Varhaiskasvatusta ja esiopetusta ohjaavat linjaukset ovat:

- oikea-aikainen kasvun ja oppimisen tuki lähipalveluperiaatteen mukaisesti
- lapsen edun ensisijaisuus ja lasten ja huoltajien osallisuus
- kasvun ja oppimisen tuen jatkumo varhaiskasvatuksesta esi- ja perusopetukseen ja edelleen toiselle asteelle
- hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa

Varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen yhteistyötä tiivistetään edelleen. Varhaiskasvatuksen kolmitasoisen tuen rakenteita vahvistetaan kehittämällä samalla varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja koulutuksen yhteistyötä ja yhtenäisiä toimintamalleja. Varhaiskasvatuksen kolmitasoisen tuen sekä esi- ja perusopetuksen kolmiportaisen tuen ja opiskeluhuollon osalta työn tulee olla yhtenäistä. Kukin lapsi saa tarvitsemaansa pedagogista tukea oikea-aikaisesti ja osana omaa ryhmäänsä lähipalveluperiaatteen mukaisesti. Esiopetuksessa lapsi pääsee oikea-aikaisesti myös opiskeluhuollon tuen piiriin.

Varhaiserityiskasvatuksen ja esiopetuksen erityisopetuksen kehittämisessä painopiste siirtyy vahvasti yleisen ja tehostetun tuen toteuttamiseen. Varhaiskasvatuksessa kiinnitetään erityistä huomiota ennaltaehkäisevään työhön ja vahvuuksiin perustuvaan tukeen, jonka tulee olla oikea-aikaista. Ennaltaehkäisevää työtä tehdään laajalti yhteistyössä perheiden, perhe- ja sosiaalipalveluiden sekä terveyspalveluiden kanssa. Keskeisiä yhteisiä teemoja ovat tunne- ja turvataitotyö ja vanhemmuuden tukeminen.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen pedagogisen tuen rakenteiden kehittämiseksi ja ylläpitämiseksi sekä kasvattajien ja yksiköiden esihenkilöiden työn tukemiseksi vahvistetaan kasvun ja tuen osaamista. Varhaiskasvatuksen kasvun ja tuen koordinaattori, varhaiskasvatuksen johtava erityisopettaja vastaavat kentältä nouseviin tarpeisiin ja työskentelevät arjessa niin henkilöstön tukena kuin kaupunkitason rakenteita ylläpitävinä vastuuhenkilöinä. Varhaiskasvatuksen erityisopettajien määrää lisätään, jotta varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa olevien lasten tuen järjestäminen saadaan toteutettua tehokkaasti.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen arkea ja lapsen etu on saada varhaiskasvatusta ja osallistua esiopetukseen. Varhaiskasvatuksessa on mahdollisuus kehittää lapsen omia sosiaalisia ja motorisia taitoja, huolehtia tarvittavan levon ja ruoan saamisesta toimintapäivän aikana. Maahanmuuttajataustaisille lapsille varhaiskasvatus antaa mahdollisuuden integroitua ja tulla osalliseksi suomalaiseen yhteiskuntaan sekä oppia suomen tai ruotsin kieltä. Huoltajien kanssa käytävät keskustelut lapsen ja perheen tilanteesta tukee kasvatustyötä ja luo koko perheen hyvinvointia. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelu huomioidaan mm. kunta- ja yksikkökohtaisessa opiskeluhuollon suunnittelussa,

ohjaamisessa, kehittämisessä ja arvioimisessa. Opiskeluhuollon koulukuraattorit ja -psykologit siirtyivät hyvinvointialueen palvelukseen vuoden 2023 alusta osana soteuudistusta. Arjen tason käytänteitä tulee kehittää yhteistyössä hyvinvointialueen toimijoiden sekä Sauvon, Paimion ja Kaarinan, jotka muodostavat hyvinvointialueen organisaatiossa perhekeskusalue 3:n, kesken. Tämä tarkoittaa esimerkiksi joidenkin yhteisten toimintatapojen, konsultaatiomallien sekä kunkin toimijan ja palvelukokonaisuuden perustehtävän selkiyttämistä.

Kaarinan varhaiskasvatus osallistuu valtakunnalliseen Sisukas-mallin mukaiseen Pikku-Sisukas työhön. Pikku-Sisukkaan avoitteena on antaa työntekijöille valmiuksia kohdata työssään sijaisperheitä ja sijoitettuja lapsia, lisätä ymmärrystä lastensuojelusta ja monialaisesta, systeemisestä työtteesta, antaa valmiuksia traumaa kokeneiden lasten tukemiseen varhaiskasvatuksessa sekä rohkaista pysähtymään oman elämäntarinan ja kasvatustyylin äärelle. Varhaiskasvatuksen ja sijaishuollon käytännöistä muodostetaan yhteisiä toimintatapoja sijoitetun lapsen varhaiskasvatuksen polulle. Toimintamalli jatkuu Sisukas-toimintana lapsen siirtyessä koulupolulle.

Varhaiskasvatushenkilöstön osaamisen kehittämiseen panostetaan koko henkilöstölle tarjottavilla yhteisillä täydennyskoulutuksilla. Varhaiskasvatustyöyksiköiden johtamisosaamista tuetaan käynnistämällä virka-apulaisjohtaja-malli. Tämän mallin vaikuttavuutta arvioidaan 2024 aikana ja osana seuraavaa talousarviovalmistelua päätetään mallin laajentamisesta.

Varhaiskasvatuksen kehittämishankkeista jatkuvat Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamat kolmitasoisien tuen jalkauttamisen hanke sekä Valssi-varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin kehittämishanke. Molemmat päättyvät 31.7.2024. Vuoden 2023 lopussa päättyvien muiden kehittämishankkeiden osalta hyväksi havaitut toimintamallit vakiinnutetaan osittain 1.1.2024. Tämä tarkoittaa mm. sitä, että kahden päiväkodin yhteensä kuuteen lapsiryhmään palkataan vakinaisiin työsuhteisiin neljännet kasvattajat.

Lasten määrä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa kasvaa noin 90 lapsella vuoden 2024 aikana. Määrän kasvuun vaikuttavat Kaarinan muuttovoittoinen väestökehitys sekä varhaiskasvatustoimintaan osallistuvien lasten suhteellisen osuuden kasvu. Varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikkojen riittävyyden turvaamiseksi on rakenteilla kaksi uutta kunnallista päiväkotia: Valkeavuoren päiväkotina osana Valkeavuoren kampus-hanketta ja Kairiskulman uusi päiväkotina Piispanristin-Kairiskulman alueelle. Uusien päiväkotien johtajat aloittavat viroissaan syyskaudella 2024. Myös ostopalvelupaikkojen määrää lisätään, jotta varhaiskasvatuspaikat saadaan järjestettyä lakisääteisesti. Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen osalta varmistetaan tila- ja varajohtajuusjärjestelyillä palveluiden riittävyys suhteessa ruotsinkielisten perheiden tarpeisiin.

Yksityinen varhaiskasvatus järjestetään päiväkotitoiminnan osalta ostopalveluna ja yksityisen perhepäivähoidon osalta yksityisen hoidon tuen ja sen kuntalisän turvin. Sekä yksityisten päiväkotitoimijoiden että perhepäivähoitajien kanssa jatketaan tiivistä yhteistyötä. Yksityisen perhepäivähoidon palveluseteli otetaan käyttöön 1.8.2024. Muun varhaiskasvatuksen osalta palvelusetelin käyttöönottoon liittyvää selvitystyötä jatketaan vuonna 2024.

MUUTOKSET EDELLISEEN VUOTEEN

- Sijaistajien määrän lisääminen
- Yleisen ja tehostetun tuen vahvistaminen edelleen
- Kairiskulman päiväkodin rakentaminen alkaa
- Varhaiskasvatustyöyksiköiden johtamisosaamista tuetaan käynnistämällä virka-apulaisjohtaja -malli.
- Hanketoiminnan osittainen vakiinnuttaminen (tasa-arvo ja tuen hanke)
- Peruskorjauksista johtuva väistötilatarve on huomioitu pohjoisen Kaarinan alueella

INVESTOINNIT

2024

- Valkeavuoren kampuksen rakentaminen jatkuu
- Piispanlähteen lastentalo
- Kultanummen päiväkodin laajentaminen (suunnitteluraha)
- Piispanristin alueen uuden päiväkodin rakentaminen käynnistyy
- Piikkiön yhtenäiskoulu ja lastentalo (suunnitteluraha)
- Koulujen ja päiväkotien piha-alueet ja aidat
- Pedagogiikan ja oppimisympäristöjen kehittäminen kouluissa ja päiväkodeissa
- Päiväkotien kaappisängyt ja täydennyskalusteet
- Hovikummun muutostyöt päiväkodin tarpeisiin

2025

- Valkeavuoren kampuksen rakentaminen jatkuu
- Piispanlähteen lastentalon rakentaminen alkaa
- Kultanummen päiväkodin laajentaminen
- Piispanristin alueen uuden päiväkodin rakentaminen jatkuu
- Koulujen ja päiväkotien piha-alueet ja aidat
- Pedagogiikan ja oppimisympäristöjen kehittäminen kouluissa ja päiväkodeissa

2026

- Piispanlähteen lastentalon rakentaminen jatkuu
- Koulujen ja päiväkotien piha-alueet ja aidat
- Pedagogiikan ja oppimisympäristöjen kehittäminen kouluissa ja päiväkodeissa

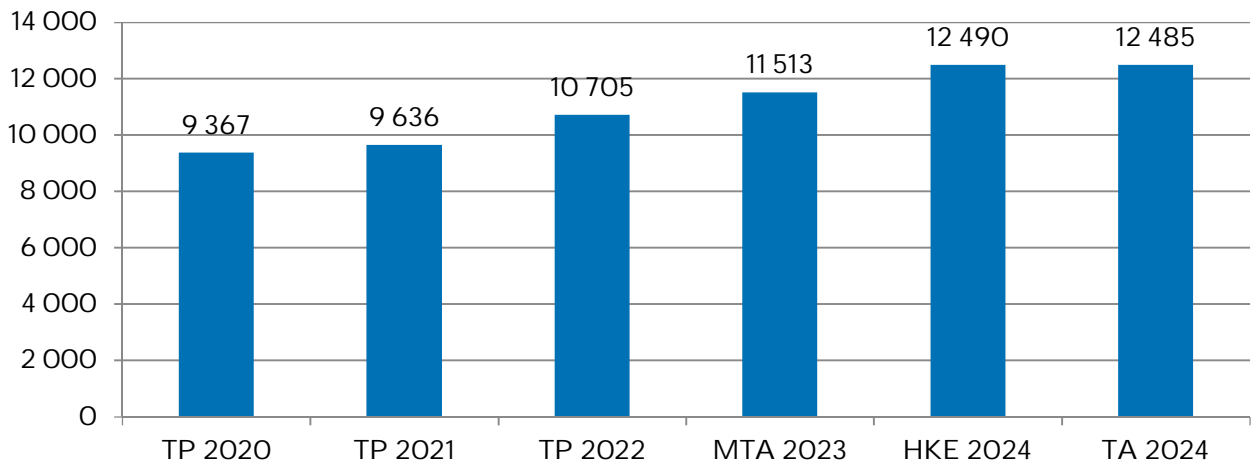
HANKINNAT JA KILPAILUTUKSET VUONNA 2024

- Kalusteet väistötila- ja uudisrakennushankkeisiin

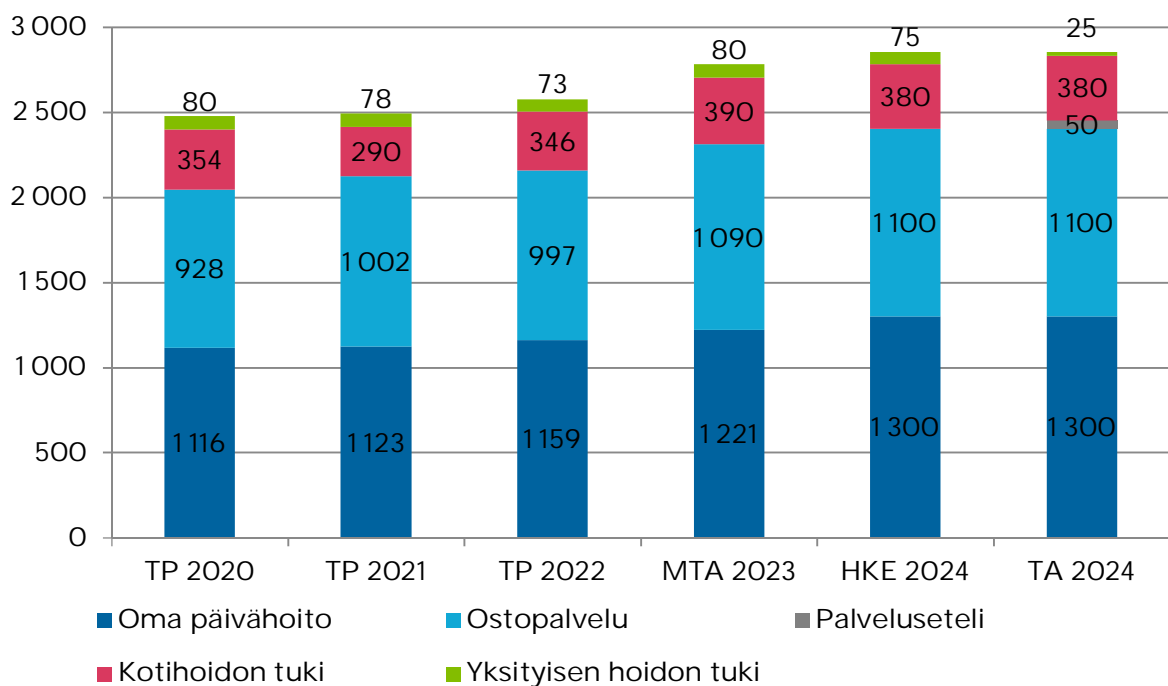
VASTUUALUEEN SUORITTEET JA VERTAILUHINNAT

Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Oma päivähoito	1 116	1 123	1 159	1 221	1 300	1 300	6,5 %
alle 3-vuotiaat	124	140	160	200	200	200	0,0 %
yli 3-vuotiaat	858	848	876	901	985	985	9,3 %
perhepäivähoito	134	135	124	120	115	115	-4,2 %
Ostopalvelu	928	1 002	997	1 090	1 100	1 100	0,9 %
alle 3-vuotiaat	-	300	291	345	345	345	0,0 %
yli 3-vuotiaat	-	702	706	745	755	755	1,3 %
Ostopalvelussa muun kunnan alueella	-	112	96	100	100	100	0,0 %
Palveluseteli	-	-	-	-	-	50	0,0 %
Kotihoidon tuki	354	290	346	390	380	380	-2,6 %
Joustava hoitoraha		95	116	100	125	125	25,0 %
Osittainen hoitoraha		79	84	80	90	90	12,5 %
Yksityisen hoidon tuki	80	78	73	80	75	25	-68,8 %
Leikkitoiminta	48	111	120	190	190	190	0,0 %
Varhaiskasvatuksen osallistumisaste	76,2 %	76,3 %	77,1 %	79,8 %	80,0 %	80,0 %	0,3 %
Erityisessä tuessa olevat lapset, suhteessa kokonaismäärään	-	-	-	5,8 %	5,8 %	5,8 %	0,5 %
Tehostetussa tuessa olevat lapset, suhteessa kokonaismäärään	-	-	-	3,3 %	3,3 %	3,3 %	1,2 %
Vertailuhinnat (netto)	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Varhaiskasvatus - euroa/alle kouluikäinen lapsi	9 367	9 636	10 705	11 513	12 490	12 485	8,4 %
Varhaiskasvatus - euroa/asukas	758	788	856	922	1 014	1 013	9,9 %

Varhaiskasvatus, kustannukset/alle kouluikäinen lapsi (netto)

Lapset varhaiskasvatuksen piirissä

14.2. Vapaa-ajan lautakunta

Vapaa-ajan lautakunta kansalaisopiston rehtori Risto Jaakola

TOIMINTA-AJATUS

Vapaa-ajan palvelut tuottavat kuntalaisten hyvinvointia edistäviä palveluita. Vastuualue tarjoaa kaupungin eri palvelualueiden, yhdistysten ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa yhteistyössä tietoa, palveluita ja olosuhteita, jotka aktivoivat kuntalaisia oman hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämiseen kirjaston, kulttuurin, palvelupisteiden sekä nuorisotyön ja kansalaisopiston monipuolisella tarjonnalla.

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Strateginen tavoite ja kriittinen menestystekijä	Tavoite	Mittarin tavoitearvo
<p>Kaarina edistää hyvinvointia</p> <p><i>Kaarinassa on mahdollisuus kohdata, tulla kuulluksi, osallistua ja vaikuttaa</i></p>	<p>Vapaa-ajan palveluiden yhteistyötä paikallisen ja seudullisen yhdistyskentän toimijoiden kanssa vahvistetaan.</p>	<p>Luodaan yhdessä yhdistystoimijoiden kanssa yhteistoiminnan kehittämiseen liittyvä kysely, josta nousevia kehittämistoimenpiteitä ryhdytään toteuttamaan pitkäjänteisesti vuodesta 2024 alkaen.</p>
<p>Kaarina edistää hyvinvointia</p> <p><i>Palveluiden painopiste on ennaltaehkäisyssä, arki on sujuvaa</i></p> <p>Kaarina tarjoaa laadukkaat ja monipuoliset palvelut</p> <p><i>Monipuoliset palvelut vastaavat asukkaiden tarpeita ja tukevat sujuvaa arkea</i></p>	<p>Lasten ja nuorten etu otetaan huomioon ja osallisuus toteutuu toiminnassa.</p>	<p>Lasten ja nuorten myönteistä käyttäytymistä ja osallisuutta vahvistetaan. Tätä varten kirjastoon palkataan nuoriso-ohjaaja.</p>

PALVELUSTRATEGIAN TOTEUTUMINEN

Vapaa-ajan lautakunnan alainen toiminta toteutuu palvelustrategian mukaisesti.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

- Liikunta on osa toiminnallista sisältöä nuorisotilatyössä, kohdennetussa nuorisotyössä, etsivässä nuorisotyössä, koulujen harrastuskerhoissa ja loma-aikojen toiminnassa. Hyviä elintapoja edistetään kaikissa toimintamuodoissa mm. järjestämällä kokkailuiltoja ja päihdekasvatustapahtumia.
- Kansalaisopiston kurssitarjontaa kasvatetaan vuonna 2024 n. 200 tunnilla kohdistuen lisäksi mm. liikunta- ja hyvinvointikursseihin.
- Lasten ja nuorten kasvatukselliset kohtaamiset kirjastotilassa ovat osa lasten- ja nuortenkirjastotyötä. Kohtaamisissa edistetään muun muassa lasten ja nuorten tunne- ja turvataitojen kehittymistä sekä ehkäistään kiusaamista.

- Lukemisen edistäminen kuuluu kirjaston perustehtävään. Hyvä lukutaito ja lukuharrastuneisuus lisää tutkitusti hyvinvointia ja parantaa oppimistuloksia.
- Esi- ja perusopetuksen vastuualueiden epäsosiaalisen käytöksen ja syrjäytymisen ennaltaehkäisyyn tähtäävä hanke ulotetaan soveltuvilta osin nuorisopalveluiden ja kulttuuri- ja kirjastopalveluiden toimintaan.
- Henkilöstön osaamista käyttäytymisen myönteisessä tukemisessa sekä haastavien tilanteiden ennaltaehkäisyssä vahvistetaan.

ILMASTOBUDJETTI

- Vapaa-ajan lautakunnan alaisen toiminnan osalta suurin osa kasvihuonekaasupäästöistä aiheutuu käytössä olevista tiloista ja henkilöliikenteestä. Tiloihin liittyvä energiatehokkuuden parantaminen ja esim. lämmitysjärjestelmien vaihtaminen ovat keinoja, joita teknisten palveluiden toimesta on jo otettu käyttöön. Työtä tullaan jatkamaan edelleen tulevina vuosina. Tavoitteena on mm. se, että öljylämmitteisten kiinteistöjen lämmitysjärjestelmistä kyetään luopumaan ja vaihtamaan ne lähivuosina toisiin lämmitysmuotoihin. Myös led-valaisimiin vähitellen tapahtuva siirtyminen on tavoitteena.
- Kaarinan kaupunginhallitus päätti 17.4.2023 työsuhdepolkupyöräedun käyttöönottamisesta kaupungin henkilöstölle. Työmatkapyöräilyn edistämisen kannalta on tärkeää, että kaupungin toimipisteiden yhteydessä on riittävästi turvallista pyöräsäilytystilaa. Asianmukainen ja turvallinen pyörien säilytys tukee myös lasten ja nuorten/ asiakkaiden ja henkilökunnan pyöräilyä. Nämä asiat tulisivat huomioida kaupungin tulevien vuosien investointibudjetissa.
- Tulevaisuudessa on tärkeää, että kaupungin toimipisteiden jätteenlajittelua kehitetään yhteistyössä teknisten palveluiden kanssa. Tällä hetkellä jätteiden lajitteluketju (jätteiden syntymisestä lajiteltuna kierrätykseen) ei ole eheä.
- Työn tekemisessä suositaan hybridityötä, mikä mahdollistaa mm. tilojen tehokkaan käytön ja vähentää työmatkaliikennettä.

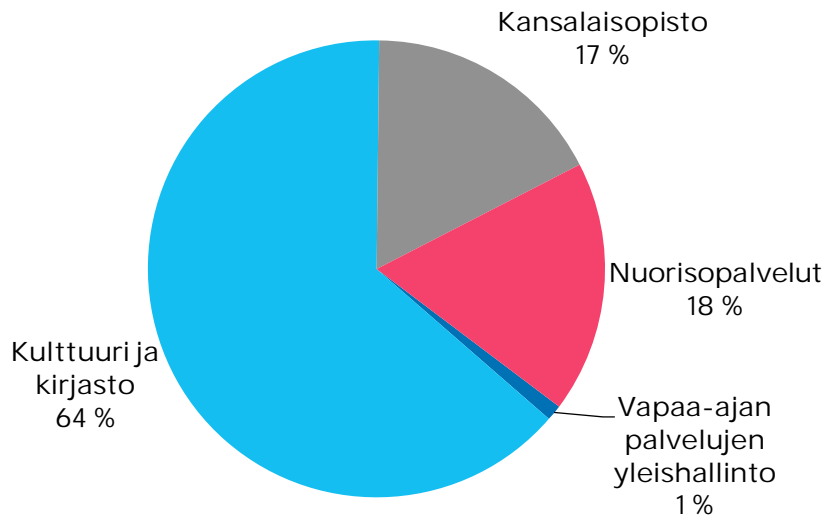
KÄYNNISSÄ OLEVAT KEHITTÄMISHANKKEET

- Yhdessä – Kaarinan harrastusmalli (1.8.2023-31.7.2024)
- Kaarinan kaupungin etsivä nuorisotyö (1.8.2023-31.7.2024)

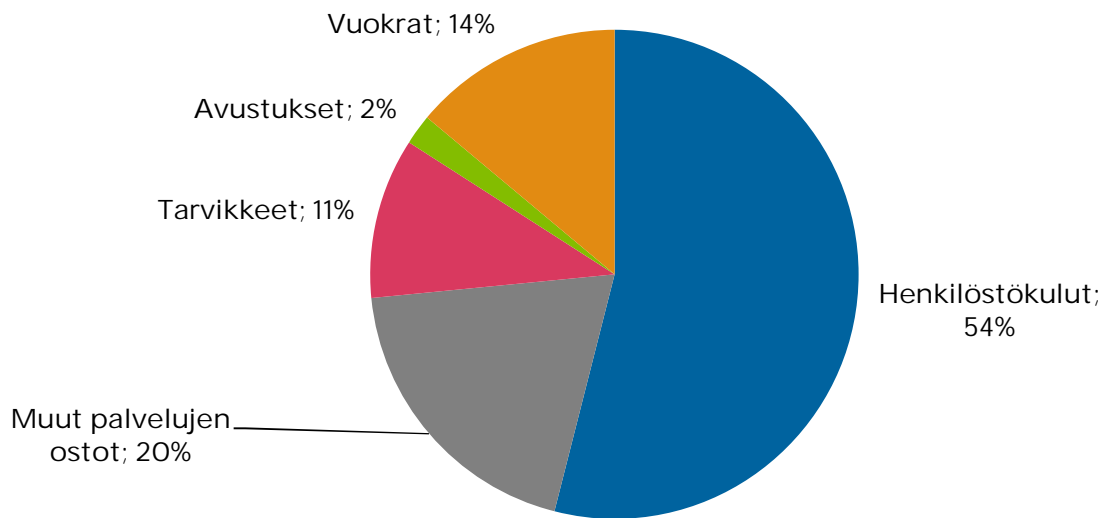
TALOUS

1 000 euroa	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Tuotot	386	391	545	392	377	427	8,9 %
Kulut	-4 414	-4 841	-5 172	-5 425	-5 679	-5 690	4,9 %
Kate	-4 028	-4 450	-4 628	-5 033	-5 302	-5 263	4,6 %

Toimintakatteen osuudet yksiköittäin

Kululajien osuudet

14.2.1 Vapaa-ajan palvelut

Vapaa-ajan palvelut kansalaisopiston rehtori Risto Jaakola

TOIMINTASUUNNITELMA

- Kansalaisopiston kurssien määrän lisääminen ja jonopaikoilla olevien määrän vähentäminen
- Kansalaisopiston uuden keramiikkaluokan perustamiseen liittyvä selvitystyö käynnistyy
- Valtakunnalliseen e-kirjastoon liittyminen
- Nuoriso-ohjaajan palkkaaminen kirjastoon
- Kaupungin taideteosten kunnossapidon määrärahaa kasvatetaan
- Prosenttitaidehankkeiden koordinoitua kehitetään

Vastuualueen toiminnan päätarkoituksena on edistää kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia, hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä: Tuotamme monipuolisia kirjasto-, kulttuuri- ja nuorisopalveluja sekä kansalaisopiston kursseja kuntalaisille. Kaarina-talo tarjoaa erilaisia tiloja kuntalaisten kokoontumiseen ja tapahtumiin. Palveluiden monipuolisuutta, tarvelähtöisyyttä ja hyvää kohdentumista tavoitellaan asiakaslähtöisesti laajan ja aktiivisen yhteistyön avulla.

Kansalaisopisto:

Kansalaisopiston kurssien jonopaikoille jäävien osuus vähenee lisäämällä opetustuntimäärää. Tämä edellyttää sitä, että kansalaisopistolla on käytössään riittävästi tiloja kaupungin eri toimipisteissä (koulut, liikuntatilat jne.). Keramiikan opetustilojen tarve on kasvanut jo useita vuosia. Nykyisen keramiikkaluokan kapasiteettia ei pysty enää kasvattamaan. Tämän vuoksi aloitetaan toisen luokkatilan etsiminen ja sen luokaksi varustamisen valmistelu.

Etäkurssien kysyntää tarkastellaan ja tarjontaa muutetaan tarpeen mukaan. Samalla tarkastellaan kriittisesti etäkurssien valikoimaa: ovatko kurssit oikeilta aihealueilta ja onko niiden pituus tai toteutusaikataulu tarvetta vastaava.

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut:

Lasten ja nuorten myönteistä käyttäytymistä kirjastossa tuetaan ja heidän osallisuuttaan vahvistetaan palkkaamalla kirjastoon nuoriso-ohjaaja. Nuoriso-ohjaajan tehtäviin kuuluvat nuorisotyö kirjastossa, yhteistyö nuorisopalveluiden kanssa sekä laiteopastukset (Kaarina-sali ja kirjasto).

Kulttuuripalveluiden koordinoimia kaupungin prosenttitaidehankintoja on nyt ja tulevana vuosina meneillään useita yhtä aikaa. Tavoitteena on suunnata resurssia prosenttitaidehankintojen koordinoituihin ja samalla säilyttää kulttuurin tapahtumatuotanto laadukkaana. Tavoite saavutetaan kulttuuripalveluiden henkilöstöresurssin väliaikaisella lisäämisellä. Lisäksi kaupungin olemassa olevia taideteoksia kunnostetaan niiden elinkaaren pidentämiseksi.

Valtakunnallinen e-kirjasto otetaan käyttöön vuoden 2024 alusta. Tavoitteena on, että Kaarinan kaupunginkirjasto liittyy kuntien yhteiseen e-kirjastoon, jolloin e-aineistojen saatavuus paranee ja se on tasapuolista kaikille kuntalaisille.

Asumisoikeuspäätösten teko siirtyy kunnalta ARAlle 1.9.2023, joten palveluneuvojan virka, johon on kuulunut asukassihteerin tehtävä, voidaan lakkauttaa. Palvelupisteestä on jo ennakoivasti vähennetty yksi vakanssi eläköitymisen myötä. Virkaa määräaikaisesti hoitanut palveluneuvoja palaa omaan vakituiseen tehtäväänsä.

Nuorisopalvelut:

Nuorten ja lasten kohtaaminen ja kuuluksi tuleminen on keskiössä kaikissa nuorisopalveluiden toimintamuodoissa. Nuorisotilat mahdollistavat nuorten kokoontumisen ja toistensa tapaamisen myönteisessä ja sallivassa ympäristössä.

Nuorisotilat keskustassa, Littoisissa, Piispanristillä ja Piikkiössä sekä Mopotalli ovat avoinna kolmena iltana viikossa tammikuusta toukokuuhun ja syyskuusta joulun. Kuusistossa nuorisotoimintaa järjestetään kerhomuotoisena koulun tiloissa. Loma-aikoina panostetaan leiri-, retki- ja tapahtumatoimintaan. Kesäkuussa järjestetään kesäkerho tukemaan koulun nuorimpien lasten kesäajan järjestelyitä. Kesäkerhotoimintaa, sen tarvetta ja laajuutta arvioidaan kesän 2024 kokemusten perusteella.

Nuorisotyön ja koulunuorisotyön yhteistyöllä järjestetään useita tapahtumia yhtenäiskouluilla ja nuorisotiloilla lukuvuosien aikana. Harrastamisen Suomen mallin kerhotoimintaa järjestetään kaikissa perusopetuksen kouluissa ja nuorisotiloissa ainakin kevätlukukauden 2024 loppuun asti.

Erityisnuorisotyö ja uraohjaus täydentävät nuorisopalveluiden kokonaisuutta tarjoamalla matalan kynnyksen lisäpalveluja. Näissä työmuodoissa tehdään tiiviissä yhteistyössä perusopetuksen ja perhekeskuksen kanssa.

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa olevat nuoret ja löytää heille sopivia polkuja palveluihin, koulutukseen ja työelämään. Kohderyhmä on kaarinalaiset palveluiden ulkopuolella olevat 17-29 -vuotiaat nuoret. Keskeisiä työmuotoja ovat yksilötyö, ryhmätoiminnot ja avoin toiminta. Keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat mm. sosiaalipalvelut, toisen asteen koulutus, työvoimapalvelut sekä mielenterveyspalvelut.

MUUTOKSET EDELLISEEN VUOTEEN

- Kansalaisopiston kurssimäärän kasvattaminen
- Nuoriso-ohjaaja kirjastoon
- Taidehankintoihin liittyvä työ/kunnossapito
- Liittyminen kansalliseen e-kirjastoon
- Asumisoikeuspäätösten teko ei enää kuulu kunnan tehtäviin

INVESTOINNIT

- Vuolahden saunarakennuksen irtaimisto 10 000 euroa
- Valkeavuoren kampuksen taidehankinnat 300 000 euroa
- Piispanlähteen lastentalon taidehankinnat 20 000 euroa
- Piispanlähteen nuortentalon taidehankinnat 90 000 euroa
- Hovirinnan rantasaunan taidehankinnat 20 000 euroa
- Kairiskulman päiväkodin taidehankinnat 48 000 euroa
- Julkisen taiteen kunnostukset ja kyltitykset 30 000 euroa

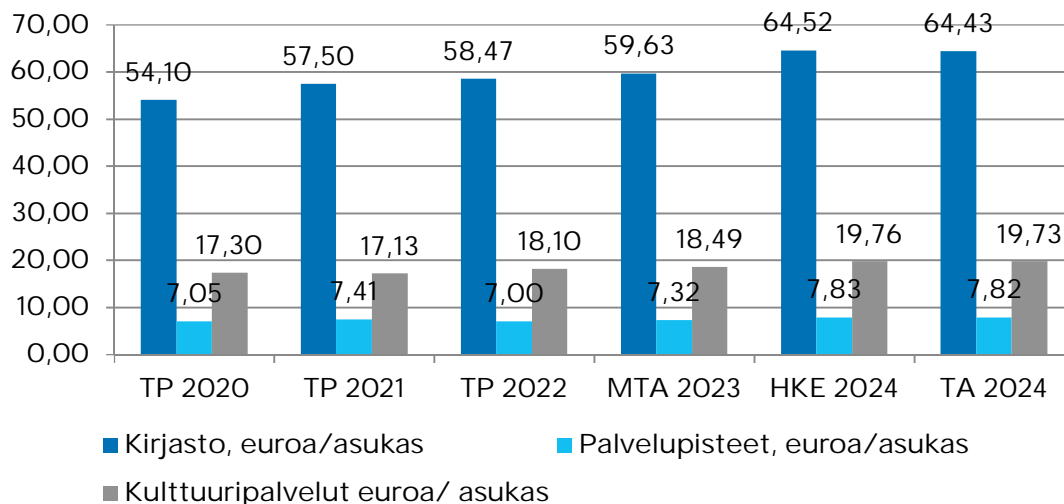
HANKINNAT JA KILPAILUTUKSET VUONNA 2024

- Kansalaisopiston opinto-ohjelma

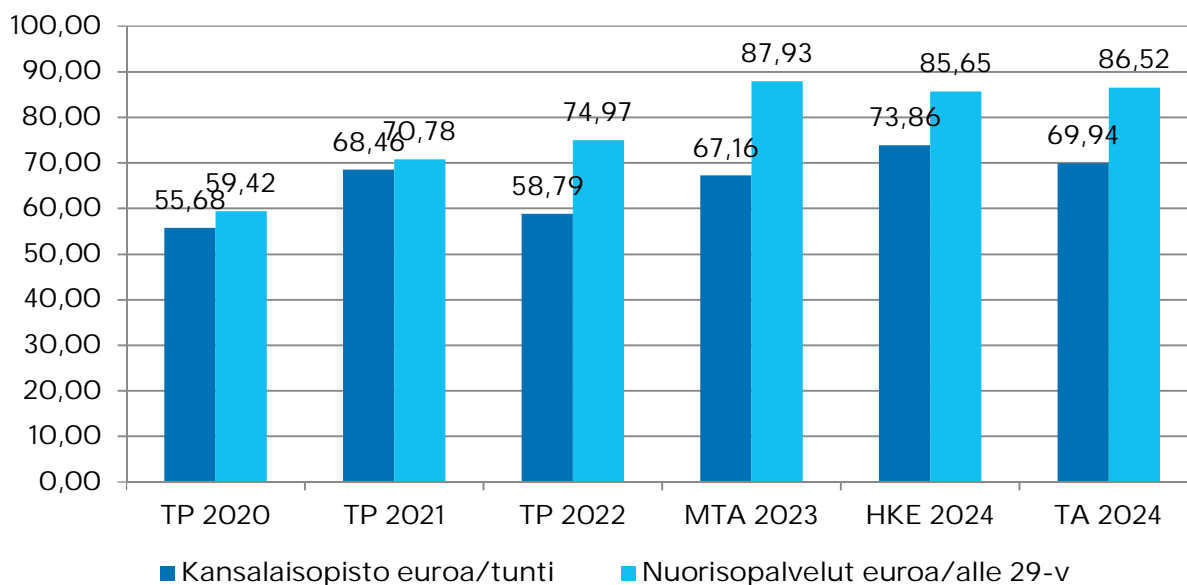
VASTUUALUEEN SUORITTEET JA VERTAILUHINNAT

Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Kirjasto: Kokonaislainaus, kpl/asukas	17,45	15,69	18,41	18,00	18,50	18,50	2,8 %
Kirjasto: Fyysiset käynnit, kpl/asukas	7,72	7,04	9,39	11,00	11,00	11,00	0,0 %
Kirjasto: Verkkokäynnit, kpl/asukas	9,30	10,00	8,99	10,20	10,50	10,50	2,9 %
Palvelupisteiden asiakaskäynnit, kpl	16 889	16 718	19 231	20 000	19 000	19 000	-5,0 %
Kulttuuripalvelut, tapahtumien kävijämäärät	5 471	20 551	24 195	21 000	24 000	24 000	14,3 %
Kansalaisopisto, opetustunnit	11 591	10 708	13 336	13 000	13 200	13 200	1,5 %
Nuorisotilojen kävijämäärät	13 035	11 624	13 569	18 000	15 000	15 000	-16,7 %
Nuorisotoimintaan osallistuvat				25 000	30 000	30 000	20,0 %
Vertailuhinnat (netto)	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Kirjasto, euroa/asukas	54,10	57,50	58,47	59,63	64,52	64,42	8,0 %
Palvelupisteet, euroa/asukas	7,05	7,41	7,00	7,32	7,83	7,82	6,9 %
Kulttuuripalvelut euroa/ asukas	17,30	17,13	18,10	18,49	19,76	19,73	6,7 %
Kansalaisopisto euroa/tunti	55,68	68,46	58,79	67,16	73,86	69,94	4,1 %
Nuorisopalvelut euroa/alle 29-v	59,42	70,78	74,97	87,93	85,65	86,52	-1,6 %

Kirjastot, palvelupisteet ja kulttuuripalvelut, euroa/asukas

Vertailuhinnat: Kansalaisopisto ja nuorisopalvelut

15. Tekniset palvelut

Tekniset palvelut tekninen johtaja Jyrki Haapasaari

PALVELUALUEJOHTAJAN KATSAUS

Vuotta 2024 viitoittavat päätökset

Vuoteen 2024 lähdetään varsin pienin muutoksin suhteessa edelliseen vuoteen, jolloin Kaarina strategia 2023-2030 ja Palvelustrategia olivat vasta valmistuneet ja kuntakentän ehkä suurin muutos kautta aikain eli sosiaali- ja terveystalouden siirtyminen hyvinvointialueille oli sekin vasta edessä. Syksyllä 2023 käynnistetystä kaupungin palveluverkkoselvityksestä ei voi vielä todeta tämän enempää. Vuoden 2025 alkuun tähtäävällä työllisyyspalvelu-uudistuksella ei arvioida olevan suuria vaikutuksia teknisiin palveluihin. Vuonna 2023 päätetyn maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksista ensimmäinen eli alueiden käyttölaki tulee voimaan vuoden 2024 alusta ja rakentamislaki (jota vielä asetuksilla täydennetään) vuoden 2025 alusta. Näillä molemmilla on rakennushankkeiden kustannuksia nostavia vaikutuksia. Keväällä 2023 valitun eduskunnan hallituspuolueiden yhteisessä ohjelmassa ei ole suuria suoraan kuntia koskevia tavoitteita, välilliset vaikutukset nähdään myöhemmin. Nopeasti edennyt Nato-jäsenyysprosessi päättyi jäsenyyteen huhtikuussa 2023, myös sen mahdolliset vaikutukset nähdään myöhemmin.

Toimintaolosuhteet, yleinen talous- ja turvallisuustilanne

Vuosina 2021-2022 pahiten jyllänneen koronapandemian vaikutukset materiaalien, komponenttien ja tuotteiden saatavuuteen ja hintoihin ovat tasoittuneet. Maailmanlaajuisesta talouselvytyksestä vauhtia saanut korkea inflaatiokin on lähes puolittunut viiteen prosenttiin, samalle tasolle huimasti nousseiden alimpien lainakorkojen kanssa. Lähivuosikymmenen perspektiivissä nopeasti korkealle nousseet korot yhdessä toista vuotta jatkuvan Venäjän ja Ukrainan välisen sodan seurausten kanssa ovat alkaneet jäähdyttää talouksia kautta maailman. Suomessa tämä on nopeimmin näkyneenä uusien kuin vanhojenkin asuntojen kaupassa. Rakennusala on jo vahvasti lamassa ja muutamista isompienkin alan yhtiöiden konkurseista on jo uutisoitu. Hyvänä jatkunut yleinen työllisyystilanne yhdessä alkuvuoden verraten korkeiden palkankorotusten kanssa on kuitenkin turvannut Kaarinan kaupungin nousevat verotulokertymät ja muuttovoiton jatkuvuuden, johon osansa ovat tuoneet myös Ukrainan pakolaiset. Turvallisuusympäristö on juuri nyt vakaa, mutta teknisten palveluiden pitäessä yllä montaa arjen ja yhteiskunnan toiminnan kannalta ratkaisevan tärkeää palvelua, on varautumisen käsite aivan viime vuosina saanut laajemman sisällön.

Toimintamahdollisuudet

Talousarvion tarjoamia toimintamahdollisuuksia voi pitää vähintään tyydyttävänä, jopa hyvinä. Toisaalta on kuitenkin todettava, että julkiseen palveluun kohdistuvat laatuvaatimukset kasvavat koko ajan. Määrävaatimuksen kasvusta huolehtii kaupungin väestömäärän kasvu.

Teknisten palveluiden toiminta perustuu hyvin pitkälti ulkopuolisten tavaran- ja palveluntoimittajien, asiantuntijoiden sekä urakoitsijoiden toimintaan. Valtaosin suunnitellut hankinnat on onnistuttu käytyjen tarjouskilpailuiden pohjalta tekemään kohtuulliseksi arvioiduin hinnoin ja sopimuskumppanit ovat suoriutuneet sitoumuksistaan. Poikkeukset ovat kuitenkin olleet kasvussa. Käynnissä olevan suhdanteen jäähdytymisen myötä tilanne voi joko pahentua hintakilpailun kiristyessä ja konkurssien lisääntyessä tai parantua julkisen sektorin urakoiden ja töiden kiinnostavuuden kasvaessa yksityisen sektorin investointien vähetessä.

Käyttötalous

Käyttötalouden osalta teknisten palveluiden vuoden 2024 talousarvio vastaa lähes vuoden 2023 talousarviota. Talousarviossa on huomioitu raamipäätöksen (tavoitetaso) sallima 4,5 %:n korotukset henkilöstökuluihin ja 2,5 %:n korotus muihin kustannuksi (teknisissä palveluissa ei ole käytetty 4,5 %:n korotusta ostopalveluihin). Korotus tuskin vastaa ulkoa hankittavien

tavaroiden ja palveluiden kustannusnousua yleisen inflaation ollessa reilussa viidessä prosentissa. Puhumattakaan, että em. 2,5 %:n korotus toimintakuluihin riittäisi kattamaan väestön ja palvelurakenteen kasvun tuomaa lisääntyvää kysyntää. Tehostus- ja priorisointitarve siis jatkuu ylläpidettävän kaupunki-infran ja rakennuskannan kasvun myötä. Rakennetun omaisuuden ja ympäristön ylläpidosta on helppo säästää lyhyellä aikavälillä sen suuresti näkymättä, mutta pidemmällä aikavälillä kehitys on omaisuuden arvon ja käytettävyyden kannalta vahingollista.

Kaupungin investoinnit

Investoinnit painottuvat euromääräisesti edelleen sivistyspalveluiden koulu- ja päiväkotihankkeisiin. Vuosina 2021-22 otettiin talonrakennuksen uudiskohteista käyttöön Hovirinnan koulutalo ja sen viereen valmistunut esi- ja perusopetuksen yksikkö Hovikumpu sekä Valkeavuoren uusi liikuntahalli. Vuoden 2023 alussa alkoivat työt Valkeavuoren kampustyömaalla, muilta osin vuosi oli suunnittelu- ja peruskorjausvuosi.

Vuodesta 2024 on vuorostaan tulossa huomattava rakentamisen vuosi. Valkeavuoren kampustyömaa (n. 43 m€) jatkuu syksyyn 2025. Suunnitteluvaiheen viivästyksestä huolimatta Piispanlähteen lasten- ja nuortentalokokonaisuuden ensimmäisen eli nuortentalon laajennuksen (n. 17 m€) rakennustyöt pääsivät alkamaan, samoin jo lainvoimaisen hankintapäätöksen omaavan Krossin uuden paloaseman (n. 12 m€) ja kilpailutusvaiheessa olevan Piispanristin alueen uuden päiväkodin (n. 6 m€) rakennustyöt. Varsinaisia uusia isoja talonrakennushankkeita ei päätettäväksi esitetä, ellei sellaisena pidetä uuden uimahallin (n. 20 m€) toteutusta lähentävää päätöstä varata hallille rakennuspaikka ja valmistella tarveselvityksen pohjalta hankesuunnitelma. Isoista peruskorjauskohteista edistetään Piikkiön yhtenäiskoulun, lukion ja Ristikallion hankkeita. Kaikista investoinneista tarkemmin varsinaisessa talousarvion investointiosuudessa, ml. erilliset sivistyslautakunnan irtokaluste- ja taidehankinnat.

Infrapalveluiden (n. 8 m€) ja vesilaitoksen (n. 4 m€) investoinneissa painottuvat useita vuosia jatkuneiden uusien asuinrakennuspaikkojen mahdollistamien asemakaava-alueiden rakentamisen sijaan peruskorjaushankkeet. Tämä palvelee etenkin Kaarinan vanhemmilla omakotialueilla asuvia ja laajemminkin nykyisiä kaarinalaisia. Suurimpia yksittäisiä hankkeita ovat Kalttassuon asuinalueen infran peruskorjauksen ottaminen työohjelmaan ja Paltan asemakaava-alueen 2. vaiheen (n. 1,5 m€) rakentaminen. Myös investointeja liikenneturvallisuuteen jatketaan.

Liikunta- ja viherpalveluiden (n. 3 m€) investoinnit jakautuvat lukuisiin kohteisiin, euromääräisesti pääpainon 2024 ollessa ulkoaluiden rakentamisessa ja perusparannuksessa sekä uudehkojen asuinalueiden viherympäristöjen viimeistelyssä. Suurimpina yksittäisinä investointeina on Valkeavuoren koulun alueelle sijoittuvan skeittiparkin ja Keskusurheilupuistoon sijoittuvan toisen lämmitettävän keinonurmikentän rakentaminen.

Palvelualueen osakkuusyhtiöt

Palvelualueen osakkuusyhtiöistä Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta Fölin järjestämän joukkoliikenteen lipputulot ovat palautuneet koronaa edeltävän ajan tasolle. Tekninen lautakunta esittää kymmenen vuotta nykyisellään jatkuneen Kaarinan sisäisen liikenteen linjojen uudistamista ja palvelutason parantamista (+ 0,7 m€ / vuosi) vuoden 2024 syksystä alkaen. Paimion liittyminen Fölialueeseen kesästä 2024 alkaen ei ainakaan tässä alkuvaiheessa juuri vaikuta Kaarinan linjoihin eikä maksuosuuksiin. Turun seudun vesi Oy on aloittamassa Halisten varavesilaitoksen uudistamista, jonka kustannukset osakkaat luonnollisesti myöhemmin kattavat. Turun seudun puhdistamo Oy:n mittava poistoputki-investointi näkynee myös tulevina vuosina hinnan korotuksina. Lounais-Suomen jätehuolto Oy toimii suoraan asiakkailta perittävien maksujen varassa eikä sen toiminnalla siten ole suuria talousarviovaikutuksia.

Valtion väylähankkeet

Valtion väylähankkeista Kaarinan alueelle osuu moni ja kaikissa niissä edellytetään kaupungin mukana oloa, erityisesti suunnitteluvaiheessa, mutta myös toteutusvaiheessa. Turun kehätien perusparannus valmistui 2022. Valtion väylähankkeena toteutettavien Kirjalan- ja

Hessundinsalmien siltahankkeet ovat jo työmaavaiheessa. Kaupungin maksuosuus Kirjalansalmen sillasta (kevyenliikenteen väylien järjestelyt Kaarinan alueella) jää enimmillään noin 100.000 euroon. Myös Saaristotien sillan uusiminen Kuusistoon on käynnissä. Näillä siltatyömailla ja Kirjalansalmen sillan liikennerajoituksilla on selvästi ajoneuvo- sekä vesiliikennettä haittaavia työnaikaisia vaikutuksia. Mt 180 Paraistenväylän tai Kurkelantien jatkon ja Kuusiston saaren halkaisevan uuden tieyhteyden suunnittelu on niin ikään käynnissä. Tässä hankkeessa Kaarinan osuus tulee olemaan huomattavasti suurempi (n. 1,2 m€). Uuden MAL-kauden 2023-2027 hankkeita on hahmoteltu, ratkaisuja ei kuitenkaan voida tehdä ennen valtion rahoituspäätöstä.

Raideliikenne

Varsinais-Suomen alueella 2021-2022 aikana selvitetystä paikallisjunalinjoista Turun ja Salon radanvarsikunnille Suomen lähijunat Oy on jättänyt neuvottelun avauksena indikaatiivisen tarjouksen liikenteen käynnistämiseksi vuonna 2026. VR selvittelee puolestaan Turku – Tampere raidevälin paikallisliikenteen käynnistämisen mahdollisuuksia. Tunnin junahankkeen suunnittelu jatkuu, ollen vielä tässä vaiheessa enemmän maankäytöllistä, kuin teknistä.

15.1. Tekninen lautakunta

Tekninen lautakunta tekninen johtaja Jyrki Haapasaari

TOIMINTA-AJATUS

Tekninen lautakunta tuottaa palveluita kaupunkilaisten, yritysten ja kaupungin oman toiminnan käyttöön. Toiminta-ajatuksena on tuottaa palvelut hyvässä yhteistyössä kumppanien ja käyttäjien kanssa, kustannus- ja laatu-tietoisesti.

Vastuualueista erityisesti tila- ja ravintopalvelut sekä rakennuttaminen ja kunnossapito tuottavat palveluita tilauksesta muiden hallintokuntien käyttöön. Infrapalvelut tuottaa itsenäisemmin kadunrakennuksen ja kadunpidon sekä huvivenesatamien palveluita. Vesihuoltolaitos vastaa kaupungin vesi- ja jätevesiverkoston käytöstä, ylläpidosta, ja investoinneista sekä asiakkuuksista. Liikunta- ja viherpalvelut ylläpitävät ja kehittävät kaupungin yleisiä puisto- ja ulkoalueita sekä liikuntapaikkoja, myös liikunnan ohjaus kuuluu peruspalveluihin.

Kaarinan uuden strategian päämäärät sopivat oikein hyvin teknisten palveluiden tavoitteiksi myös jatkossa, ovathan palvelut jo nykyisellään monipuoliset ja laadukkaat, elinympäristö hyvinvointia tukeva ja kaupunki houkutteleva paikka asua, yrittää ja tehdä työtä.

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Strateginen tavoite ja kriittinen menestystekijä	Tavoite	Mittarin tavoitearvo
<p>Kaarina tarjoaa monipuoliset ja laadukkaat palvelut</p> <p><i>Monipuoliset palvelut vastaavat asukkaiden tarpeita ja tukevat sujuvaa arkea</i></p>	<p>Liikunta- ja viherpalveluiden omaehtoisen liikunnan tarjoamat mahdollisuudet täydentyvät uusilla liikkumisen muodoilla/lajeilla ja paikoilla.</p>	<p>Kahden uuden lajin tai liikkumismuodon tuonti omaehtoisen liikunnan valikoimaan.</p>
<p>Kaarina on houkutteleva ja kilpailukykyinen paikka asua, yrittää ja tehdä työtä</p> <p><i>Liikenneyhteydet ovat sujuvia</i></p>	<p>Kaarinan sisäinen joukkoliikenne saavuttaa sille kuuluvan aseman liikkumisvälineenä.</p>	<p>Sisäisten linjojen matkustajamäärät nousevat.</p>

PALVELUSTRATEGIAN TOTEUTUMINEN

Teknisten palveluiden tuottamia palveluita linjattiin uudessa palvelustrategiassa uudelleen varsin maltillisesti. Merkittävin muutos on siivouspalvelun ulkoistusasteen pieni korotus strategiakaudella, jonka uskotaan olevan saavutettavissa.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

Tila- ja ravintopalveluiden tavoitteena on edistää kaarinalaisten hyvää ravitsemusta. Tavoitteena on käynnistää uudelleen hyvinvointialueen aloituksen myötä tauolle jäänyt ravitsemistyöryhmän toiminta. Hyvän ravitsemuksen edistämiseksi on tehty jo aiemmin suunnitelma ja toimenpide-ehdotukset sekä tavoitteet hyvinvointiohjelmaan 2021 -2025. Vuonna 2024 painopiste on kouluruokailun ja ruokalistan kehittämisessä. Osana kehittämistyötä tehdään kehittämissuunnitelma kouluruokailun parantamiseksi. Osallistetaan

nuoria vahvasti suunnitelman tekemiseen. Tavoitteena on tarjota koululaisille hyvä kouluruoka, lisätä kouluruuan menekkiä ja vähentää entisestään hävikkiruokaa.

Liikunta- ja viherpalveluiden tavoitteena on vähentää lasten ja nuorten liikkumattomuutta innostamalla lapsia ja nuoria liikkumaan erilaisin liikunnallisin tempauksin ja rakentamalla kohderyhmälle Kaarinaan mielenkiintoisia liikuntapaikkoja. Tavoitteeseen pääsemiseksi on perustettu liikkumisen edistämisen työryhmä.

Erityisesti infrapalveluiden alaan liittyvä liikenneturvallisuustyö yhdessä Kaarinan alueella kulkevan valtion tieverkon ylläpitäjän eli ELY-keskuksen kanssa kohdistuu kevyen liikenteen turvallisuuden ja käytettävyyden edistämiseen kannustaen myös uusia ryhmiä siirtymään kevyenliikenteen käyttäjiksi.

Katuvalojen vaihto-ohjelman (led-pohjaisiksi) valmistuttua niitä voidaan alkaa käyttää läpi yön pienellä teholla turvallisuuden ja viihtyisyyden lisäämiseksi.

ILMASTOBUDJETTI

Infra / Kadut ja tiet investoinneissa:

- Vanhojen katuvalojen vaihto led-valaisimiin, 550.000 €. Vuonna 2023 vaihdetaan kaikkiaan noin 700 uutta led-valaisinta. Tämän jälkeen Led-valoja on noin 60 % katuvaloista.

Infra/joukkoliikenne:

- Tekninen lautakunta ehdottaa kaupungin sisäisten bussilinjojen uudistamista ja palvelutason huomattavaa parantamista lisäinvestoinnein vaihtoehdoksi yksityisautoilulle.

Vesihuolto:

- jätevesipumppaamojen energiatehokkuuden parantaminen

Talonrakennus ja kunnossapito, pienhankeinvestoinnit:

- öljylämmityksestä luopuminen (2 kiinteistöä) 300.000 €
- valaisinten vaihto ja muut energiansäästötoimet 200.000 €
- kiinteistöjen lämpötalouden parantaminen 100.000 €

KÄYNNISSÄ OLEVAT KEHITTÄMISHANKKEET

Teknisissä palveluissa ei ole käynnissä eikä suunnitteilla kehityshankkeita ulkopuolisella osa-/tai kokonaisrahoituksella, tai kehityshankkeita, joihin palkattaisiin erillinen projektityöntekijä kyseistä kehityshanketta pääasiallisena työnä toteuttamaan.

TALOUS

1 000 euroa	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Tuotot	32 909	32 681	35 254	32 235	33 251	33 251	3,2 %
Kulut	-30 174	-29 494	-32 877	-32 377	-35 295	-34 834	7,6 %
Kate	2 734	3 186	2 377	-143	-2 044	-1 584	1011,2 %

15.1.1. Teknisten palveluiden yleishallinto

Teknisten palveluiden yleishallinto tekninen johtaja Jyrki Haapasaari

TOIMINTASUUNNITELMA

Yleishallinto vastaa teknisten palveluiden yleishallinnosta, palvelualueen johtamisesta sekä lautakuntatyön järjestämisestä ja päätösten täytäntöönpanosta.

Lisäksi yleishallinto edustaa teknisten palveluiden näkökulmaa ja intressejä kaupunginjohtoryhmässä ja ylimmissä päättävissä toimielimissä.

Leimallista lähivuosille on huomattava rakennusinvestointien määrä. Huomattavan investointiohjelman läpivienti työllistää koko teknisten palveluiden toimihenkilöorganisaatiota niin, että moni muutoin tarpeelliseksi katsottava kehityshanke joutuu odottamaan vuoroaan investointihankkeiden taloudellisen merkittävyyden, vaikuttavuuden ja vaatimiensa lukuisien luottamuselinkäsittelyiden vuoksi.

Yleishallinnon tavoitteena on turvata omalle organisaatiolle onnistumisen mahdollisuudet, edistää kaupungin uuden strategian mukaisia tavoitteita ja toimia ulospäin luotettavana keskustelukumppanina.

15.1.2. Infrapalvelut

Infrapalvelut kaupungininsinööri Pirkkoliisa Heinonen

TOIMINTASUUNNITELMA

Uusi tieliikennelaki tuli voimaan 1.6.2020, infrapalvelut varautuu omalta osaltaan lain toimeenpanoon siirtymäaikaana. Uusien katumaalausten ja liikennemerkkien asentaminen jatkuu edelleen.

Panostusta liikenneväylien korjauspäällystyksiin jatketaan, ja samoin jatketaan katuvalaistuksen osalta energiaa syövien lamppujen korvaamista vähän energiaa kuluttavilla LED -valaisimilla.

Rakentamisen hidastuttua myös uusien alueiden rakentaminen on vähäisempää ja infapalveluissa suunnitellaan laajempaa vanhojen alueiden saneerausta. Kalltassuon infran perusparannuksen suunnittelu aloitetaan ja se toteutetaan ainakin kolmessa vaiheessa noin kuudessa vuodessa.

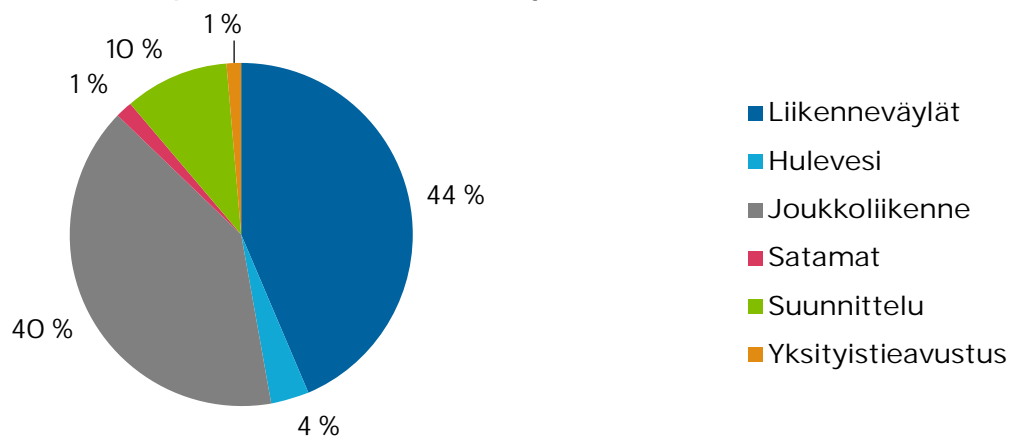
MUUTOKSET EDELLISEEN VUOTEEN

- Uusien Föli-linjojen lisäys teknisen lautakunnan esityksen mukaisesti.
- Katujen talvikunnossapidon kustannusten lisäys, toteutuneiden kustannusten mukaan. Varaudutaan Led-valojen 10% polttamiseen läpi yön, myös kesällä.

VASTUUALUEEN SUORITTEET JA YKSIKÖHINNAT

Yksikkökustannukset	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Liikenneväylät, euroa/m ²	0,77	0,89	1,11	1,09	1,22	1,18	8,3 %
Hulevesi, euroa/asukas	3,96	3,57	5,46	3,90	4,94	4,94	26,6 %
Joukkoliikenne euroa/asukas	45,79	40,39	44,80	47,91	57,35	54,65	14,1 %
Satamat euroa/asukas	1,60	2,58	2,15	2,00	2,24	2,15	7,7 %
Suunnittelu euroa/asukas	6,97	9,26	10,06	10,38	15,50	13,46	29,7 %
Yksityistieavustus, euroa/km	668,30	668,30	668,30	668,30	668,30	668,30	0,0 %
Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Kadut, m ²	1 806 714	1 839 400	1 867 683	1 863 073	1 868 562	1 868 562	0,3 %

Infrapalveluiden menojaakauma

15.1.3. Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitos vesihuoltopäällikkö Kerttu Tirronen

TOIMINTASUUNNITELMA

Vesihuoltolaitos huolehtii kokonaisvaltaisesti kaupungin vesihuollon järjestämisestä.

Verkosto käsittää 500 km vesijohtoverkostoa ja 474 km jätevesiverkostoa. Sekä vesijohto- että jätevesiverkoston materiaaleista noin 90 % on muovia ja loput 10 % muita saneerausta kaipaavia materiaaleja. Putkistojen lisäksi verkostoon kuuluu mm. Veitenmäen vesitorni sekä noin 90 jätevesipumppaamo.

Veden Kaarinan kaupungille toimittaa Turun Seudun Vesi Oy. Jätevedet puolestaan johdetaan Turkuun, Kakolanmäen alla sijaitsevaan Turun Seudun Puhdistamo Oy:n jätevedenpuhdistamoon. Vesihuoltolaitos tekee vesihuoltoverkoston asennus-, huolto-, korjaus- ja kunnossapitotyöt sekä pumppaamoiden hoito-, korjaus- ja huoltotyöt.

Vuonna 2024 tullaan jatkamaan järjestelmällistä etäluettavien vesimittareiden asennusta kiinteistöille. Tämä laajentaa mahdollisuutta vesitaseen seurantaan ja parantaa mm. piilovuotojen paikallistamista.

MUUTOKSET EDELLISEEN VUOTEEN

- Jotta verkoston saneeraukset olisivat jatkossakin oikein kohdennettuja, pyritään vuonna 2024 panostamaan olemassa olevan verkoston tutkimiseen hyödyntäen pintavalunta- sekä pumppaamodata-analyysyjä.
- Vuoden 2024 toteutetaan vesihuoltolaitoksen yleisten toimitusehtojen päivitystyö.
- Lisäksi tavoitteena on aloittaa vesihuoltoverkostojen kunnossapitotiedon tallentaminen sähköiseen johtokarttajärjestelmään.

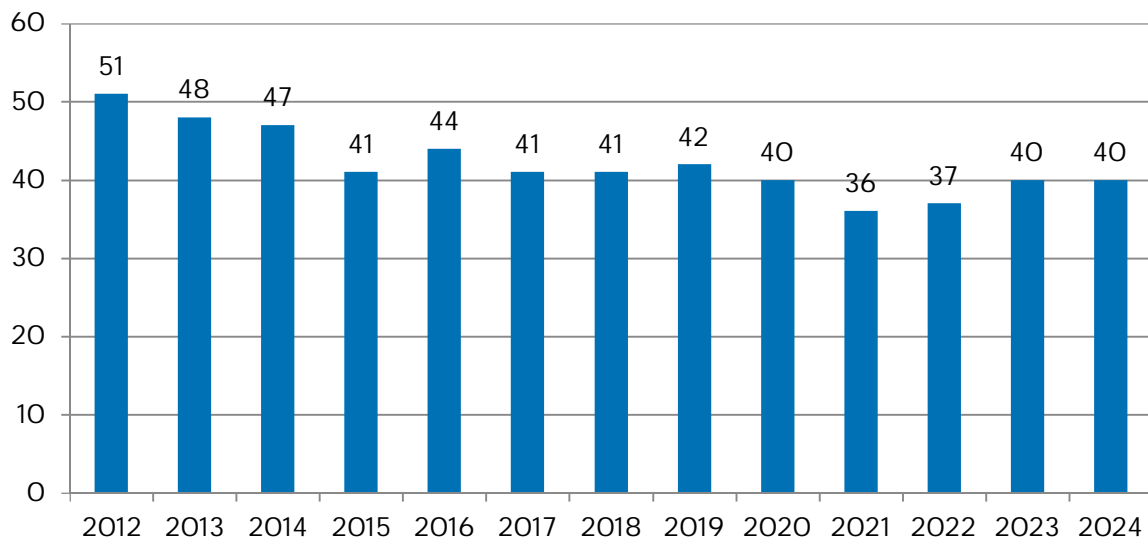
INVESTOINNIT

Vesihuoltoverkoston toimintavarmuutta pyritään parantamaan ja vuotovesimäärää vähentämään oikea-aikaisilla ja oikein kohdennetuilla saneerauksilla. Vuoden 2024 aikana on tarkoitus saneerata vesijohtoa Piispanristintiellä sekä parantaa huoltovarmuutta saneeraamalla yhdessä Liedon veden kanssa Liedon ja Kaarinan välinen vesijohto Sippaantiellä Littoisissa. Jätevesiverkoston kuntoa parannetaan jatkamalla pääviemärin ja pumppaamojen saneerausta. Lisäksi on tarkoitus jatkaa Kesämäen alueen kunnallistekniikan saneerausta ja seuraavan alueen suunnittelua. Vuoden 2024 aikana käynnistetään yhdessä infrapalveluiden kanssa Kalttassuon alueen saneeraussuunnittelu.

VASTUUALUEEN SUORITTEET JA YKSIKKÖHINNAT

Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Viemäriverkoston vuotovesimäärä	40,0 %	36,0 %	37,0 %	40,0 %	40,0 %	40,0 %	0,0 %
Vertailuhinnat	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Vesilaitos, tuotantokust. euroa/m ³	1,49	0,97	1,41	1,52	1,58	1,58	3,9 %
Viemärilaitos, tuotantokust. euroa/m ³	1,76	1,74	1,82	1,85	2,09	2,09	13,0 %

Vuotovesi %

VESILAITOS TULOSLASKELMA	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto	3 464 735	3 351 905	3 341 905	3 283 852	3 316 691
Kulutuskulut	3 464 735	3 351 905	3 341 905	3 283 852	3 316 691
Muut maksut					
Perusmaksut					
Valmistus omaan käyttöön	85 146	70 000	70 000	70 000	70 000
Toimintakulut	-1 637 379	-1 921 904	-1 938 077	-1 966 956	-1 996 391
Materiaalit ja palvelut	-1 178 032	-1 536 303	-1 546 957	-1 562 426	-1 578 051
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-950 976	-1 267 710	-1 278 220	-1 291 002	-1 303 912
Palvelujen ostot(valm. omaan käyt.)					
Palvelujen ostot(ilman valm. omaan käytt.)	-227 056	-268 593	-268 737	-271 424	-274 138
Henkilöstökulut	-526 524	-443 265	-446 978	-460 387	-474 199
Palkat ja palkkiot	-387 033	-356 322	-357 468	-368 192	-379 238
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-124 746	-73 260	-70 779	-72 902	-75 089
Muut henkilösivukulut	-14 745	-13 683	-18 731	-19 293	-19 872
Poistot	-635 693	-609 850	-634 679	-658 264	-633 031
Liiketoiminnan muut kulut	-17 968	-12 336	-14 142	-14 142	-14 142
Liikelylijäämä / -alijäämä	1 191 663	820 151	769 149	658 633	687 269
Rahoitustuotot	0	0	0	0	0
Korkotuotot					
Rahoitusavustus kunnalta					
Muut rahoitustuotot					
Rahoituskulut	-673 195	-673 195	-673 195	-673 195	-673 195
Kunnalle maksetut korkokulut	-273 620	-273 620	-273 620	-273 620	-273 620
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-399 575	-399 575	-399 575	-399 575	-399 575
Muut rahoituskulut					
Satunnaiset tuotot ja kulut					
Vapaaehtoisten varausten muutokset					
Rahastojen muutos					
Yli-/alijäämä	518 468	146 956	95 954	-14 562	14 074
Perusmaksu					
Hinta nyt	1,97	1,97	1,97	1,97	1,97
Tuotot	3 464 735	3 351 905	3 341 905	3 283 852	3 316 691
Myyty vesi	1 639 766	1 635 081	1 651 432	1 667 946	1 684 626

VIEMÄRILAITOS TULOSLASKELMA	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto	4 451 616	4 396 757	4 386 257	4 177 876	4 198 765
Kulutuskasut	4 451 616	4 396 757	4 386 257	4 177 876	4 198 765
Perusmaksut					
Muut tulot					
Valmistus omaan käyttöön	40 140	75 000	40 000	40 000	40 000
Toimintakulut	-3 610 708	-3 790 078	-3 980 431	-3 970 862	-4 011 968
Materiaalit ja palvelut	-2 242 672	-2 352 710	-2 473 658	-2 498 394	-2 523 378
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-187 590	-162 999	-182 388	-184 212	-186 054
Palvelujen ostot (valm. omaan käyttöön)	-2 055 082	-2 189 711	-2 291 269	-2 314 182	-2 337 324
Palvelujen ostot (ilman valm. omaan käyttöön ja TSP:n kuluja)					
Henkilöstökulut	-430 447	-590 932	-652 416	-658 940	-665 530
Palkat ja palkkiot	-345 793	-475 026	-521 766	-526 984	-532 253
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-71 424	-97 665	-103 310	-104 343	-105 386
Muut henkilösivukulut	-13 230	-18 241	-27 341	-27 614	-27 890
Henkilöstökorv. ja muut henk.men.					
TSP:n kulut					
Poistot	-933 526	-843 347	-851 268	-810 407	-819 908
Liiketoiminnan muut kulut	-4 064	-3 089	-3 089	-3 120	-3 151
Liikelyljäämä	881 048	681 679	445 826	247 014	226 797
Rahoitustuotot	0	0	0	0	0
Korkotuotot					
Rahoitusavustus kunnalta					
Muut rahoitustuotot					
Rahoituskulut	-344 433	-344 433	-344 433	-344 433	-344 433
Kunnalle maksetut korkokulut	-59 534	-59 534	-59 534	-59 534	-59 534
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-284 899	-284 899	-284 899	-284 899	-284 899
Muut rahoituskulut					
Satunnaiset tuotot ja kulut					
Vapaaehtoisten varausten muutokset					
Rahastojen muutos					
Ylijäämä (+) / alijäämä (-)	536 615	337 246	101 393	-97 419	-117 635
Hinta arvio	2,53	2,53	2,53	2,53	2,53
Tuotot	4 451 616	4 396 757	4 386 257	4 177 876	4 198 765
jätevesikuutiot, laskutettu	1 638 854	1 634 944	1 643 119	1 651 334	1 659 591
Turkuun johdettavat vesikuutiot					
Vuotovesiprosentti	37 %	40 %	40 %	40 %	40 %

15.1.4. Tila- ja ravintopalvelut

Tila- ja ravintopalvelut palvelupäällikkö Heidi Paju

TOIMINTASUUNNITELMA

Tila- ja ravintopalveluissa kehityksen painopiste on asiakaspalvelun ja toiminnan laadun kehittämisessä, toimintojen tehostamisessa sekä sähköisten järjestelmien hyödyntämisessä.

Tulevan vuoden aikana selvitetään Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle vuokrattujen tilojen tulevaisuutta. Kaarinan kaupungin omistamia sosiaali ja terveystoimen tiloja on vuokrattu hyvinvointialueelle n. 20 000 m² sekä jo aiemmin vuokratut paloasemat. Vuokrasopimus on voimassa 31.12.2025 asti ja tämän lisäksi hyvinvointialueen on mahdollisuus käyttää yksi optiovuosi. Hyvinvointialueen tulee kuitenkin ilmoittaa optiokauden käyttöön otosta vuoden 2024 loppuun mennessä.

Tila- ja ravintopalveluiden on tarkoitus vuokrata tulevan vuoden aikana kaksi uutta väistötilaa Kotimäki - Littoinen alueella, vastaamaan alueen kasvuun sekä nykyisten tilojen peruskorjaustapeisiin.

Ravintopalveluissa kehitetään kouluruokailun laatua ja tavoitteena on saada yhä useampi oppilas syömään koululounasta. Ravintopalveluiden tuotannon suunnittelu- ja seurantaohjelma Aromiin on tehty järjestelmäpäivitys, minkä avulla saadaan ajantasaista tietoa mm. hinnoista ja ravintoarvoista. Koulu- ja päivähoitoruokailun kehittämiseksi aiheutuu kuitenkin haasteita lisääntyneestä asiakasmäärästä ja puutteellisista tiloista toiminnan laajuuteen nähden. Vuoden 2025 aikana asia korjaantuu suurelta osin Valkeavuoren Kampuksen valmistuttua.

Puhtauspalveluiden toiminnan kehittäminen jatkuu työaikojen ja yhdistelmätyön kehittämisellä sekä laadunvarmistuksen seurannalla. Tulevan vuoden aikana on tarkoitus selvittää markkinoilla olevia laadunvarmistus ohjelmia ja niiden käyttöönottoa. Siivottavan tilan ja haasteellisen siivotaavuuden lisääntyessä myös perussiivouksia pyritään tekemään jatkossa ympäri vuoden, normaalin toiminnan ohella.

Sekä puhtaus- että ravintopalveluiden toimintaan tuo haastetta työvoiman saatavuus. Henkilöstön jaksamista on tarkoitus helpottaa palkkaamalla molempiin yksiköihin vuoden alusta kaksi kiertävää sijaista. Tämän lisäksi kiinnitetään jatkossa huomiota myös osaavan työvoiman saamiseen ja työpaikan houkuttelevuuteen.

Myynnissä tai myyntiin tulevia kiinteistöjä tiedot on siirretty kaupunkikehityspalveluiden osion alle.

HANKINNAT JA KILPAILUTUKSET VUONNA 2024

Ruoka- ja siivouspalveluissa otetaan jo kilpailutettujen kohteiden optiovuosia käyttöön tai tarvittaessa kilpailutetaan hankinnat uudelleen. Ruokakuljetusten ja tuoreleipien hankinnan osalta tehdään myös päätös optiovuoden käyttöönotosta.

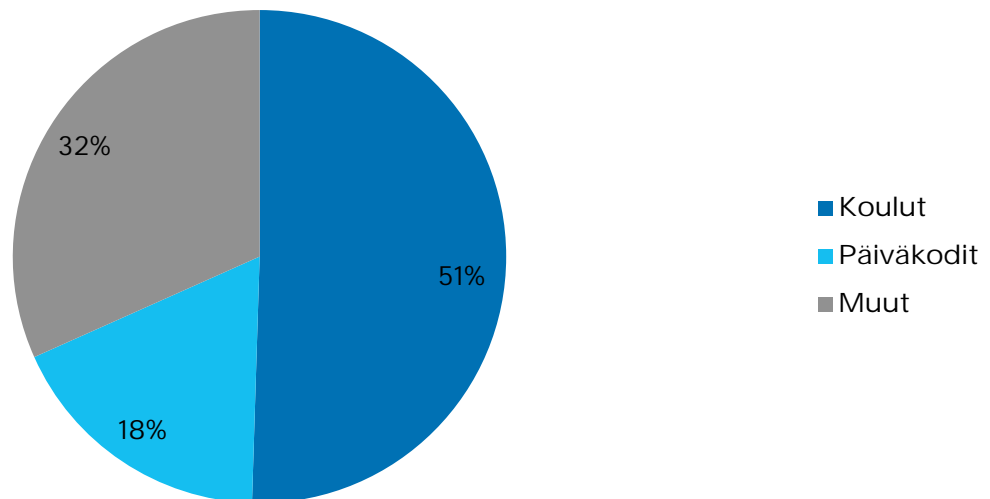
Alkuvuodesta voimaan astuvat Hansel Oy:n vuoden vaihteessa kilpailuttamat elintarvike- ja siivous- sekä puhdistusaine hankintojen sopimukset. Tämän lisäksi osallistutaan tarpeen mukaan Turun Seutuhankintojen kilpailutuksiin tai jo tehtyjen hankintasopimusten optiovuosien käyttöönottoon.

Kesän perussiivoukset ja ikkunanpesujen hankinnat kilpailutetaan keväällä.

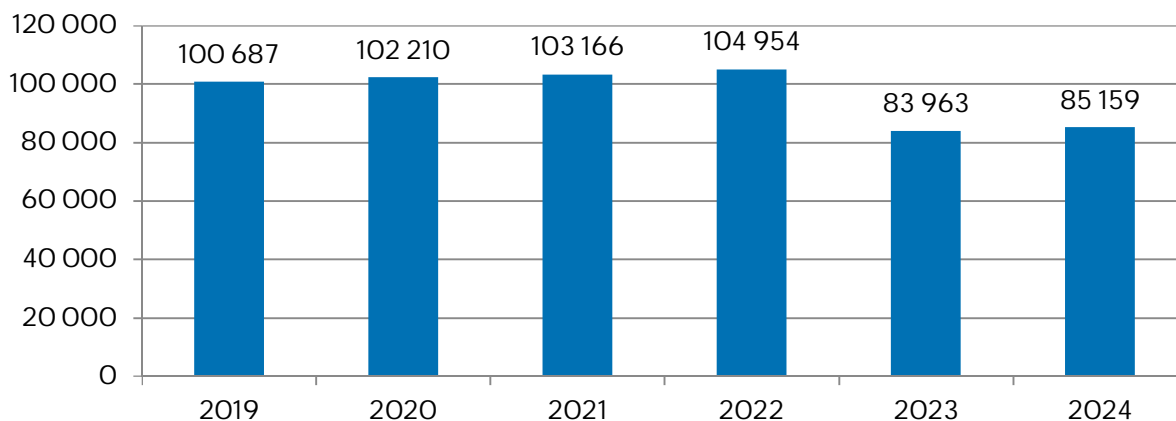
VASTUUALUEEN SUORITTEET JA VERTAILUHINNAT

Vertailuhinnat	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Siivouksen yksikkökustannukset, euroa/m²							
Koulut	22,45	25,78	24,50	29,59	31,65	31,65	7,0%
Päiväkodit	40,17	40,54	38,75	30,70	33,22	33,22	8,2%
Muut	22,11	26,27	25,36	29,90	32,49	32,49	8,7%
Ruokapalveluiden yksikkökustannukset, euroa/suorite							
Koulut	2,84	2,59	2,59	2,78	2,84	2,84	2,2%
Päiväkodit	3,39	2,87	2,71	2,81	2,88	2,88	2,5%
Isännöinti, euroa/m²							
Isännöinti	0,61	1,29	0,95	1,03	1,10	1,10	6,8%
Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Siivous	101 761	103 166	104 954	83 963	85 159	85 159	1,4%
Ruokapalvelut	1 607 336	1 832 025	1 855 805	1 512 080	1 538 000	1 538 000	1,7%
Isännöinti	137 262	136 095	137 603	138 603	132 497	132 497	-4,4%

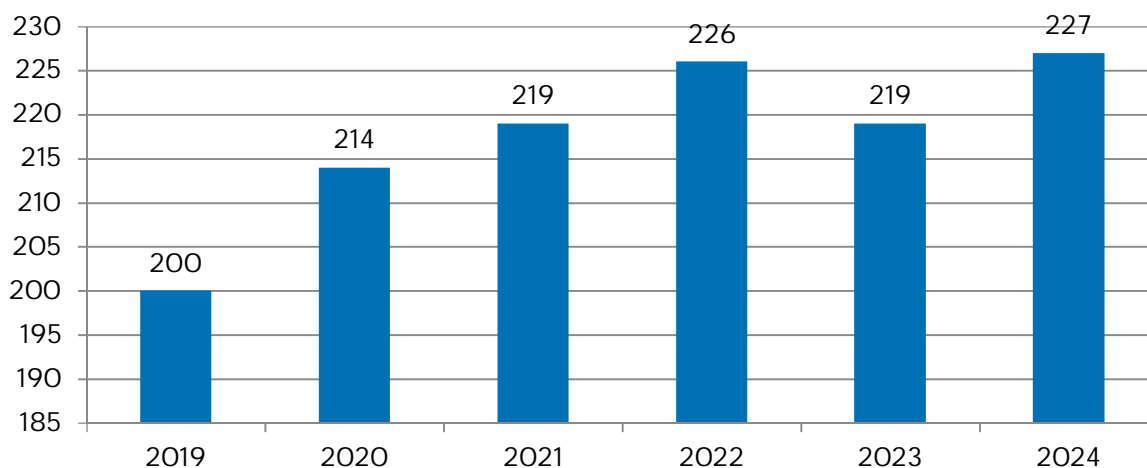
Siivottavan pinta-alan ja kustannusten %-jako
2024

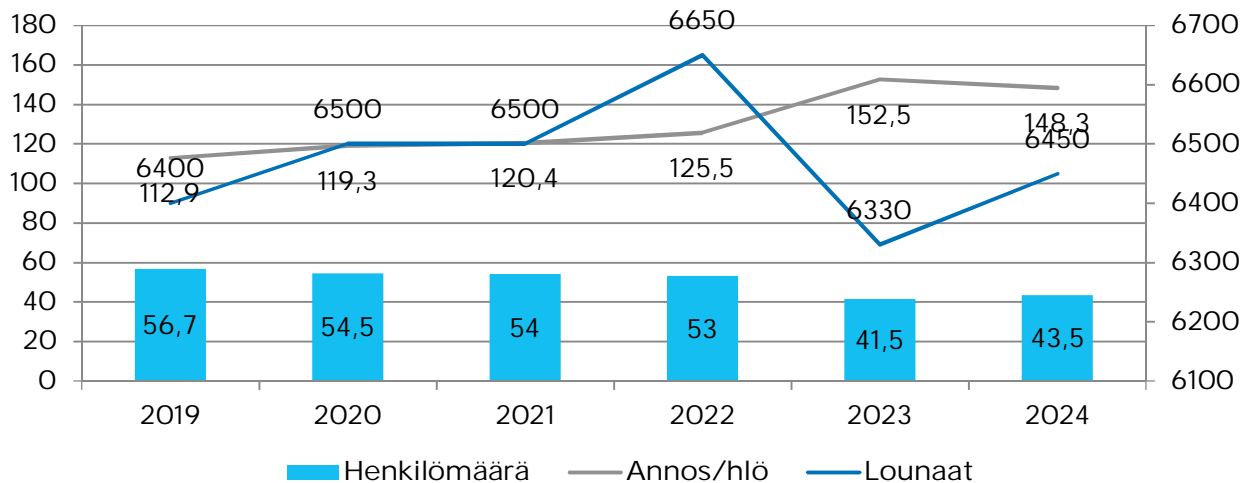
Siivottava pinta-ala 2019-2024

Siivouspalvelut/tehokkuus m²/h

Ruokapalveluiden resurssit ja suoritteet 2019-2024

15.1.5. Talonrakennus ja kunnossapito

Talonrakennus ja kunnossapito rakennuspäällikkö Jouko Jortikka

TOIMINTASUUNNITELMA

Organisaatiouudistuksen seurauksena vuonna 2021 aloittaneen uuden talonrakennuksen ja kunnossapidon vastuualueen painopiste on uuden organisaation jatkuvassa toiminnan kehittämisessä, uusien työntekijöiden perehdyttämisessä ja mittavan investointiohjelman edistämisesässä.

Kunnossapidon ja kiinteistöhoidon integrointia jatketaan niin, että toiminnan laadussa voidaan huomioida paremmin eri palvelualueiden asiakkaiden tahtotila.

Kaupungin kiinteistöjen lämmitys- ja sähkön energian kulutuksessa huomioidaan valtiovallan ohjeistukset ja toteutetaan tapauskohtaisesti tarvittavat toimenpiteet. Laadittujen energiaselvitysten pohjalta jatketaan uusiutuvan energian hyödyntämismahdollisuuksia mm. muuttamalla öljylämmitteisten kiinteistöjen energiatuottojärjestelmän maalämpöä tai vesi-ilma lämpöä käyttäviksi. Kiinteistöjen öljylämmityksestä luovutaan tulevien vuosien aikana vaiheittain kahden hankkeen vuosivauhdilla.

Kaupungin energiastrategian mukainen uusiutuvan energian hyödyntämistavoitteen tarkastelu sisällytetään osaksi kiinteistöjen energiakatselmointia sekä jokaisen peruskorjaus- ja uudishankkeen hankesuunnittelua.

Koneiden- ja laitteiden hankintaprosessissa huomioidaan edelleen elinkaaritehokkuus. Elinkaaren kannalta on tärkeää ottaa huomioon että käytetään laitteita, joiden ratkaisut ovat toimintavarmoja ja helposti huollettavissa.

Rakennusten sisä- ja ulkovalaistuksen uudistamista energiatehokkaaksi led-valaistukseksi jatketaan edelleen hallitusti.

Kiinteistöjen PTS-suunnittelun toimintamallia kehitetään edelleen vuonna 2024. Tavoitteena on laatia ja ylläpitää PTS-suunnitelmaa kaikista kaupungin aktiivisessa käytössä olevista kiinteistöistä, jolloin kiinteistöjen hoidon ja kunnossapidon suunnitelmallisuus, kustannustehokkuus laatu paranee.

Rakennuttamisen toimintajärjestelmän kehityksessä huomioidaan uuden MRL:n tuomat muutokset.

Varmistetaan kunnossapidon resurssointi työmäärää vastaavaksi.

MUUTOKSET EDELLISEEN VUOTEEN

- Henkilöstövaihdoista ja eläköitymisestä aiheutuneet uudet rekrytoinnit.
- Joidenkin investointien aikatauluviiveet ovat vaikuttaneet asetettujen tavoitteiden toimeenpanoon.

INVESTOINNIT

Talonrakennuksen suurten vuodelle 2024 määriteltyjen investointihankkeiden kustannustehokas toteuttaminen. Uusina hankkeina on uimahallin, Kultanummen päiväkodin peruskorjauksen ja lukion peruskorjauksen suunnittelun käynnistäminen.

HANKINNAT JA KILPAILUTUKSET VUONNA 2023

Rakennuttamisessa ja kunnossapidossa investointiohjelman mukaiset hankinnat.

VASTUUALUEEN SUORITTEET JA VERTAILUHINNAT

Vertailuhinnat	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Kiinteistöhoito	10,03	11,67	11,34	10,34	12,81	12,81	23,9 %
Kunnossapito	20,39	19,69	18,45	19,20	23,10	23,10	20,3 %
Talonrakennus	16,88	19,61	14,23	21,57	14,77	14,77	-31,5 %
Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Kiinteistöhoito, m2	126 987	117 278	120 686	123 587	120 981	120 981	-2,1 %
Kunnossapito, m2	120 497	121 460	123 513	126 520	125 681	125 681	-0,7 %
Talonrakennus, Brm2			21 027	24 648	32 391	32 391	31,4 %

15.1.6. Liikunta- ja viherpalvelut

Liikunta- ja viherpalvelut

viheraluepäällikkö Terho Marttila

TOIMINTASUUNNITELMA

Vastuualueen toiminnan keskiössä ovat Kaarinan kaupungin strategian päämäärät "Kaarina on houkutteleva ja kilpailukykyinen paikka asua, yrittää ja tehdä työtä, Kaarina edistää hyvinvointia ja Kaarina tarjoaa monipuoliset ja laadukkaat palvelut".

Vastuualueen keskeisin tehtävä on tuottaa asukkaille, yhdistyksille ja yrityksille monipuolisia liikunta- ja viherpalveluita niin toiminnan, olosuhteiden kuin tiedottamisenkin osalta. Näitä palveluita tuotetaan yhdessä muun kaupunkiorganisaation, sidosryhmien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Tavoitteena ovat monipuoliset ja laadukkaat viherympäristöt sekä viihtyisät, toimivat ja turvalliset liikunta- ja virkistysalueet, elinikäisen liikkumisen mahdollisuudet sekä luonnon monimuotoisuuden turvaaminen. Liikuntapalveluissa liikunnanohjaustoiminta on tärkeä osa kokonaisuutta.

Kaupungin viherympäristöt ja haitallisten vieraslajien torjunta ovat myös olennainen tekijä kaupungin ilmastonkestävyyden parantamisessa ja ylläpitämisessä sekä luontokadon pysäyttämässä ja luonnon monimuotoisuuden vaalimisessa. Vastuualue toteutti vuonna 2021-2022 Viherpalveluohjelman, joka antaa suuntamerkit viherpalveluiden kehittämiseksi seuraavaksi kymmeneksi vuodeksi. Viherpalveluohjelmassa on mukana myös lähiliikuntapaikat ja reitistöt.

Kaupungin leikkipuistojen peruskunnostuksia jatketaan tulevina vuosina. Kaupunki on vastuussa rakentamiensa 40 leikkipuistojen turvallisuudesta, jota säätelevät lait, asetukset ja standardit.

Lähiliikuntapaikat, kuntoradat ja ulkoilureitit tarjoavat hyvinvointia edistäviä ja ennaltaehkäiseviä, matalan kynnyksen liikkumismahdollisuuksia ja niiden kehittämistä ja kunnostustöitä jatketaan tulevina vuosina.

Vuosien 2023-2024 aikana Liikunta- ja viherpalvelut laatii avoimien viheralueiden hallintasuunnitelman, jonka tavoitteena on säilyttää keskeisimmät avoimet viheralueet ja niiden ominaispiirteet sekä kehittää peltojen ja niittyjen kunnossapitoa. Kukkuvia maisemapeltoja aiotaan lisätä. Avoimien viheralueiden avulla voidaan tuottaa monipuolisia luontokokemuksia ja virkistysmahdollisuuksia asukkaille sekä edistää luonnon monimuotoisuutta.

Viheromaisuutta ovat mm. viheralueiden varusteet ja puut sekä muu kasvillisuus. Viheralueräkisterin tarkoituksena on helpottaa viheromaisuuden hallintaa ja hoitotoimenpiteitä ja sen kokoamista jatketaan tulevina vuosina.

Vuonna 2024 aiotaan toteuttaa Keskusliikuntapuistoon uusi lämmitettävä tekonurmi. Kokonaan uusi liikuntapaikka on skeittiparkki, jonka pohjatyöt aloitettiin vuonna 2023 ja pintarakenteet rakennetaan valmiiksi vuoden 2024 aikana. Molemmat hankkeet ovat suuria investointeja.

MUUTOKSET EDELLISEEN VUOTEEN

- Henkilöstövaihdoista ja eläköitymisestä aiheutuneet uudet rekrytoinnit

INVESTOINNIT

Suurimmat investoinnit uusi lämmitettävä KHT ja Skeittiparkki

HANKINNAT JA KILPAILUTUKSET VUONNA 2024

Investointiohjelman mukaisesti.

VASTUUALUEEN SUORITTEET JA VERTAILUHINNAT

Vertailuhinnat	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Yleiset alueet, euroa/m ²	0,85	0,82	0,96	1,20	1,08	1,05	-12,4 %
Uimahalli ja kuntokoulu euroa/käynti	8,18	9,72	4,97	5,27	4,13	4,13	-21,6 %
Muut liikuntapalvelut euroa/asukas	56,66	55,29	71,96	74,96	84,40	81,91	9,3 %
Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Puistot, m ²	1 242 417	1 296 804	1 263 961	1 260 450	1 273 776	1 273 776	1,1 %

16. Kaupunkikehityspalvelut

Kaupunkikehityspalvelut

kaupunkikehitysjohdaja Päivi Liuska-Kankaanpää

PALVELUALUEEN KATSAUS

Kaupunkikehityspalvelut muodostuu kaupunkikehityslautakunnan sekä ympäristölautakunnan alaisesta toiminnasta. Kaupunkikehityslautakunnan alaisuudessa toimii maankäyttö- ja elinvoima -vastuualue. Siihen kuuluvat kaavoitus, kiinteistö- ja paikkatietopalvelut, maastomittaus sekä maaomaisuuden hallinta. Ympäristölautakunnan alaisuudessa toimii ympäristönsuojelu ja rakennusvalvonta -vastuualue ja ympäristönsuojelusta muodostettiin oma toimintayksikkö heinäkuussa 2023.

Kaupunkikehityspalvelut on jatkanut rakentamismahdollisuuksien ja siten asukasmäärän kasvun mahdollistamisen edistämistyötä. Kaarinan asukasmäärä on jatkanut kasvuaan ollen koronavuosina vuonna 2020 +2,15%, vuonna 2021 +2,2% ja vuonna 2022 +0,9%. Asukasluku vuoden 2022-23 vaihteessa oli 35848 asukasta. Kaarina kasvaa edelleen kasvuodotuksen ollessa 1,2- 1,4% kuluvana vuonna. Tammi-kesäkuussa 2023 asukasluvun kasvu on ollut +0,8%.

Tonttien kysyntä on jatkunut hidastuen kuitenkin vuoden 2022 kesäkuusta lähtien merkittävästi edellisvuosiin verrattuna. Asunto- ja maapoliittisessa ohjelmatyössä on arvioitu, että Kaarinan nykyinen ja ohjelmakaudella valmistuvien kaavahankkeiden tonttivaranto pystyy vastaamaan nykyisellään hyvin rakennemallin asettamiin tavoitteisiin ja mahdollistaa 1,6% väestönkasvuskenaarion vuoteen 2025. Kaarinan kaupungilla on kesällä talousarviota laadittaessa n. 3,6 miljoonan euron tonttivaranto jatkuvassa haussa.

Rakentamisen suhdannekäänne näkyy rakentamisen volyymin laskuna ja tätä myötä mahdollisesti rakennuslupa- ja mittaustoiminnan tuottojen alenemisena. Heikentynyt tonttikysyntä alentaa kaupungin maanmyyntituloja.

Palvelualueen tulotavoitetta on laskettu suhdannetilanteen johdosta ja se on noin 4,2 Me ja menot noin 4,0 Me. Suurimmat tulot koituvat maan myynnistä ja vuokraamisesta sekä rakennusvalvonnan ja mittaustoiminnan maksuista.

Toiminnan painopisteet 2024

Kaarinan asunto- ja maapoliittinen ohjelma valmistui kesällä 2022 ja sitä toteutetaan kaupungin päätöksenteossa. Kaarinan asunto- ja maapoliittiset tavoitteet ohjaavat painopisteiden valintaa. Myös seudullisten suunnitelmien eteneminen ohjaa painopisteiden valintaa kunnassa. Maakuntakaavan uusimiskierrosta ja rakennemallityön käynnistämistä on valmisteltu selvityksin, ja rakennemallin uudistamistyön käynnistämistä valmistellaan 2024 tavoitteena työn käynnistäminen 2025. Seudun tavoitteena on, että seudun MAL-sopimus valtion kanssa uusitaan 2024. Kaarinan kaupunki osallistuu MAL-työryhmien työskentelyn kautta töiden valmisteluun ja ohjaamiseen.

Kaarinan voimassaoleva Maankäytön ohjelma 2019-25 ohjelmoidaan seuraaville tavoitevuosille ja tämä työ on tarkoitus käynnistää syksyllä 2024. Maanhankintaan panostetaan ja maankäytön strategista ohjelmointia hyödynnetään niin tulevaan seudulliseen rakennemallityöhön osallistumisessa kuin tulevien vuosien asemakaavoitushankkeita käynnistettäessä.

Yleiskaavoitus Piikkiössä etenee ja seuraavan puolen vuoden aikana toteutetaan yleiskaavoituksen osallistamisvaihe Piikkiössä samanaikaisesti selvitysten etenemisen kanssa.

Asemakaavoituksen painopiste on ollut ja tulee jatkossakin olemaan selkeästi toteuttavissa asemakaavahankkeissa sisältäen niin kaupungin, yksityisten kuin valtion toteutuksiin liittyvän kaavasunnittelun. Alueellisesti painopisteinä on keskusta, Lemunniemi, Piispanristi, Rauhanlinnan länsiosa Voivalan yritysalue mukaanlukien sekä Krossin ja Lakarin yritysalueet. Seudulliset tie- ja ratahankkeet edellyttävät niin edunvalvonnallista kuin suunnittelullista panostusta ja yhteistyötä valtion hallinnon suuntaan. Tämä työ vaatii edelleen myös Kaarinan panostusta suunnitteluun osallistumiseen.

Oskarintalosta kaupungin henkilöstön työtiloina on päätetty luopua. Kaarinatalon laajentamiseen ja samalla koko keskustan jatkokehittämiseen on haettu ratkaisuja yleisen avoimen arkkitehtuurikilpailun avulla. Tavoitteena on, että uusi kaarinalaisten olohuone muodostuu kilpailun pohjalta laadittavien kaavamuuotosten myötä. Talousarviota laadittaessa keskustakilpailun tuomarointivaihe on käynnissä ja arvioitavana on 38 ehdotusta. Keskustan kehittäminen vaatii yleis- ja asemakaavan muutoksia, ja onnistuminen edellyttää myös hyvää vaihteistamista. Tavoitteena on nostaa jo vuoden 2024 kaavoitusohjelmaan ensimmäiset kilpailun myötä käynnistyvät asemakaavanmuutoshankkeet.

Raakamaan hankinta on vauhdittunut valtuuston varattua maanhankintaan 1,2 miljoonan euron määrärahan, ja tavoitteena on budjetoida raakamaan hankintaan vuosittain asunto- ja maapoliittisen ohjelmityön mukaisesti.

Tonttien myynnin painopiste vuonna 2024 on edelleen omakotitalotonttien ja yritystonttien vuokrauksessa/myynnissä. Kerrostalotontit ja rivitalotontit ovat siirtyneet yksityisten rakentajien toteutusvaiheeseen. Rauhalinnan läntisen asemakaavan alueelle avautuu jatkossa kaupungin omistamalle maalle uusi alue kerros- ja rivitalojen rakentamiseksi ja Torppalan ekokylän asemakaava-alueelle osoitetaan joitakin rivitalotontteja kaupungin maalle. Keskustakilpailun myötä keskusta-alueen kehittäminen etenee myös kaupungin omistamilla mailla. Muita kaupungin maalle sijoitettavia merkittäviä uusia kerros- ja rivitalokaavoja ei ole kaavoitusohjelmassa lukuunottamatta yksittäisiä pieniä alueita meneillään olevissa asemakaavatoissa.

Rakennus- ja ympäristövalvonnassa vuoden 2022 helmikuussa otettiin käyttöön sähköinen asiointiosio, joka mahdollistaa mm. rakennus- ja ympäristölupien sähköisen hakemisen. Luvitusprosessia on hiottu ja poikkeamislupien valmistelutehtävä on siirretty rakennusvalvonnan tehtäväksi.

Ympäristönsuojelussa valmistui Kaarinan ilmasto-ohjelma keväällä 2021 ja sen toimeenpanoon on panostettu yhdessä kaarinalaisten yritysten kanssa. Vuonna 2023 on laadittu yhdessä Raision ja Turun kaupunkien kanssa esiselvitys vihreän siirtymän hankkeiden vaatimuksista.

Talousarviota laadittaessa kaupungin omistamia metsiä ja niiden myyntimahdollisuuksia on selvitetty. Välipäätelmä ennen lausuntojen pyytämistä on, että Kaarinan kaupungilla on vähän sellaisia metsiä, joilla ei olisi esimerkiksi hyvinvoinnin näkökulmasta olemassaolevissa asemakaavoissa virkistysmetsäkayttöä, tai jotka olisivat jäämässä seuraavankin rakennemallikauden asuntorakentamisalueiden ulkopuolelle niin, että ne olisivat talousmetsinä myytävissä.

Rakentamislain kokonaisuudistus

Valtion hallinnossa on valmisteilla maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus, jossa rakentamista koskeva osuus etenee. Uusi rakentamislaki astuu voimaan 1.1.2025. Kuntien tulee uusia rakennusjärjestykset siten, että ne ovat voimassa viimeistään 1.1.2027. Valtakunnallisen rakennetun ympäristön tietojärjestelmän (Ryhti) käyttöönotto vuoden 2024 alussa vaikuttaa rakentamisen luvituksessa, ja myöhemmin alueiden käytössä, tuotetun tiedon yhteneväiseen muotoon (tietomallimuotoisuus) ja sen jakamiseen rajapinnan kautta kuntajärjestelmästä valtakunnalliseen järjestelmään.

Kyseessä on kaupunkikehityspalveluiden näkökulmasta merkittävä valtakunnallinen uudistus, mistä johtuen Kaarinan kaupunkikehityspalvelut resurssoi työaika ja tarvittaessa ostopalveluresurssia henkilöstön koulutukseen sekä järjestelmien sujuvaan käyttöönottoon siirtymäaikaisten puitteissa.

Henkilöstö ja resurssit

Koko palvelualueella on yhteensä 38 vakanssia. Kaupunginarkkitehdin virka täytettiin v. 2022 loppupuolella ja uusi kaavasuunnittelija aloitti v. 2023 alkupuolella. Kaavoituksen vuoden 2025 loppuun asti osoitettu määrä-aikainen vakanssi täytetään vielä vuoden 2023 aikana. Rakennusvalvontaan rekrytoitiin yksi tarkastusinsinööri sekä ympäristövalvontaan valvontainsinööri. Myös LVI-tarkastuksessa tapahtui maaliskuussa 2023 henkilö- ja

tehtäväkuvamuutoksia. Poikkeamispäätöksiä on valmisteltu osa-aikaisin voimin ja tarkoitus on jatkaa valmistelua myös vuonna 2024 osa-aikaisella työpanoksella.

Kaavoituksen lisärekrytoinneilla ja puitesopimuksilla on päästy tarttumaan ohjelmaan jopa yli 10 vuotta sitten nostettuihin hankkeisiin sekä nopeuttamaan selvitysten laatimista, ja siten saatu hankkeita eteenpäin. Vuosi 2024 on kaavoituksessa mennyt ruuhkautunutta kaavoitusohjelmaa purkaessa. Samalla yritysaluekaavoitusta on priorisoitu. Talousarviota laadittaessa valmistuneita asemakaavoja on valmiina odottamassa maankäytösopimusten allekirjoitusmahdollisuutta ja hyväksymiskäsittelyä, samoin käynnistyssopimuksia on neuvottelunalaisina tavoitteena nostaa myös uusia käynnistettäviä asemakaavoja työn alle.

16.1. Kaupunkikehityslautakunta

Kaupunkikehityslautakunta

kaupunkikehitysjohtaja Päivi Liuska-Kankaanpää

TOIMINTA-AJATUS

Kaupunkikehityslautakunta tuottaa kaupungin asukkailla hyvän asuin-, työ- ja vapaa-ajan ympäristön suunnittelemalla ja ohjaamalla alueiden rakentamista avoimesti ja tasapuolisesti. Lisäksi toiminnalla tarjotaan houkuttelevia tontteja asuntorakentamiseen ja elinkeinoelämän tarpeisiin.

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOAVAT TAVOITTEET

Strateginen tavoite ja kriittinen menestystekijä	Tavoite	Mittarin tavoitearvo
<p>Kaarina on houkutteleva ja kilpailukykyinen paikka asua, yrittää ja tehdä työtä.</p> <p><i>Asumismahdollisuudet ja asuinalueet ovat monimuotoisia</i></p> <p><i>Kaarina luo kilpailukykyiset olosuhteet elinkeinotoiminnalle</i></p>	<p>Piispanristiä ja Lemunniemeä suunnitellaan laadittujen kehityskuvien tavoitteiden ja suunnitteluperiaatteiden mukaisesti.</p> <p>Keskustan arkkitehtuurikilpailussa luodaan edellytykset houkuttelevan keskustan rakentamiseksi ja työympäristön kehittämiseksi</p> <p>Yritysalueiden kaavoitusta priorisoidaan.</p>	<p>Rauhalinnan länsiosan asemakaava on hyväksytty.</p> <p>Torppalan asemakaava on hyväksymisvaiheessa.</p> <p>Nuolikadun asemakaava Piispanristillä on ehdotusvaiheessa.</p> <p>Keskustan arkkitehtuurikilpailun pohjalta jatkosuunnittelu on käynnistetty.</p> <p>Voivalan asemakaava on hyväksytty, Raadelman liittymän asemakaava on hyväksytty ja Krossin-Lakaran Raadelman yleissuunnittelu on käynnissä.</p>
<p>Kaarina edistää hyvinvointia</p> <p><i>Kaarina ylläpitää ja kehittää lähivirkistysalueita</i></p> <p><i>Kaarinassa on monipuolisia mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa</i></p>	<p>Lähivirkistysalueet ovat jokaisen kaarinalaisen saavutettavissa ja etäisyys kodista, kouluista ja päiväkodeista lähimmälle luonto- tai virkistysalueelle on kohtuullinen.</p>	<p>Otetaan käyttöön strategian toteutumista mittaavia mittareita.</p>

PALVELUSTRATEGIAN TOTEUTUMINEN

Palvelustrategiassa on varauduttu sekä omana työnä tehtävään kaavoitukseen että puitesopimuskonsulttien käyttöön. Strategiaa toteutetaan suunnitellusti.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

Hyvinvointia ja terveyttä edistetään pitämällä yllä ja luomalla mahdollisuuksia nauttia luontoyhteydestä ja kaikilla kaarinalaisilla tulee olla mahdollisuus virkistäytymiseen luonto-, virkistys- tai puistoalueilla. Alueet ovat hyvin saavutettavissa. Myös Saaristomeren saavutettavuutta tavoitellaan merellisyyden lisäämiseksi. Saaristomeren tilan paranemista edistetään.

ILMASTOBUDJETTI

Kaupunkikehityslautakunnan ilmastotyötä tehdään kaavoituprosesseissa. Kaikkien asemakaavahankkeiden vaikutusten arviointiin sisältyy jatkossa ilmastovaikutusten arviointi.

KÄYNNISSÄ OLEVAT KEHITTÄMISHANKKEET

Keskustakilpailu on talousarvion laadintavaiheessa tuomarointivaiheessa. Vuoden 2024 aikana neuvotellaan ja käynnistetään Keskustan arkkitehtuurikilpailun pohjalta kaavamuutoshanke/hankkeita.

TALOUS

1 000 euroa	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Tuotot	2 184	2 682	3 026	3 970	3 163	3 663	-7,7 %
Kulut	-1 538	-1 618	-1 918	-2 258	-2 476	-2 476	9,7 %
Kate	645	1 064	1 108	1 712	687	1 187	-30,7 %

16.1.1. Maankäyttö ja elinvoima

Maankäyttö ja elinvoima

kaupunginarkkitehti Taina Riekkinen

TOIMINTASUUNNITELMA

Kaupungin kehittäminen perustuu johdonmukaiseen maankäytön ohjelmointiin ja pitkäjänteiseen maapolitiikkaan asunto- ja maapoliittisen ohjelman mukaisesti. Kaupunkirakennetta kehitetään olemassa olevaa taajamaa täydentämällä ja harkitusti laajentamalla. Kaavoituksella ja maankäytön suunnittelulla luodaan edellytyksiä hyvän ympäristön ja elinolojen mahdollistamiseksi sekä alustaa elinvoimaiselle palvelu- ja tuotantotoiminnalle. Yhdyskuntataloudellisesti kestävässä suunnittelussa pyritään mahdollisuuksien mukaan tukeutumaan jo rakennettuun infraan.

Kaupungin suunnittelukohteiden toteuttamisessa tavoitteiden mukaisesti onnistutaan parhaiten yhteistyössä muiden palveluiden kanssa. Palvelualueiden välistä tiivistä yhteistyötä jatketaan.

Maankäytön ohjelmointia jatketaan kaupungin talousarvion vuosikellorytmissä. Kaavoitusohjelman valmistelu aloitetaan osana budjettivalmistelua ja tuodaan hyväksyttäväksi kun talousarvio on hyväksytty.

Tavoitevuottaan lähestyvä *Maankäytön ohjelma 2019 - 2025* on taustana kaavoitusohjelmien 2024 ja 2025 valmistelulle. Vuoden 2024 loppupuolella käynnistetään maankäytön ohjelman päivitystyö. *Maankäytön ohjelma 2026-* laatiminen on Kaarinan maankäytön strategisen suunnittelun kannalta merkittävää. Työssä valitaan maankäytön strategiset painopisteet vuodesta 2026 eteenpäin. Tärkeää työtä lähdetään valmistelemaan loppuvuodesta 2024.

Käynnissä olevia kaavoitushankkeita ohjelmoidaan ja seurataan jatkuvasti. Tavoitteena on ennakoida suunnitteluun liittyviä työvaiheita ja kaavojen sekä maankäyttösopimusten vaikutuksia edelleen infrarakentamisen ohjelmointiin, investointeihin ja tonttivarantoon.

Kaupunki jatkaa tiivistä yhteistyötä kaupunkiseudun kuntien kanssa ja on mukana toteuttamassa MAL-sopimuksen tavoitteita. Kaupunkiseudun jatkuvan liikennejärjestelmäsuunnittelun merkitys korostuu läntisen ohikulkutien suunnittelun edetessä ja arvioitaessa hankkeen vaikutuksia pitkällä tähtäimellä kaupungin eri osien kehittämiseen. Nopean junayhteyden suunnittelun jatkuminen sekä ohikulkutien suunnittelu Paraisille edellyttää kaupungilta aktiivista osallistumista ja vaikuttamista.

KAAVOITUS

Kaavoituksen toimintaa ohjaava Kaavoitusohjelma 2024 valmistellaan päätöksentekoon, kun talousarvio on hyväksytty. Kaavoitusohjelmassa 2023 neuvoteltavaksi merkityt asemakaavat on tavoitteena käynnistää vuoden 2024 aikana, mikäli kaavan käynnistämisestä on päästy aloitteentekijän kanssa sopimukseen, ja keskustan asemakaavan muutokset käynnistää keskustakilpailun perusteella.

Asemakaavoituksessa painopisteenä on keskusta, Piispanristi, Rauhanlinnan länsiosa Voivalan yritysalue mukaan lukien, Krossin ja Lakarin yritysalueet sekä Lemunniemi. Resurssien salliessa muita täydennysrakentamisen kohteita on syytä tunnistaa kaupungin omistamilta mailta erityisesti palvelurakentamiseen soveltuvien Y-tonttien sekä kerros- ja rivitalorakentamiseen soveltuvien tonttien osalta.

Piispanristillä Poikluomantien (Panimon) ja Nuolikadun alueiden suunnittelua jatketaan. Tavoitteena on käynnistää vuonna 2024 laajemmat asemakaavanmuutokset asumiseen Jousitien/Piispanristintien ympäristössä.

Rauhalinnan länsiosan asemakaava valmistuu alkuvuodesta 2024. Tämän jälkeen alueella aloitetaan infrasuunnittelu- ja rakentaminen sekä rakentamistapaohjeiden laatiminen.

Yritysalueiden ja -tonttien tarjonnan turvaamiseksi on Krossin-Lakarin alueen kehittäminen edelleen ensiarvoista. Alueella jatketaan aktiivista maapolitiikkaa sekä käynnistetään

kaavarungon ja infran yleissuunnitelman laatiminen alueelle. Kaavarungon laadinta sisältää suunnitelman asemakaavoituksen vaiheistamiseksi. Tavoitteena on, että alue pystyy sekä määrällisesti, että laadullisesti Kaarinan lähivuosisen yritystonttitarpeisiin. Kaarinanportti-alueen asemakaavan muutoshanke pidetään kaavoitusohjelmassa ja maankäytösopimusneuvotteluja jatketaan tarvittaessa. Voivalan yritysalueen asemakaava valmistuu alkuvuodesta 2024.

Lemunniemellä vuoden 2024 tavoitteena on käynnissä olevien asemakaavahankkeiden loppuunsaattaminen, jotta alueelle suunnitellut pientalovaltaiset uudet asuinalueet pääsevät rakentumaan. Lemunniemen muiden asuinalueiden ohjelmoiminen eteenpäin asemakaavoitukseen edellyttää kaupungin aktiivista maapolitiikkaa. Alueen kehittäminen on mahdollistunut osayleiskaavan tultua voimaan. Lemunniemen rakentamisessa onnistuminen alueen erityisarvot huomioiden on suuri haaste Kaarinalle. Asemakaavojen laadinnan ohella on laadittavana yleissuunnitelma laajemman Lemunniemen alueen infrasta sekä Torppalan sisäisestä infrasta alueen kytkemiseksi kaupunkirakenteeseen ja kokonaisratkaisun varmistamiseksi.

Yleiskaavoituksessa painopiste on Piikkiön taajaman ja kehätien varren osayleiskaavoittamisessa. Käynnissä on selvitysten täydentäminen sekä tavoitteiden tarkentaminen osallistamalla ja laatimalla väestökehitysskenaarioon pohjautuva yleispiirteisen kehityskuva. Suunnitteluun ja kaavaprosessin etenemiseen vaikuttaa merkittävästi nopean junayhteyden ratalinjauksiin liittyvät seuraavat suunnitteluvaiheet ja päätökset.

KIINTEISTÖ- JA PAIKKATJETOPALVELU

Tonttipuolen maanmyyntitulotavoite on yhteensä n. 2,5 miljoonaa euroa. Myyntituloista vähennetään myytyjen alueiden tasearvo sekä katujen rakentamismaksut.

Maanhankintaan vuodelle 2023 osoitettiin 1,25 M€ määräraha. Tämän lisäksi lisämäärärahaa haettiin ja maanhankintaan vuonna 2023 tullaan käyttämään yli 2 M€. Vuodelle 2024 esitetään maanhankintaan 1,25 M€ määrärahaa. Maanhankinnassa ollaan jatkossakin aktiivisia ja vapaaehtoisin kauppoihin pyritään. Aktiivinen maanhankinta turvaa tulevien vuosien raakamaatarpeet ja varmistaa sen, että jatkossakin meillä on mahdollisuus kaavoittaa niin asumista kuin yritystonttejäkin omalle maalle.

Tontteja esitellään rakentajamessuilla alkuvuodesta. Rauhalinnan länsiosan sekä Torppalan ekokylän asemakaava-alueen tonttien luovuttamiseen liittyen järjestetään tarvittaessa markkinavuoropuhelua jo suunnitteluvaiheessa rakennusliikkeiden ja rakennuttajien kanssa.

Rakentamiskelpoisia omakotitontteja on parhaillaan myynnissä n. 65 kpl. Omakotitontteja myydään mm. Paltan, Verkakylän, Piispanristin, Empon, Makarlan sekä Pontelan alueilta. Uusia omakotitontteja aukeaa myyntiin Paltan, Hulkkion ja Sorron alueilta.

Omakotitontteja tarjotaan vuokralle Piispanristiltä, Pontelasta ja Piikkiön keskustasta.

Furubergin alueen rakennusten ja Salvelan kartanon kuntoarviot on päivitetty. Kiinteistöjen huutokauppaaminen on aktiivisessa vaiheessa loppusyksyllä 2023 ja ne pyritään myymään vuoden 2024 alussa.

Yritystontteja vuokrataan Krossista, Raadelmasta ja Kurkisuon alueelta. Kaarinan kaupungin omistamia haluttuja yritystontteja on jäljellä enää muutamia. Tavoitteena on saada uusia yritystontteja Voivalantien varteen, ykköstien varteen nykyisestä Krossin yritysalueesta itään päin ja Raadelman liittymän kohdalle 1 -tien eteläpuolelle.

Maanvuokratuloja arvioidaan saatavan 0,90 Me. Iso osa yritystonttien vuokrista on sidottu euribor korkoon. Viimevuosisen matala korkotaso on pitänyt vuokratulot alhaisina, mutta nyt nähty korkotason nousu vaikuttaa positiivisesti maanvuokratuloihin. Vuokratonttien lunastukset pienentävät osaltaan vuotuisia vuokratuloja.

Maankäytösopimuksia on vireillä mm. Raadelman, Piispanristin, Lemunniemen ja keskustan alueilla. Näitä edistetään vuoden 2024 aikana asemakaavaehdotusten valmistuessa.

Tonttijakoja, tonttien lohkomisia ja kiinteistön laadunmuutoksia arvioidaan tehtävän vähemmän kuin vuosina 2020 – 2023. Tämä johtuu siitä, että korkotason nousun ja kovan inflaation arvioidaan vähentävän rakentamattomien kiinteistöjen kauppaa ja rakentamisen

aloituksia. Mikäli em. tehtävistä vapautuu resursseja, ohjaamme vapautuneet resurssit katualueiden haltuunottoihin, yleisten alueiden lohkomisiin sekä paikkatietoaineistojen parantamistoimiin.

Paikkatietojärjestelmien ilmakuvat päivitettiin vuoden 2022 aikana ja syksyllä 2023 saamme Turun järjestämän seudullisen ilmakuvauksen kuvat paikkatietojärjestelmiin. Seuraamme muitakin alueellisia ilmakeu- ja katualuekuvaushankkeita ja otamme niihin osaa, mikäli koemme sen hyödyntävän paikkatiedon käyttäjiä. Trimblen paikatieto-ohjelmistoissa on siirrytty uuteen käyttöliittymään vuoden 2022 aikana. Käyttäjien kouluttamista uuden ohjelman käyttöön jatketaan vuoden 2024 aikana.

Maastomittauksessa jatketaan vuonna 2022 aikana aloitettua mittauskaluston uudistamista. Yksi vanha takymetri-GPS kalusto tullaan päivittämään uuteen. Vuoden 2024 aikana yksi henkilö saavuttaa eläkeiän ja mikäli hän eläköityy, tulee tarve rekrytoida uusi henkilö eläköityneen tilalle. Toimistona ja varikkona toimiva vanhan kivenavetan myynti on viivästynyt. Uusien tilojen hankinta maastomittaukselle ei ole ajankohtaista, ellei navetalle löydy ostajaa.

YRITYSVAIKUTUKSET

Onnistuneella maapolitiikalla, yleiskaavoituksella, asemakaavoituksella, tonttimyynnillä, kiinteistötoimituksilla ja maastomittauksella luodaan edellytyksiä sille, että Kaarina on houkutteleva ja kilpailukykyinen paikka yrittää ja tehdä työtä. Yritysalueiden ja tonttien asemakaavoituksen priorisointia jatketaan. Tavoitteena on vastata kysyntään paitsi määrällisesti, myös tontteihin liittyvien laadullisten tekijöiden osalta.

Yrittäjien tonttitarpeita kuullaan ja autetaan yrittäjiä löytämään tarpeisiinsa sopiva tontti joko kaupungin tai yksityisen maanomistajan tarjonnasta. Lyhyen aikavälin yritystonttitarjonnalla pystytään vastaamaan kysyntään. Elinkeino-ohjelman toimeenpanoa edistetään yhteistyössä Kaarinan kehityksen kanssa.

MUUTOKSET EDELLISEEN VUOTEEN

Keskustakilpailun ratkettua käynnistetään jatkossa valittavilta osin kehittämiskohteita ja käynnistetään tarvittavia kaavatöitä. Kaavoitusohjelmaan lisätään lautakunnan hyväksymät hankkeet kaavan käynnistämissopimusten pohjalta.

INVESTOINNIT

Mittauskaluston uusimisen jatkaminen 40 T€.

Maanhankintaan 1,25 milj.€

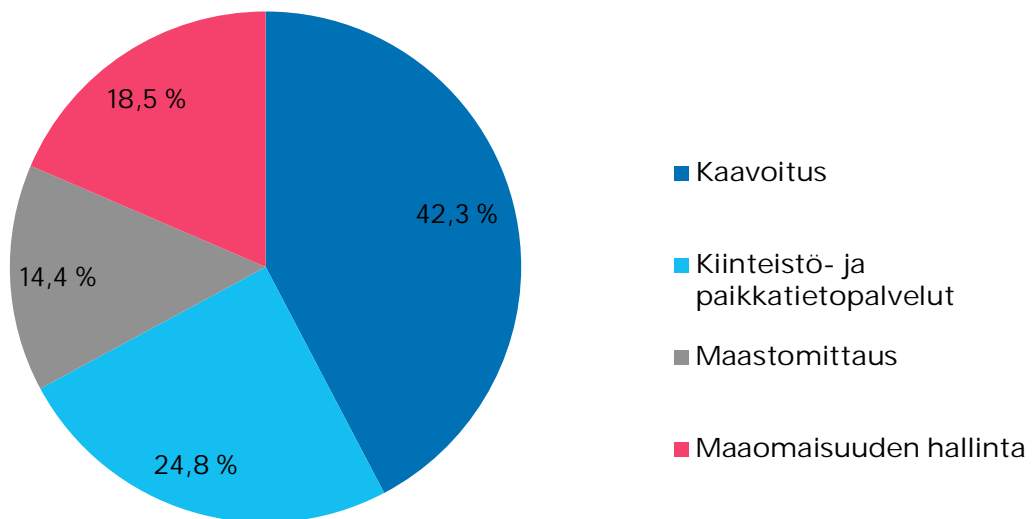
HANKINNAT JA KILPAILUTUKSET VUONNA 2024

Kaavoitus hankkii ostopalveluna sekä kaavoitustyötä, että kaavojen laadintaan liittyvää muuta asiantuntijatyötä. Hankinnat perustuvat pääosin kaavoituksen puitesopimuksiin. Muita kilpailutuksia tehdään tarpeen mukaan.

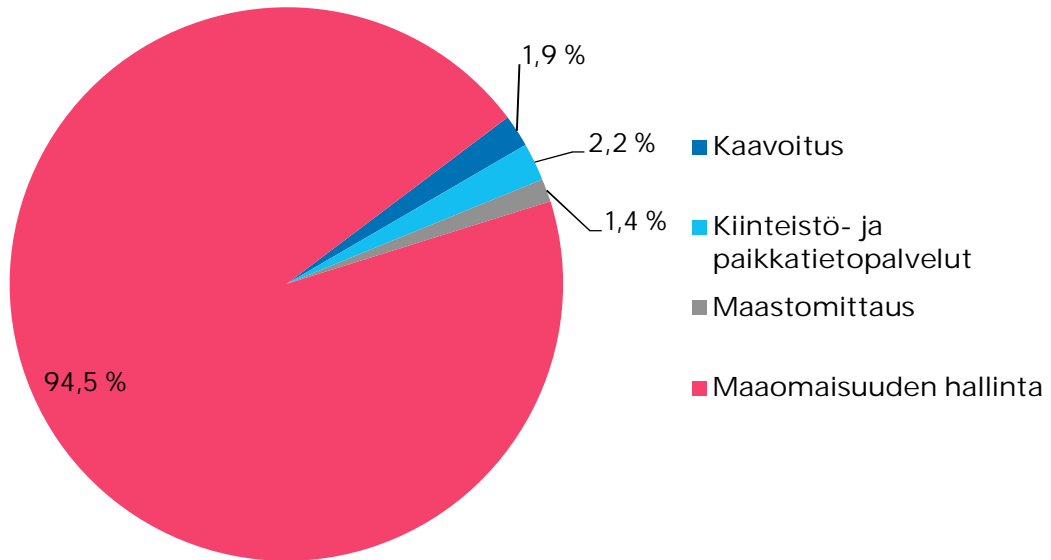
VASTUUALUEEN SUORITTEET JA VERTAILUHINNAT

Yksikkökustannukset, euroa/asukas	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Kaavoitus	14,94	15,82	18,70	28,53	28,34	28,34	-0,7 %
Kiinteistö- ja paikkatietopalvelut	13,09	13,20	13,33	13,49	16,61	16,61	23,1 %
Maastomittaus	8,51	8,68	9,28	9,57	9,63	9,63	0,6 %
Maaomaisuuden hallinta	7,84	7,87	12,22	9,30	12,40	12,40	33,3 %
Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Tonttijaot (tonttijaossa mukana olleita tontteja)	109	247	163	150	80	80	-46,7 %
Kiinteistötoimitukset (muodostetut rekisteriyksiköt)	66	206	237	120	100	100	-16,7 %

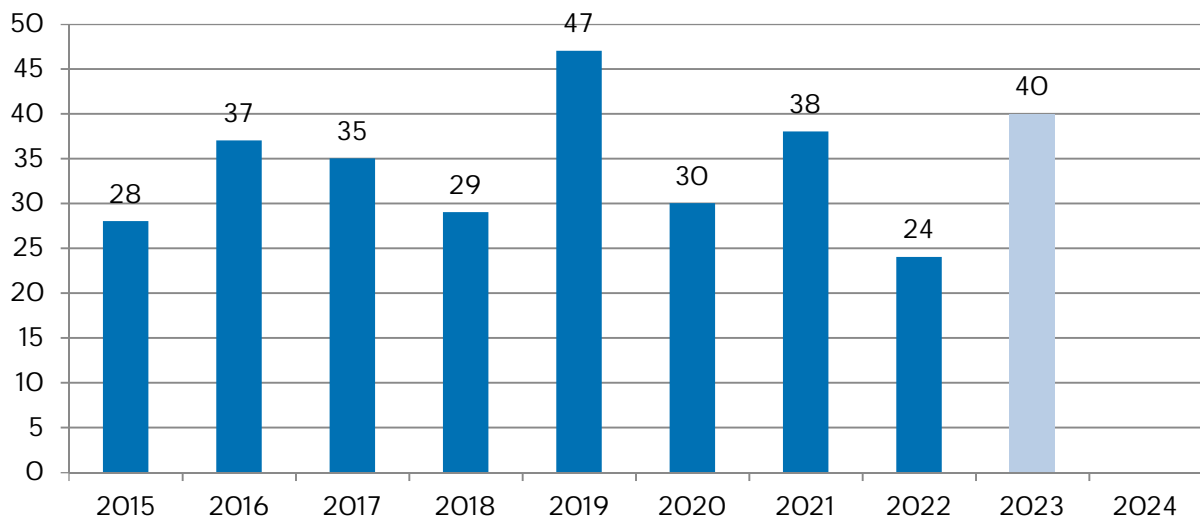
Menojen jakautuminen 2,5 Me

Tulojen jakautuminen 3,66 Me

Kaupungin luovuttamat omakotitontit 2015-2024

16.2. Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunta

ympäristö- ja rakennusvalvontapäällikkö Jukka Latokylä

TOIMINTA-AJATUS

Ympäristölautakunta toimii ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontaviranomaisena. Ympäristölautakunta turvaa terveellisen, viihtyisän ja kestävä kehityksen mukaisen elinympäristön kehittämällä, hoitamalla ja suojelemalla luontoa ja muuta ympäristöä sekä hyvää rakentamistapaa edistämällä. Lautakunnan keskeinen tehtävä on toimia ympäristönsuojelun edistäjänä kaupungissa. Keskeisenä uutena lakisäätötehtävänä on ilmastolain toimeenpano.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on ratkaista rakentamiseen kohdistuvat luvat sekä rakennustyönaikaisen ja rakennetun ympäristön valvonta. Ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ympäristönsuojelulain mukaiset luvat, valvoo ympäristönsuojelu- ja jätelakia sekä edistää luonnonsuojelua.

Littoistenjärven neuvottelukunta edistää Littoistenjärven suojelua ja virkistyskäyttöä sekä seuraa järven tilaa.

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Strateginen tavoite ja kriittinen menestystekijä	Tavoite	Mittarin tavoitearvo
<p>Kaarina tarjoaa monipuoliset ja laadukkaat palvelut</p> <p><i>Monipuoliset palvelut vastaavat asukkaiden tarpeita ja tukevat sujuvaa arkea</i></p>	Rakennusjärjestyksen uusiminen	Valmis 31.12.2024
<p>Kaarina on houkutteleva ja kilpailukykyinen paikka asua, yrittää ja tehdä työtä</p> <p><i>Kaarina tekee vastuullisia ympäristöratkaisuja sekä edistää ympäristötietoisuutta</i></p>	Luonnon monimuotoisuusohjelman laatiminen	Taustaselvitykset valmiit 31.12.2024 ja ohjelman laatiminen käynnissä
<p>Kaarina edistää hyvinvointia</p> <p><i>Kaarina edistää Saaristomeren hyvinvointia</i></p>	Saaristomeren hyvinvointi	Piikkiönlahden kunnostuspilotti käynnistetty
<p>Kaarina on houkutteleva ja kilpailukykyinen paikka asua, yrittää ja tehdä työtä</p> <p><i>Kaarina tekee vastuullisia ympäristöratkaisuja sekä edistää ympäristötietoisuutta</i></p>	EU hankkeet	Yksi EU-hanke – tai hankevalmistelu käynnissä

PALVELUSTRATEGIAN TOTEUTUMINEN

Kaikessa toiminnassa huomioidaan ja ylläpidetään kaupungin palvelustrategiaa. Palvelustrategiassa on varauduttu osin omaan ja osin konsulttipalveluiden ostoon.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

Henkilöstön työssäjaksamista ja pysyvyyttä ylläpidetään osallistamalla ja järjestämällä työhyvinvointitapahtumia.

ILMASTOBUDJETTI

Ilmasto-ohjelman toimeenpano 50 T€.

KÄYNNISSÄ OLEVAT KEHITTÄMISHANKKEET

- Maatalouden vesistöpuisto- hanke
- Piikkiönlahden kunnostussuunnitelma, valmistumassa. Jatkohankkeena kunnostuspilotti.
- Coastrider merialueen vedenlaadunmittaushanke

TALOUS

1 000 euroa	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Tuotot	501	721	676	526	552	552	5,0 %
Kulut	-907	-939	-957	-1 229	-1 546	-1 521	23,7 %
Kate	-405	-218	-281	-703	-993	-968	37,7 %

16.2.1. Ympäristönsuojelu ja rakennusvalvonta

Ympäristönsuojelu ja rakennusvalvonta ympäristö- ja rakennusvalvontapäällikkö
Jukka Latokylä

TOIMINTASUUNNITELMA

Ympäristönsuojelu ja rakennusvalvonta -vastuualueen keskeisiä tehtäviä ovat rakentamiseen ja ympäristöön liittyvät luvat, valvonta, rakennuksia ja ympäristöä koskevan tiedon tuottaminen, ympäristöasiantuntijana toimiminen sekä luonnonsuojelun edistäminen. Ympäristönsuojelun palveluita ovat mm. ilmastonmuutoksen hillitseminen ja sopeutuminen, luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen ja ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen.

Uusi rakentamislaki astuu voimaan 1.1.2025, jonka johdosta aloitetaan syksyllä rakennusjärjestyksen uusimistyö. Uusi rakennusjärjestys pyritään saattamaan valmiiksi vuoden loppuun mennessä. Samassa yhteydessä uusitaan rakennusvalvontataksa. Uusi rakentamislaki aiheuttaa myös monia muutoksia lupamenettelyihin ja rakennusvalvonnan toimintoihin. Näiden muutosten johdosta tulee tarkastella myös kunnan ratkaisovaltoihin liittyviä säännöksiä.

Valtakunnallisen rakennetun ympäristön tietojärjestelmän (Ryhti) käyttöönotto vuoden 2024 alussa vaikuttaa rakentamisen luvituksessa ja alueiden käytössä tuotetun tiedon yhteneväiseen muotoon (tietomallimuotoisuus) ja sen jakamiseen rajapinnan kautta kuntajärjestelmästä valtakunnalliseen järjestelmään

- yhteneväinen tietomallimuotoisuus 1.1.2024 alkaen
- rakentamisen lupien ja suunnitelmien koneluettavuus 1.1.2025 alkaen

Rakennusvalvonta kartoittaa vuoden aikana rakennuspiirustusten myyntipalveluohjelmistojen toimittajia ja kustannustasoja. Sähköisellä myyntipalvelulla nopeutettaisiin asiakaspalvelua suunnitelmiin liittyvissä arkistonoudoissa. Ympäristönsuojelu selvittää sähköisen lupa- ja arkistointipalvelun käyttöönottoa.

Ilmasto-ohjelma 2030 toimeenpano ja ilmasto-ohjelmaa täydentävä lähiluontomme monimuotoisuutta vahvistamaan laadittava LUMO-ohjelma sekä rannikkovesiemme tilan parantamiseen tähtäävät uuden strategian mukaiset toimet (Saaristomeren hyvinvointi) lisäävät ympäristönsuojelun palvelujen tarvetta.

Talousarviossa on aiemman mukaisesti varattu määrärahat Littoistenjärven neuvottelukunnan ja säännöstely-yhtiön tehtävien hoitamiseen (25 000 €).

Luonnon monimuotoisuusohjelman laatimisen tueksi varataan 30 000 € Kaarinan alueen luontotiedon ajantasaistamista ja täydentämistä varten.

Strategian mukaiseen Saaristomeren hyvinvoinnin edistämiseen varataan 70 000 € Coastrider-kartoituksiin ja Piikkiönlahden kunnostussuunnitelman mukaisten toimien käynnistämiseen sekä hankkeistamiseen.

Ilmasto-ohjelman toimeenpano jatkuu ja siihen on varattu 50 000 €:n määräraha. Lisäksi ilmastohankkeiden osalta ollaan hakemassa YM:ltä avustusta öljylämmityksestä luopumisen kartoitushankkeeseen.

Piikkiönlahden lintutornin rakentamiseen varataan investointina 40 000 €. Rakentamisesta sovitaan erikseen Metsähallituksen kanssa.

MUUTOKSET EDELLISEEN VUOTEEN

- Luonnon moninaisuus LUMO, päivitettävä luontotieto, 30 T€
- Saaristomeren tilan parantaminen, 70 T€
- Ympäristönsuojelun kesätyöntekijän palkkavaraus, 12 T€
- Henkilöstön kasvu, nousseet henkilöstökulut, 30 T€
- Vakiintuneet ICT-kustannukset, nousu 50 T€
- Yhteistyö Turun seudun Eurooppa-toimiston kanssa ja kansainvälinen hankevalmistelu 25 T€.

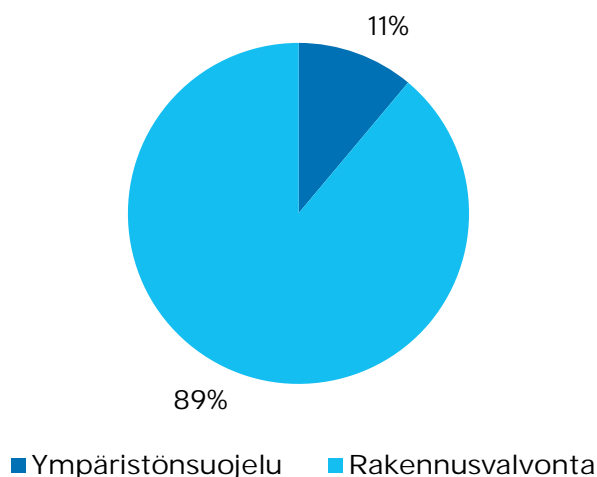
INVESTOINNIT

Piikkiönlahden lintutorni 40 T€.

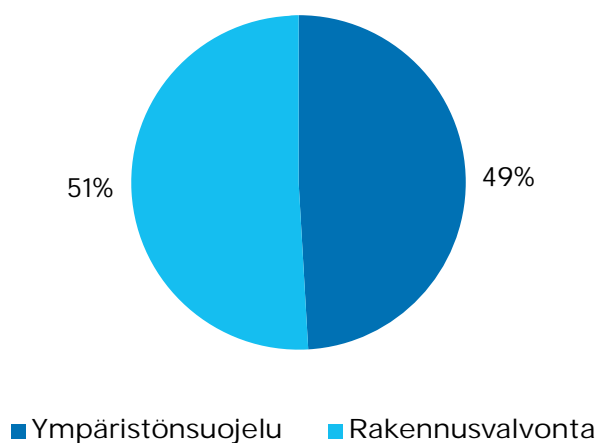
VASTUUALUEEN SUORITTEET JA VERTAILUHINNAT

Yksikkökustannukset, euroa/asukas	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Ympäristönsuojelu	11,42	12,03	11,33	15,57	20,87	20,20	29,7 %
Rakennusvalvonta	14,42	14,43	15,37	17,58	20,94	20,94	19,1 %
Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	HKE 2024	TA 2024	TA 24/23
Ympäristönsuojelun suoritteet (luvat, ilmoitukset, tarkastukset ja valvontakäynnit)	150	180	200	220	200	200	-9,1 %
Rakennusvalvonnan suoritteet (lupiin liittyvät päätös- ja katselmusmäärät)	2 130	2 128	1 857	1 900	1 600	1 600	-15,8 %

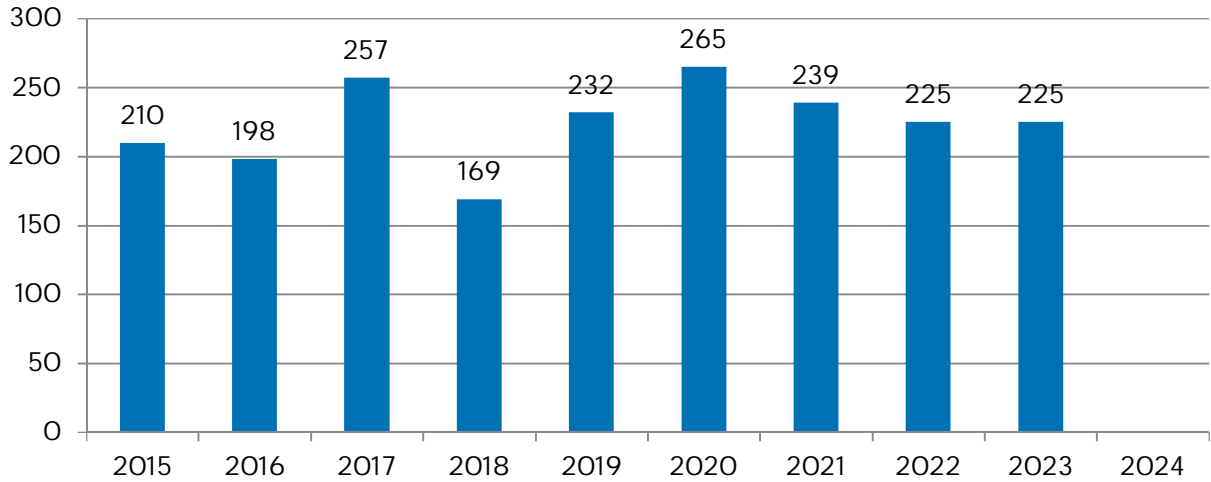
Tulojen jakautuminen 0,55 Me

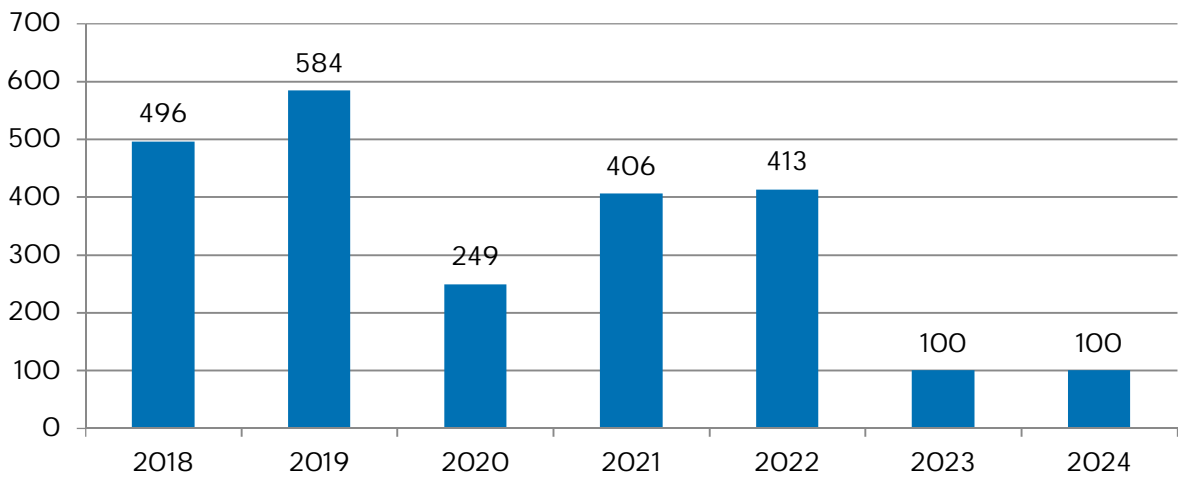
Menojen jakautuminen 1,5 Me

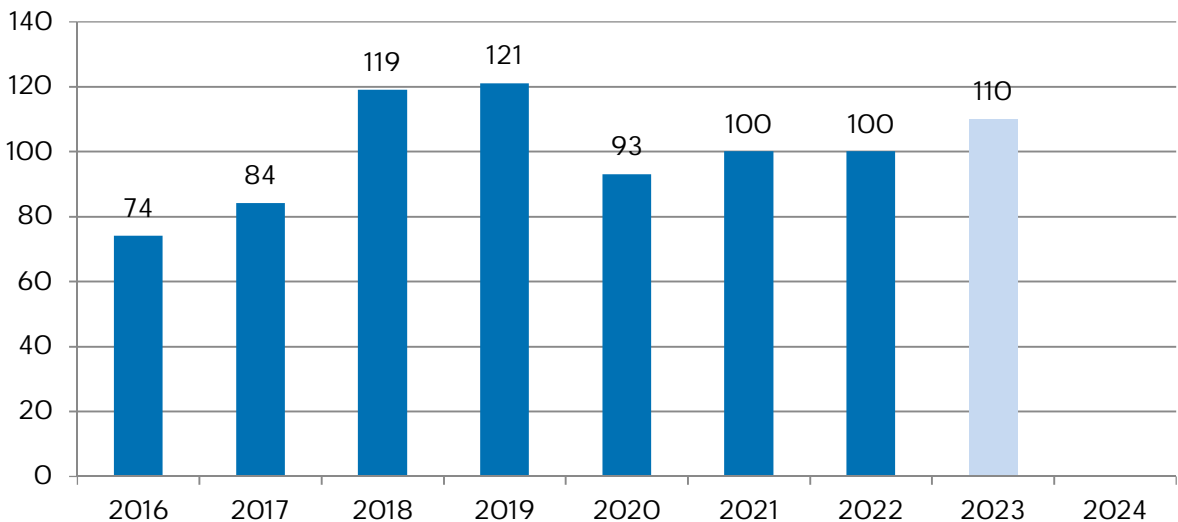
Ilmanlaatuindeksin hyvien päivien lukumäärä Kaarinassa vuosina 2015-2024

Asuinhuoneistot, uudisrakentaminen

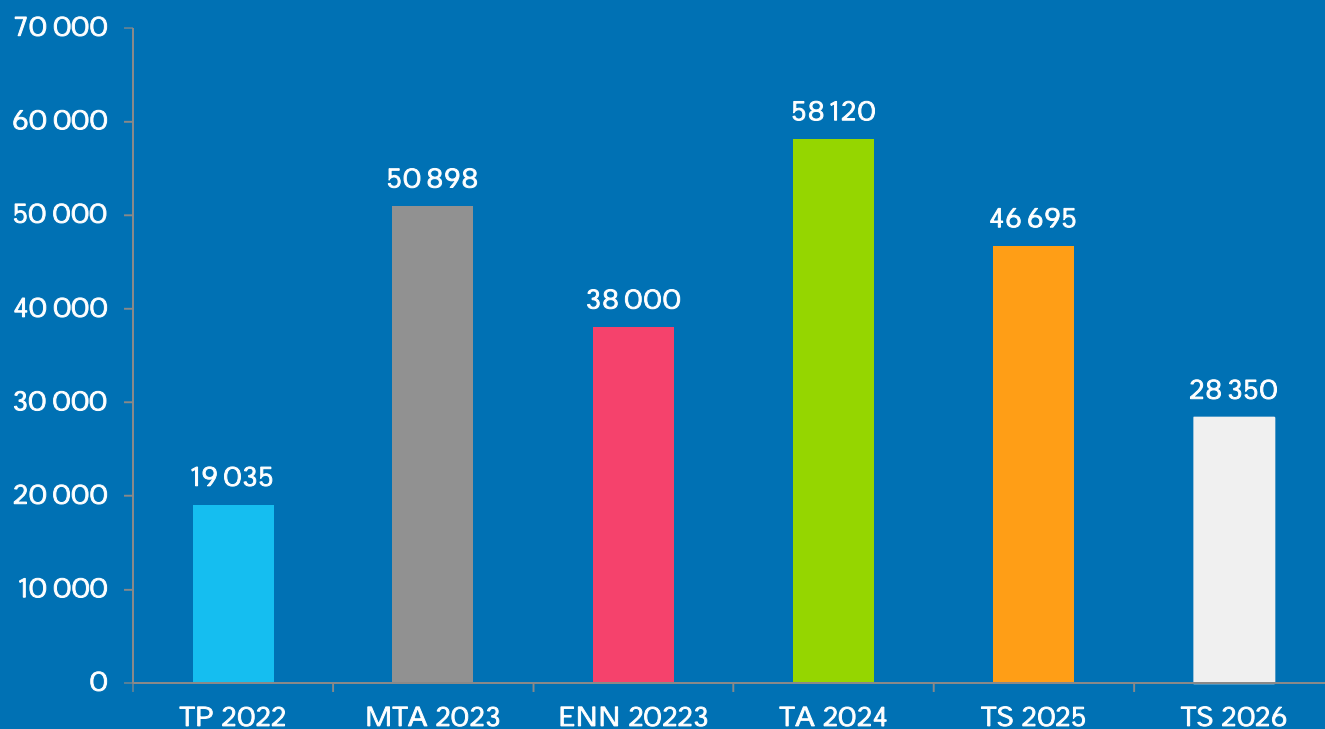

Omakotitalot, uudisrakentaminen

Investointiosa

Investointimenot, 1000 euroa

17. Investoinnit

INVESTOINTIEN YLEISKUVAUS

Kaupungin hallintokuntien investoinnit ovat investointisuunnitelman perusteella seuraavat vuodet n. 30-50 miljoonan euron tasolla. Tällä investointitasolla pystytään vastaamaan kaupungin väkiluvun huomattavaan kasvuun sekä pitämään olemassa olevan omaisuuden arvoa yllä, mutta vain osittain. Kaupunki infrassa pääpaino on uudistuotannossa ja laajentumisessa uusille alueille, jolloin peruskorjaukset jäävät alimitoitetuksi. Palvelurakenteen edellyttämä talonrakennusinvestointivauhtikaan ei tunnu kovalta, kun sitä vertaa kaupungin väkiluvun ja sen myötä nousevan palvelukysynnän kasvuun.

Tässä investointiesityksessä olevat kymmenet eri investointikohteet on suunniteltu voitavan toteuttaa suunniteltuna vuonna ja suunnitellun määrärahan puitteissa. On kuitenkin monia mahdollisia syitä, miksi kaikki yksittäiset hankkeet eivät tule etenemään talousarviosuunnitelman mukaisesti, jolloin todellinen vuotuinen investointimäärä jäänee alhaisemmalle tasolle.

Investoinnit 1000 euroa	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026 - 2027
RAHOITUSOSUUDET JA LUOVUTUSTUOTOT	279				
INVESTOINTIKULUT	19 313	50 440	58 120	46 695	28 350
NETTO	19 035	50 440	58 120	46 695	28 350

KAUPUNGIN INVESTOINTIEN JAOTTELU

Investoinnit omaan taseeseen	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026 - 2027
Rakennushankkeet	4 642 864	29 310 000	32 800 000	26 570 000	14 300 000
Infrapalvelut	5 761 404	7 775 000	7 725 000	7 015 000	6 725 000
Liikunta- ja viherpalvelut	1 173 224	3 405 000	3 195 000	2 365 000	1 110 000
Vesihuoltolaitos	2 258 275	3 850 000	3 935 000	2 825 000	1 690 000
Rakennuttaminen ja kunnossapito	2 123 999	3 595 000	5 030 000	2 760 000	1 440 000
Kaupunkikehityspalvelut	1 050 533	1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000
Lautakuntien investoinnit	1 665 354	1 255 000	2 835 000	3 910 000	1 835 000
Osakkeet ja osuudet	-1 828	0	1 350 000	0	0
Yhteensä	18 673 825	50 440 000	58 120 000	46 695 000	28 350 000

LEASINGRAHOITUSHANKKEET

Rakennushankkeet leasing-rahoituksella	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	Investointi yhteensä
Krossin paloasema	179 933	7 000 000	6 500 000	5 000 000	0	12 000 000
Yhteensä	179 933	7 000 000	6 500 000	5 000 000	0	12 000 000

17.1. Rakennushankkeet omaan taseeseen

Rakennushankkeet omaan taseeseen	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	Investointi yhteensä**
Oskarintalo	0	50 000	50 000	50 000	0	100 000
Piispanlähteen lastentalo	2 433	500 000	100 000	200 000	2 000 000	13 400 000
Piispanlähteen nuortentalo	242 017	9 500 000	9 500 000	10 500 000	6 300 000	27 000 000
Uimahalli	41 035	0	300 000	320 000	3 000 000	20 000 000
Piispanristin alueen uusi päiväkot	0	100 000	4 500 000	1 500 000	0	6 100 000
Piikkiön yhtenäiskoulu ja lastentalo	0	100 000	100 000	0	0	100 000
Kultanutmen päiväkot	0	0	150 000	2 000 000	0	2 150 000
Valkeavuoren lasten ja nuorten talo	1 512 322	17 000 000	18 000 000	10 000 000	0	43 000 000
Lukion peruskorjaus ja tilamuutokset		0	100 000	2 000 000	3 000 000	5 100 000
Yhteensä	4 642 864	29 310 000	32 800 000	26 570 000	14 300 000	133 110 000

**) Kustannusarviot esitetty vuosittain talousarvion ja –suunnitelmavuosien osalta. Investointi yhteensä kertoo hankkeen kokonaiskustannusarvion.

17.1.1. Oskarintalo

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, Tekninen johtaja
 Budjettivastuuhenkilö: Rakennuspäällikkö
 Investoinnin tyyppi: Korvausinvestointi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	0	50 000	50 000	50 000	0	100 000
NETTO	0	50 000	50 000	50 000	0	100 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Kaupunginhallitus on tehnyt 14.10.2019 §333 periaatepäätöksen Oskarintalosta luopumiseksi. Uusien tilojen toteutusvaihtoehtoina on selvitetty mm. molempien Puntarinkadun varrella sijaitsevien kaksikerroksisten liike- ja toimistorakennusten korottamista sekä Pohjola-rakennuksen Oskarintalon ja Pyhän Katariinan tien väliin suunnittelemista neljästä kerrostalosta yhden muuttamista toimistotaloksi sekä kolmantena vaihtoehtona Kaarina-talon "lisärakentamista" talon Piikkiön puoleiseen päähän. Kaikki vaihtoehdot edellyttävät kaavan muutosta.

Tekninen Itk päätti 16.9.2021, että kaupunki käynnistää KOY Katariinantiestä omistamiensa osakkeiden myynnin selvittämällä kaavamuutoksen tarpeen vuoden 2022 aikana. Teetetyn arvion (Catella) mukaan rakennuksen ja/tai sen tontin houkuttelevuus markkinoilla nykytilanteessa ja kunnossa on heikko.

Keväällä 2020 alkanut covid-19 epidemia ja sen myötä käyttöön otetut etätyösuositukset ja käytänteet kantoivat hyvin pandemia ajan ohi. Se, että Oskarintalossa valtaenemmistöllä työskentelevillä on omaty työhuoneet osoittautui turvaetäisyyksien pitämisen näkökulmasta erinomaiseksi asiaksi. Etätyökäytänteiden jatkuvuus pandemian jälkeen vaikuttaa olevan hyvin yksikkökohtaista, mutta toimistolla tehtävän työn osuus on karkeasti arvioiden palautunut tasolle 70-80 %.

Keväällä 2020 kaupunginvaltuusto (27.4.2020 §8) hyväksyi lukion keittiön ja ruokalan muutostöiden hankesuunnitelman, jossa yhteydessä Valkeavuoren kampukselle päätettiin sijoittaa lisää sosiaali- ja terveyspalveluiden toimintoja. Vuoden 2023 alusta aloittanut hyvinvointialue Varha vuokrasi käytännössä kaikki aiemmin sote-palveluilla olleet tilat ja vapauttaakseen terveyskeskuksesta tiloja muille toiminnoille, Varha vuokrasi Oskarintalosta vielä lisää työhuoneita. Myös valmisteilla oleva TE24/25 uudistus lisää kaupungin työntekijöiden määrää. Kokonaisuudessaan Oskarintalo on täynnä.

Kaupunkikehityspalveluiden toteuttama ideakilpailu Kaarinan keskusta-alueesta päättyy tulosten julkistamiseen syksyllä 2023. Kilpailun tuloksena saataviin ideoihin pohjautuen on tarkoitus käynnistää keskusta-alueen asemakaavan uudistaminen. Tässä yhteydessä on tarkoitus tarkastella ja määritellä uudelleen Oskarintalon ja sen tontin tulevaisuutta sekä mahdollisia uusia "virastotilojen" rakennuspaikkoja.

KANNATTAVUUSVERTAILU

Periaatepäätöksen mukaisesti uudisrakennusvaihtoehto on todettu peruskorjausta kannattavammaksi. Hanke jatkuu vaihtoehtoisten toteutusmallien välisillä tarkasteluilla, tilatarpeiden uudelleen arvioinneilla ja asemakaavallisilla tarkasteluilla resurssien mahdollistamissa rajoissa. Omistusmuoto-vaihtoehtoja ovat mm. yksin oma, kumppanien kanssa yhteinen, omaan taseeseen, leasing-rahoituksella tai esim. toimitilojen järjestäminen pitkäaikaisella vuokrasopimuksella.

17.1.2. Piispanlähteen lastentalo

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, Tekninen johtaja
 Budjettivastuuhenkilö: Rakennuspäällikkö
 Investoinnin tyyppi: Peruskorjaus ja korvausinvestointi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	2 433	500 000	100 000	200 000	2 000 000	13 400 000
NETTO	2 433	500 000	100 000	200 000	2 000 000	13 400 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Piispanlähteen lastentalon (=alakoulu) purkava uudisrakentaminen ja peruskorjaus.

Hankkeen toteutustarve liittyy keskusta-alueen kouluverkon kokonaisratkaisuun ja Lemunniemen suunnan asuinrakentamiseen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Piispanlähteen lasten ja nuortentalon hankesuunnitelman 3.2.2020 §3. Hankesuunnitelmassa esitetään syksyn 2019 kustannustasossa koko hankesuunnitelman toteutuksen kustannusarvioiksi n. 30,3 m€. Lastentalon kustannusarvio 13,4 miljoonaa euroa syksyn 2019 hintatasossa on varmasti jotain muuta, kun hanke etenee vaiheittaisen rakentamisen aloitukseen 2025. Nuortentalon laajennus on aikataulutettu tätä aikaisemmaksi ja nuortentalon peruskorjaus viimeiseksi.

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on sitova ja myös toteuttamisvuodet ovat sitovia. Hanke voi käyttää vuosittain kokonaiskustannusarvion puitteissa määrärahaa sen mukaan kuin hankkeen eteneminen vaatii. Lopullinen kohteen vuosittainen määrärahan käyttö vahvistetaan jälkikäteen valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Lasten ja nuortentalojen hankkeiden yhteiset suunnittelijat aloittivat työnsä u ja suunnittelutyö käynnitynyt arkkitehtisuunnittelulla vuodenvaihteessa 2020-2021. Myös muiden suunnittelualojen suunnittelusopimukset ovat pääosin allekirjoitetut. Rakennusurakat toteutetaan erillisinä.

KANNATTAVUUSVERTAILU

Keskusta-alueen kouluverkkoselvityksessä tämä ratkaisu on todettu kokonaisuudessaan perustelluimmaksi.

17.1.3. Piispanlähteen nuortentalo

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, Tekninen johtaja
 Budjettivastuuhenkilö: Rakennuspäällikkö
 Investoinnin tyyppi: Peruskorjaus ja korvausinvestointi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	242 017	9 500 000	9 500 000	10 500 000	6 300 000	27 000 000
NETTO	242 017	9 500 000	9 500 000	10 500 000	6 300 000	27 000 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Piispanlähteen nuortentalon (=yläkoulu) laajennus ja peruskorjaus.

Hankkeen toteutustarve liittyy keskusta-alueen kouluverkon kokonaisratkaisuun ja Lemunniemen suunnan asuinrakentamiseen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Piispanlähteen lasten ja nuortentalon hankesuunnitelman 3.2.2020 §3. Hankesuunnitelmassa esitetään syksyn 2019 kustannustasossa koko hankesuunnitelman toteutuksen kustannusarvioiksi n. 30,3 m€. Hanke jakaantuu ensin toteutattavaksi suunniteltuun n. 11 miljoonan euron laajennukseen ja toisen vaiheen peruskorjaukseen 6 miljoonaa euroa. Aikataulullisesti laajennuksen rakennustyöt ajoittuvat vuosille 2023 ja 2024, peruskorjauksen 2027 ja 2028.

Hankesuunnitelman mukaisen kokonaisuuden toteuttamisen edellyttämä kaavamuutoksen kaavaehdotus, jolla sallitaan 1000 k-m2:n lisäys 4000 kerrosneliometriin, on kaupunkikehityslautakunnan 5.5.2021 kokouksessa asetettu nähtäville.

Lasten ja nuortentalojen hankkeiden yhteiset suunnittelijat valittiin 2022, mutta pää- ja arkkitehtisuunnittelija oli lautakunnan päätöksellä vaihdettava kesällä 2023 suunnittelijasta johtuneista syistä. Uudelleen suunnittelu käynnityi keväällä 2023. Suunnittelijan vaihdokseen johtaneista ja vaihdoksesta johtuvista syistä hanke viivästyi vajaalla vuodella. Uusi suunnittelija hankittiin vain Piispanlähteen laajennukseen ja muihin hankekokonaisuuden osiin (2 ja 3) kilpailutetaan uusi pää- ja arkkitehtisuunnittelija. Rakennusurakat toteutetaan erillisinä.

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on sitova ja myös toteuttamisvuodet ovat sitovia. Hanke voi käyttää vuosittain kokonaiskustannusarvion puitteissa määrärahaa sen mukaan kuin hankkeen eteneminen vaatii. Lopullinen kohteen vuosittainen määrärahan käyttö vahvistetaan jälkikäteen valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

KANNATTAVUUSVERTAILU

Keskusta-alueen kouluverkkoselvityksessä tämä ratkaisu on todettu kokonaisuudessaan perustelluimmaksi.

17.1.4. Uimahalli

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, Tekninen johtaja

Budjettivastuuhenkilö: Rakennuspäällikkö

Investoinnin tyyppi: Korvausinvestointi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	41 035	0	300 000	320 000	3 000 000	20 000 000
NETTO	41 035	0	300 000	320 000	3 000 000	20 000 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Vuoden 2020 talousarvion laadinnan yhteydessä tehtiin periaatepäätös uimahallin peruskorjauksesta ilman laajennusta. Teoriassa vaihtoehtoja olivat uimahallin peruskorjaus, yhdistetty peruskorjaus ja laajennus, uuden hallin rakentaminen tai omasta uimahallista luopuminen. Vuoden 2022 talousarviomäärärahalla teetettiin uimahallista tarveselvitys, jossa todettiin vanhan hallin peruskorjauksen ja laajennuksen olevan uudishankkeeseen nähden niin kallis, että kokonaan uuden tekeminen olisi perusteltua. Tarveselvitys esiteltiin tekniselle lautakunnalle loppuvuodesta 2022.

Vuonna 2024 aikana varataan paikka uudelle uimahallille ja laaditaan tehdyn tarveselvityksen pohjalta hankesuunnitelma uuden uimahallin rakentamiseksi. Varsinainen hallin suunnittelu voisi alkaa 2025.

KANNATTAVUUSVERTAILU

Uimahalli on alun perin rakennettu 1960-70 luvun vaihteen tienoilla sekä laajennettu ja peruskorjattu vuosituhaten vaihteen tienoilla. Halli on kovassa käytössä, niin kaarinalaisten kuin ulkopaikkakuntalaistenkin toimesta. Uimahallikohteet ovat rakennusteknisesti hyvin vaativia, vaurioalttiita sekä nopeasti kuluvia että tekniikaltaan moninaisia, ollessaan käytössä aikaisesta aamusta iltamyöhään lähes seitsemänä päivänä viikossa jatkuvan kosteuden ja veden rasittamia.

Kesällä 2019 valmistuneen koko uimahallin läpikäyvän kuntoarvion mukaan yleiskunto on tyydyttävä. kiireellisintä korjattavaa on vanhassa allasosastossa. Teknisiä järjestelmiä (LVISA) on vuosien saatossa uusittu eri vaiheissa. Alkuperäisiä järjestelmiä ei raportin mukaan hallissa juurikaan ole enää käytössä. Arvion mukaan halli on teknisesti peruskorjattavissa. Vuonna 2022 valmistuneen tarveselvityksen mukaan peruskorjaustarve on niin huomattava, että uudisrakentaminen, jossa myös Kaarinan kasvu voidaan huomioida, on suositeltavampi vaihtoehto.

17.1.5. Piispanristin alueen uusi päiväkot

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, Tekninen johtaja

Budjettivastuuhenkilö: Rakennuspäällikkö

Investoinnin tyyppi: Korvausinvestointi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	0	100 000	4 500 000	1 500 000	0	6 100 000
NETTO	0	100 000	4 500 000	1 500 000	0	6 100 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Sivistyslautakunta esitti kesällä 2021 vuoden 2022 uutena talonrakennusinvestointina Piispanristin alueen päivähoitotarjonnan vahvistamiseksi uuden päiväkodin toteuttamista alueelle. Tarvesuunnitelman valmistuttua edetään vuoden 2023 hankesuunnitteluun. Rakentaminen alkaisi vuoden 2024 aikana.

KANNATTAVUUSVERTAILU

Kaarinan kaupungilla ja maanomistajilla on huomattavat suunnitelmat mahdollistaa kaavoituksella Lemunniemen merkittävä väestökasvu. Piispanristin alue on väestöltään kasvavalle Lemunniemelle alueen itsensä lisäksi soveltuva palvelutarjonnan paikka. Myös Piispanristin alueen huomattavalle kerrostalorakentamisen jatkumiselle on maankäytölliset mahdollisuudet. Alueella sijaitsevassa Kuovinkadun kiinteistössä toiminut päiväkot päättyi toimintansa keväällä 2019.

17.1.6. Piikkiön yhtenäiskoulu ja lastentalo

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, Tekninen johtaja
 Budjettivastuuhenkilö: Rakennuspäällikkö
 Investoinnin tyyppi: Peruskorjaus ja korvausinvestointi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	0	100 000	100 000	0	0	100 000
NETTO	0	100 000	100 000	0	0	100 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Piikkiön yhtenäiskoulu on useassa osassa 1960-luvulta alkaen rakennettu ja tarpeen tullen korjattu. Piikkiön keskustassa sijaitseva Tienniityn päiväkotitoimitus on peruskorjauksen ja laajennuksen tarpeessa. Päiväkotitoiminnot olisi sivistystoimen näkökulmasta järkevämpää sijoittaa koulun yhteyteen. Käytännössä viisain ratkaisu olisikin korvaava uudisrakennus koulun yhteyteen. Vuoden 2021 aikana aloitettun Piikkiön yhtenäiskoulun / lasten- ja nuortentalon tarveselvitystyön tuloksena voidaan arvioida paremmin kokonaisuuden kannalta perusteltuja vaihtoehtoja ja aloittaa hankesuunnittelu sekä kustannusarvioiden laadinta.

Piikkiön koulujen ja päiväkotien tarkasteluun liittyy myös mahdollinen Niemenkulman koulun tulevaisuus. Lisäksi suuret keskusta-alueen kouluhankkeet ovat aikataulullisesti resurssien käytössä etusijalla.

Tarveselvityksen ja kuntotutkimusten yhteenvedon valmistuttua sivistyspalvelut ja rakennuttamisyksikkö laativat yhdessä hankesuunnitelman, jossa määritellään hankkeen pääasiallinen sisältö.

KANNATTAVUUSVERTAILU

Erityisesti kaupunkikehityspalveluilla on käynnissä koko Kaarinan alueen väestökehityksen arvioiminen, mm. tukemaan sivistyspalveluiden palvelutarpeen ennakoimista.

17.1.7. Kultanummen päiväkotitoimitus

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, Tekninen johtaja
 Budjettivastuuhenkilö: Rakennuspäällikkö
 Investoinnin tyyppi: Korvausinvestointi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	0	0	150 000	2 000 000	0	2 150 000
NETTO	0	0	150 000	2 000 000	0	2 150 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Kultanummen päivähoitoalueelle, Untolaan, Nunnaan, Silvolanlaaksoon, Paltaan ja Verkakylään on jo rakenteilla, kaavoituksessa tai kaavoitussuunnitelmassa niin huomattavaa asukasluvun lisäämistä, että alueen päivähoitotarve kasvaa edelleen tulevina vuosina. Toistaiseksi yksityisen palvelutarjonnan kasvu on pääosin tyydyttänyt alueen

päivähoitokysynnän. Alueen lapsiluvun nousuun ja pohjoisen alueen päiväkotien peruskorjauksiin olisi hyvä varautua myös oman palvelutuotannon kasvattamisella.

Vuoden 2023 aikana on päiväkodin rakenteissa todettu peruskorjausta vaativia rakenneaurioita. Peruskorjauksen suunnittelun yhteydessä tulee arvioitavaksi mahdollisen laajennuksen toteutus yhtäaikaisesti. Käyttötalouden talousarvioon 2024 esitetään väistötilojen hankintaan määrärahaa koko päiväkotitoiminnan sijoittamiseksi samalle tontille toteutettaviin väliaikaisiin väistötiloihin.

KANNATTAVUUSVERTAILU

Hanketta on perusteltu myös tämän 60 paikkaisen laajennuksen mahdollisuudella toimia sekä Kultanummen, että muiden pohjoisten alueiden päiväkotien peruskorjausten väistötilana. Silvolaan metsän alueelle on valmistunut uusi yksityinen päiväkoti, joten kaupungin ei ole tässä vaiheessa välttämätöntä vahvistaa omaa alueen päivähoitotarjontaansa, eikä pohjoistenosien päiväkotien peruskorjaukset ole vielä aivan lähivuosien suunnitelmissa.

17.1.8. Valkeavuoren lasten ja nuorten talo

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, Tekninen johtaja

Budjettivastuuhenkilö: Rakennuspäällikkö

Investoinnin tyyppi: Korvausinvestointi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	1 512 322	17 000 000	18 000 000	10 000 000		43 000 000
NETTO	1 512 322	17 000 000	18 000 000	10 000 000	0	43 000 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Kaarinan kaupungin Valkeavuoren lasten- ja nuortentalo toteutetaan uudisrakennuksena. Rakennuksen käyttäjiksi tulevat päivähoitolapset, koululaiset luokka-asteet 1-9, erityisoppilaat, sosiaalipalveluiden perhekeskuksen asiakkaat sekä lukion oppilaat ruokalan osalta. Päiväkoti- ja neuvolatoiminnan liittäminen osaksi hankekokonaisuutta on toiminnallisesti perusteltua; vastaavanlaisessa mallissa Piispanlähteen lastentalosta saadut kokemukset ovat olleet kiittäviä.

Tekninen lautakunta valitsi hankkeen urakoitsijaksi 3.5.2022 §80 NCC Suomi Oy:n. Kaupunginvaltuusto korotti päätöksellään 23.05.2022 §20 hankkeen määrärahan 43 miljoonaan euroon, tiedostaen mahdollisen urakkahinnan todennäköisen nousun rakennuskustannusten muutoksta vastaavasti hankkeen kuluessa.

Rahoitusmalliksi kaupunginhallitus päätti 4.7.2022 §145 omaan taseeseen rakentamisen.

Hankkeen suunniteltu käyttöönotto on syyslukukauden alussa 2025.

KANNATTAVUUSVERTAILU

Päätökset vanhojen koulurakennusten purkamisesta ja uudishankkeella korvaamisesta sekä muista hankkeeseen sisällytettävistä palvelutiloista on tehty viimeisen kerran hankesuunnitelman hyväksynnän yhteydessä 11.3.2019.

17.2. Rakennushankkeet leasingrahoituksella

Rakennushankkeet leasing-rahoituksella	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	Investointi yhteensä
Krossin paloasema	179 933	7 000 000	6 500 000	5 000 000	0	12 000 000
Yhteensä	179 933	7 000 000	6 500 000	5 000 000	0	12 000 000

17.2.1. Krossin paloasema

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, Tekninen johtaja

Budjettivastuuhenkilö: Rakennuspäällikkö

Investoinnin tyyppi: Korvausinvestointi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	179 933	7 000 000	6 500 000	5 000 000	0	12 000 000
NETTO	179 933	7 000 000	6 500 000	5 000 000	0	12 000 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos on ehdottanut Kaarinan kaupungille 2018, että se aloittaisi Kaarinan keskustan paloaseman korvaavan paloaseman rakentamiseen tähtäävän suunnittelun.

Aluepelastuslautakunta ja Kaarinan kaupunki ovat kumpikin osaltaan syksyllä 2020 hyväksyneet uuden hankesuunnitelman, joka sisältää n. 3600 br-m² suuruisen paloaseman, kustannusarvioltaan on 8.5 miljoonaa euroa. Molemmat osapuolet ovat myös syksyn 2020 aikana hyväksyneet esivuokrasopimusken tulevasta paloasemasta 20 vuoden vuokra-ajalla, jona rakentamiskustannukset tulevat korkoineen kuoletetuksi. Kohteen vuosittainen määrärahan käyttö vahvistetaan jälkikäteen valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Talousarvion 2024 valmistelun aikana syksyllä 2023 hankkeen tilanne on se, että Krossinkaaren käännön työt sekä Kaarinantien uusi liittymä ovat valmistuneet vuoden 2020 lopulla. Paloasema on kokonaisuudessaan suunniteltu ja toteutus kilpailutettu sekä urakoitsija valittu (tekla 6.6.2023 §103). Urakoitsijavalinta on ehdollinen kaupunginvaltuuston 4.9.2023 kokouksen lisämäärärahapäätökselle (9 -> 12 m€:oon) sekä tulevan vuokralaisen eli Varhan päätökselle sitoutua 20 vuoden vuokrasuhteeseen laadituilla suunnitelmissa ja tiedossa olevilla kustannuksilla.

KANNATTAVUUSVERTAILU

Hanke on päätöksenteossa arvioitu Kaarinan kannalta kokonaisuudessaan kannattavaksi. Hanke on päätetty toteuttaa oman taseen ulkopuolisella kiinteistö-leasing-rahoituksella.

17.3. Infrapalvelut

Infrapalvelut	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Kadut ja tiet	5 219 312	6 570 000	7 060 000	6 350 000	6 100 000
Hulevesi	364 623	1 105 000	545 000	620 000	580 000
Satamat	100 097	20 000	20 000	20 000	20 000
Joukkoliikenne	77 372	80 000	100 000	25 000	25 000
Yhteensä	5 761 404	7 775 000	7 725 000	7 015 000	6 725 000

17.3.1. Kadut ja tiet

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, Tekninen johtaja

Budjettivastuuhenkilö: Kaupungininsinööri

Investoinnin tyyppi: Korvaus- ja uudisinvestoinnit

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	5 219 312	6 570 000	7 060 000	6 350 000	6 100 000	19 510 000
NETTO	5 219 312	6 570 000	7 060 000	6 350 000	6 100 000	19 510 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Jatketaan Paltan uuden alueen rakentamista . Uutena kaava-alueina toteutetaan Sorron alue. Vanhoja huonokuntoisia katupäällystyksiä parannetaan uusintapäällystyksillä laaditun ohjelman mukaisesti. Uusitaan vanhoja katuvaloja vähemmän energiaa kuluttaviin valaisimiin laaditun korjaussuunnitelman mukaisesti. Täydennetään katuvaloverkkoa puuttuvilta osiltaan. Uusia asuinalueita ovat Paltta ja Sorro.

Kohteet/kustannus €	2024	2025	2026
Uudisrakentaminen			
Kaarinan keskustan torialue	800 000	800 000	
Torin huoltorakennus ja kalusteet	300 000		
Paltta	1 500 000	200 000	
Haanväljätien jkpp	400 000		
Lemunniemi			300 000
Ala-lemun kartanon ak:n muutos			50 000
Raadelman alueen ak:n muutos			50 000
Vanha Raadelmantie, teollisuustontti	700 000	300 000	
Littoistetie/Kiskokuja, yhteistyössä Ely:n kanssa	60 000		
Sorro	50 000		
Liikennemerkkien uusiminen, uuden lain mukaisiksi	50 000	50 000	
Liikenneturvallisuuskohteet	200 000	200 000	200 000
Investointihankkeiden suunnittelu 2024	100 000	100 000	100 000
Muut katurakennustyöt	200 000	200 000	200 000
Uusintapäällytykset	500 000	500 000	500 000
Viimeistelyt	400 000	400 000	400 000
Katuvalaistus	550 000	550 000	550 000
MAL-hankkeet		300 000	300 000
Kuusistonsalmensilta	100 000		
Kirjalansalmen silta, kaupungin osuus	100 000		
Kurkelantien jatke, kaupungin osuus	50 000	200 000	400 000
Paikallisjuna	50 000		
Pyhän Katariinan tien ja Hovirinnantien risteuksen kiertoliittymä		450 000	
Pohjantyttärenkadun melusuojaus	100 000		
Saneerauskohteet			
Keskustan kivettyjen jkpp-väylien uudistaminen	100 000		
Koriston rantatien peruseräparannus	50 000		

Uimahallintien saneeraus			350 000
Lakarin maankaatopaikan maisemointi	200 000	200 000	200 000
Hulkkiontie (440 m)			
Piispanristintien saneeraus	250 000		
Kesämäen saneeraus	150 000		
Kalttassuo	100 000	1 800 000	1 800 000
Kotimäki saneeraussuunnittelun päivittäminen		50 000	
Pyhän Katariinan tie		50 000	700 000
Kokonaiskulut yhteensä	7 060 000	6 350 000	6 100 000

17.3.2. Hulevesi

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, Tekninen johtaja

Budjettivastuuhenkilö: Kaupungininsinööri

Investoinnin tyyppi: Uudis- ja korvausinvestoinnit

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	364 623	1 105 000	545 000	620 000	580 000	1 745 000
NETTO	364 623	1 105 000	545 000	620 000	580 000	1 745 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Kaupungilla on hulevesiverkostoa n. 239 km. Sitä ylläpidetään ja laajennetaan tarpeen mukaan. Vanhoja vuotavia linjoja uusitaan vanhojen asuinalueiden saneerauksien yhteydessä.

Uusia asuinalueita ovat Paltta ja Sorro.

Kohteet/kustannus €	2024	2025	2026
Uudisrakentaminen			
Kaarinan keskustan torialue	100 000	50 000	
Paltta	100 000		
Lemunniemi			20 000
Ala-Lemun ak:n muutos			20 000
Raadelman alueen ak:n muutos			10 000
Vanha Raadelmaantie, teollisuustontti	80 000	20 000	
Haanväljantien jkpp	20 000		
Investointihankkeiden suunnittelu 2024	40 000	30 000	30 000
Saneerauskohteet			
Koristonrantatie			
Uimahallintie, siirretty tot. Uimahallin saneerauksen jälkeen			50 000
Kesämäki	85 000		
Piispanristintie		50 000	
Puisto- ja Pengertien hulevesilinjan saneeraus	100 000	100 000	
Kalttassuo	20 000	300 000	300 000
Kotimäki		20 000	
Pyhän Katariinan tie		50 000	150 000
Kokonaiskulut yhteensä	545 000	620 000	580 000

17.3.3. Satamat

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, Tekninen johtaja
 Budjettivastuuhenkilö: Kaupungininsinööri
 Investoinnin tyyppi: Korvausinvestointi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	100 097	20 000	20 000	20 000	20 000	60 000
NETTO	100 097	20 000	20 000	20 000	20 000	60 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Vuonna 2024 parannetaan ensisijassa Voivalan venesataman rannan kulkuyhteyksiä.

Kohteet/kustannus €	2024	2025	2026
Voivalan ranta	20 000	20 000	20 000
Kokonaiskulut yhteensä	20 000	20 000	20 000

17.3.4. Joukkoliikenne

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, Tekninen johtaja
 Budjettivastuuhenkilö: Kaupungininsinööri
 Investoinnin tyyppi: Korvausinvestointi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	77 372	80 000	100 000	25 000	25 000	150 000
NETTO	77 372	80 000	100 000	25 000	25 000	150 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Turun kaupunkiseudun ja muut joukkoliikenneinvestoinnit, mm. pysäkkikatoksia ja liityntäpysäköintipaikkoja uusille reiteille.

Kohteet/kustannus €	2024	2025	2026
Joukkoliikenne reittien uudet pysäkit/pyöräparkit	100 000	25 000	25 000
Kokonaiskulut yhteensä	100 000	25 000	25 000

17.4. Liikunta- ja viherpalvelut

Liikunta- ja viherpalvelut	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Puistot ja yleiset alueet	417 853	1 010 000	1 285 000	1 255 000	860 000
Urheilu- ja ulkoilualueet	755 371	2 395 000	1 910 000	1 110 000	250 000
Yhteensä	1 173 224	3 405 000	3 195 000	2 365 000	1 110 000

17.4.1. Puistot ja yleiset alueet

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, Tekninen johtaja

Budjettivastuuhenkilö: Viheraluepäällikkö

Investoinnin tyyppi: Korvaus- ja uudisinvestoinnit

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	417 853	1 010 000	1 285 000	1 255 000	860 000	3 400 000
NETTO	417 853	1 010 000	1 285 000	1 255 000	860 000	3 400 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Uusien viimeistelemättömien asuinalueiden viheralueiden viimeistely- ja kunnostustöitä. Hovirinnan rantapuistossa vuonna 2023 vuorossa ovat tapahtumapuiston P-alueen rakentaminen. Vuonna 2023 rakennetaan maisemaniitylle - tapahtumapuiston P-alueen viereen - uusi 2-kenttäinen rantalentopalloalue. Piikkiön asemapuiston palauttamista viheralueeksi suunnitellaan ja mahdollisesti toteutetaan 2023-2025 aikana. Vieraslajien poistoa viheralueilta tehdään sitä mukaa, kun vieraslajijätteen jatkokäsittelyyn saadaan selkeät toimintaperiaatteet.

Kiinteistöpihavarusteiden investointirahat siirtyvät liikunta- ja viherpalveluille tilapalveluilta vuonna 2023.

Kohteet/kustannus €	2024	2025	2026
Uudisrakentaminen			
Hulkkion puistoalueiden rakentaminen	200 000	50 000	
Kuhilaspellon rakentaminen	30 000		
Rauhalinnan puistoalueiden rakentaminen	200 000		
Auvaisten länsiosan laajennus		200 000	50 000
Verkakylän puistoalueen rakentaminen	100 000	100 000	
Vieraslajien hallinta ja torjunta	30 000	30 000	30 000
Luonnonmukaisten hulevesialueiden ja niittyjen rakentaminen	40 000	40 000	40 000
Keskeneräiset viimeistelykohteet	25 000	25 000	30 000
Uusien asuinalueiden viheralueiden viimeistelykohteet	70 000	70 000	70 000
Talous- ja taajamametsät	100 000	100 000	100 000
Hovirinnan rantapuiston ympäristön rakentaminen	100 000	300 000	50 000
Raadelman puistoalueiden rakentaminen			200 000
Saneerauskohteet			
Leikkipuistojen peruskunnostus- ja valaistus	100 000	100 000	100 000
Piikkiön asemapuiston kunnostaminen	100 000	50 000	
Liikenneviheralueiden kunnostus	40 000	40 000	40 000
Koulujen ja päiväkotien piha-alueet ja aidat	150 000	150 000	150 000
Kokonaiskulut yhteensä	1 285 000	1 255 000	860 000

17.4.2. Urheilu- ja ulkoilualueet

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, Tekninen johtaja

Budjettivastuuhenkilö: Viheraluepäällikkö

Investoinnin tyyppi: Uudis- ja korvausinvestointi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	755 371	2 395 000	1 910 000	1 110 000	250 000	3 270 000
NETTO	755 371	2 395 000	1 910 000	1 110 000	250 000	3 270 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Erityisen huomionarvoista on investointiohjelmassa suuri, erityisesti jatkapalloharrastuksen käytössä oleviin kenttiin(KHT = keinohiekkatekonurmikenttä) satsaaminen. Skeittupuiston rakentaminen 2023 aikana on myös suuri investointi. Lisäksi parannetaan ja investoidaan pienimuotoisemmin monenlaisiin omaehtoista liikkumista tukeviin kohteisiin.

Kohteet/kustannus €	2024	2025	2026
Uudisrakentaminen			
Lähiliikuntapaikkojen ulkokuntoilulaitteet	50 000	50 000	50 000
Skeittiparkki	350 000		
Pontelan lähiliikuntapaikan rakentaminen	30 000	90 000	50 000
Piispanlähteen yläkoulun lähiliikuntapaikka		100 000	
Piispanlähteen lastentalon lähiliikuntapaikka	80 000		
Uusi KHT lämmitettävä Keskusliikuntapuisto	1 200 000		
Lumetettava latu (kalusto ja latupohja)		500 000	
Saneerauskohteet			
Urheilualueiden kunnostus	50 000	60 000	60 000
Valaistuksen uusiminen liikuntapaikoilla	50 000	50 000	50 000
Ulkoilureittien kunnostus ja viitoitus	40 000	40 000	40 000
Jääkiekkokaukaloiden uusiminen	30 000		
Rullakiekkokenttä+kaukalo		150 000	
PYK:n lähiliikuntapaikka	30 000	70 000	
Kokonaiskulut yhteensä	1 910 000	1 110 000	250 000

17.5. Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitos	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Vesilaitos	1 249 917	1 795 000	1 940 000	1 115 000	690 000
Viemärlaitos	1 008 358	2 055 000	1 995 000	1 710 000	1 000 000
Yhteensä	2 258 275	3 850 000	3 935 000	2 825 000	1 690 000

17.5.1. Vesilaitos

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, Tekninen johtaja

Budjettivastuuhenkilö: Vesihuoltopäällikkö

Investoinnin tyyppi: Uudis- ja korvausinvestoinnit

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	1 249 917	1 795 000	1 940 000	1 115 000	690 000	3 745 000
NETTO	1 249 917	1 795 000	1 940 000	1 115 000	690 000	3 745 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Vesihuoltoverkosto on vanhimmilta osiltaan jo 50 vuotta vanhaa ja kaipaa peruskorjausta. Kaupungilla on vesijohtoverkostoa noin 500 km.

Vesilaitoksen liittymismaksutuotoksi arvioidaan 600 000 €/v.

Kohteet/kustannus €	2024	2025	2026
Uudisrakentaminen			
Lemon vesiosuuskunnan osto	50 000		
Paltta	180 000		
Sorro	15 000		
Lemunniemi			100 000
Ala-lemun kartanon ak:n muutos			20 000
Raadelman alueen ak:n muutos			20 000
Etäluettavien vesimittarien käyttöönotto	150 000	150 000	150 000
Vanha Raadelmantie teollisuustontti	150 000		
Saneerauskohteet			
Sippaantien varavesiyhteys (Lieto - Kaarina)	100 000		
Piispanristintien vj:n saneeraus	400 000		
Kesämäen vesihuollon saneeraus	460 000	300 000	
Kalttassuon vesihuollon saneeraus	35 000	400 000	200 000
Kotimäen saneeraussuunnitelman päivitys		15 000	
Vesitornin koneiston saneeraus	150 000		
Saneerausinvestointien suunnittelu	20 000	20 000	
Verkoston tutkiminen	30 000	30 000	
Vesijohtoverkoston saneeraukset	150 000	150 000	150 000
Muut vesijohtojen rakennuskohteet	50 000	50 000	50 000
Kokonaiskulut yhteensä	1 940 000	1 115 000	690 000

17.5.2. Viemärlaitos

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, Tekninen johtaja

Budjettivastuuhenkilö: Vesihuoltopäällikkö

Investoinnin tyyppi: Uudis- ja korvausinvestoinnit

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	1 008 358	2 055 000	1 995 000	1 710 000	1 000 000	4 705 000
NETTO	1 008 358	2 055 000	1 995 000	1 710 000	1 000 000	4 705 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Viemäriverkosto on vanhimmilta osiltaan jo 50 vuotta vanhaa ja vaatii peruskorjausta vuotovesien vähentämiseksi. Vuotovesien määrä nousee jo pienehköillä sateilla moninkertaiseksi aiheuttaen turhia puhdistuskustannuksia.

Kaupungilla on jätevesiverkostoa noin 470 km. Verkostoa saneerataan kunnossapito-ohjelman sekä oman tutkimuksen perusteella havaittujen tarpeiden mukaisesti. Viemärlaitoksen liittymismaksutuotoksi arvioidaan 800 000 €/v.

Kohteet/kustannus €	2024	2025	2026
Uudisrakentaminen			
Lemon vesiosuuskunnan osto	50 000		
Paltta	220 000		
Sorro	15 000		
Lemunniemi			150 000
Ala-lemun kartanon ak:n muutos			20 000
Raadelman alueen ak:n muutos			15 000
Vanha Raadelmantie teollisuustontti	200 000		
Saneerauskohteet			
Pääviemäri saneeraus	150 000	100 000	
Kesämäen vesihuollon saneeraus	470 000	500 000	
Kalttassuon vesihuollon saneeraus	45 000	500 000	300 000
Kotimäen saneeraussuunnitelman päivitys		15 000	
Ketolan jvp + linjojen saneeraus	250 000		
Verkoston tutkiminen	40 000	40 000	40 000
Pumppaamojen saneeraus + suunnittelu	200 000	200 000	200 000
Saneerausinvestointien suunnittelu	30 000	30 000	
Viemäriverkoston saneeraus	200 000	200 000	200 000
Viemäriverkoston hajunpoisto	50 000	50 000	
Muut viemäriinrakennuskohteet	75 000	75 000	75 000
Kokonaiskulut yhteensä	1 995 000	1 710 000	1 000 000

17.6. Talonrakennus ja kunnossapito

Rakennuttaminen ja kunnossapito	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Talonrakennuksen pienhankkeet	2 123 999	3 595 000	5 030 000	2 760 000	1 440 000
Yhteensä	2 123 999	3 595 000	5 030 000	2 760 000	1 440 000

17.6.1. Talonrakennuksen pienhankkeet

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, Tekninen johtaja

Budjettivastuuhenkilö: Rakennuspäällikkö

Investoinnin tyyppi: Korvausinvestointi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	2 123 999	3 595 000	5 030 000	2 760 000	1 440 000	9 230 000
NETTO	2 123 999	3 595 000	5 030 000	2 760 000	1 440 000	9 230 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Talonrakennuksen pienhankkeiden kokonaisuus sisältää rakennusten käytettävyyden, turvallisuuden, lakisääteisyys ym. johdosta tehtäviä korjaus- ja peruparannustoimenpiteitä. Lisäksi määrärahaan on sisällytetty pienempiä käyttäjähallintokuntien esittämiä hankkeita.

Talonrakennuksen pienhankkeissa huomioidaan kaupungin ilmasto- ja energiastrategiasta tulevat tavoitteet energian säästön ja uusiutuvan energian käytön suhteen. Toimenpiteinä mm. ikkunoiden uusiminen, ilmanvaihdon ajanmukaistaminen, lämmöntalteenotto ja erilaiset talotekniikan säätötoimenpiteet.

Kohteet/kustannus €	2024	2025	2026
Öljylämmityksestä luopuminen (6 kohdetta)	400 000	300 000	
Paloilmoitinjärjestelmien päivittäminen. Tavoitehintainvestointi	110 000	100 000	
Ristikallion kivikoulun kuivatuskorjaus(vaihe 2)	30 000	300 000	
Kaarinakodin vuosikorjaus	70 000	70 000	
Kaarinakodin putkistoremontti	350 000		
Energiasäästö (valaistuksien uusiminen ja aurinkoenergia) Tavoitehintainvestointi	200 000	150 000	
Vuolahden leirintäalueen valaistuksen uusiminen ja piha-alueen turvallisuuden parantaminen	75 000		
Automaatiojärjestelmien uusiminen. Tavoitehinta investointi	50 000	50 000	50 000
Kiinteistöjen turvallisuuden parantaminen. Tavoitehinta investointi	70 000	70 000	70 000
Sisäilmatekniset korjaukset	400 000	400 000	400 000
Kiinteistöjen lämpötalouden parantaminen	100 000	100 000	100 000
Asiantuntijapalvelut. tutkimukset ja suunnittelu. Tavoitehinta investointi	200 000	200 000	200 000
Uimahallin vuosikorjaukset	70 000	100 000	100 000
Viilennyskorjauksia. Tavoitehinta investointi	70 000	70 000	70 000
Keskusurheilukentän uusi huoltorakennus	200 000		
Ristikallion puukoulun vesikattoremontti	500 000	400 000	

Palokatkot (toimenpiteet perustuvat kuntoarvioihin)	70 000	60 000	60 000
Pääterveysaseman ulko-ovien lukitus ja kulunvalvonta yms.	50 000		
Vuolahden saunarakennus (vapaa-ajan ltk)	500 000		
Kotimäen kotitalousluokan korjaus (siv.)	200 000		
Hovikummun muutostyöt päiväkodin tarpeisiin (siv.)	25 000		
Sähköpyörien säilytystilojen rakentaminen (siv.)	50 000	60 000	60 000
IV-laitteistojen korjaustyöt	120 000	120 000	120 000
Maalaus- ja pinnoitustyöt	150 000	150 000	150 000
Kulunvalvonnan laitteistot (tietohallinto)	100 000	60 000	60 000
Kotimäen koulun ja Kultanummen päiväkodin väistötilojen perustukset	800 000		
Rungon koulun teknisen työn tilan muutostyöt	70 000		
Kokonaiskulut yhteensä	5 030 000	2 760 000	1 440 000

17.7. Kaupunkikehityspalvelut

Kaupunkikehityspalvelut	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Maanhankinta	1 050 533	1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000
Yhteensä	1 050 533	1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000

17.7.1. Maanhankinta

Tilivelvollinen: Kaupunkikehityslautakunta, Kaupunkikehitysjohtaja

Budjettivastuuhenkilö: Kaupunkikehitysjohtaja

Investoinnin tyyppi: Uudisinvestointi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	INVESTOINTI YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	1 050 533	1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000	3 750 000
NETTO	1 050 533	1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000	3 750 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Kaarinan kaupungilla tulee olla riittävä maareservi ja raakamaata pyritään hankkimaan aktiivisesti hyvissä ajoin. Maata hankitaan tulevaa yhdyskuntarakentamista varten aktiivisesti ensisijaisesti vapaaehtoisin kaupoin kaavoitukseen soveltuvilta alueilta, Turun kaupunkiseudun rakennemallin mukaisilta uusilta tai merkittävästi kehitettäviltä alueilta sekä yleiskaavan mukaisilta asuinalueilta.

Maata pyritään hankkimaan myös virkistyskäyttöön yleiskaavan mukaisilta virkistysalueilta. Riittävällä raakamaavarannolla pyritään parantamaan kaavoituksen toimintaedellytyksiä, turvaamaan suunnitelmallista tonttutuotanto ja yhdyskuntarakentamisen taloutta. Kaupungin maan hankintaa helpottavat kaupungin mahdollisuus hakea lunastusta sekä yksityisten väliseen kauppaan verrattuna pienempi luovutusvoitonvero.

Kohteet/kustannus €	2024	2025	2026
Maanhankinta	1 250 000	1 250 000	1 250 000
Kokonaiskulut yhteensä	1 250 000	1 250 000	1 250 000

17.8. Lautakuntien investoinnit

Lautakuntien investoinnit	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tekninen lautakunta	69 262	150 000	80 000	0	0
Kaupunkikehityslautakunta	39 900	40 000	40 000	0	0
Ympäristölautakunta	0	0	40 000	0	0
Sivistyslautakunta	1 207 110	365 000	1 662 000	3 255 000	900 000
Vapaa-ajan lautakunta	138 148	195 000	518 000	220 000	550 000
Tietohallinto	210 934	505 000	495 000	435 000	385 000
Konsernijohto	0	0	0	0	0
Yhteensä	1 665 354	1 255 000	2 835 000	3 910 000	1 835 000

17.8.1. Tekninen lautakunta

Tilivelvollinen: Tekninen lautakunta, Tekninen johtaja

Budjettivastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Investoinnin tyyppi: Korvausinvestointi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	69 262	150 000	80 000	0	0	80 000
NETTO	69 262	150 000	80 000	0	0	80 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Ajoleikkurin hankinta Littoisten liikuntapaikoille, pakettiauton vaihto keskusliikuntapuistoon, avolavapakettiauton vaihto talonrakennus- ja kunnossapitoon.

Kohteet/kustannus €	2024	2025	2026
Ajoleikkuri	30 000		
Pakettiauto	20 000		
Avolavapakettiauto	30 000		
Kokonaiskulut yhteensä	80 000	0	0

17.8.2. Kaupunkikehityslautakunta

Tilivelvollinen: Kaupunkikehityslautakunta, Kaupunkikehitysjohtaja

Budjettivastuuhenkilö: Kaupunkikehitysjohtaja

Investoinnin tyyppi: Korvausinvestointi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	39 900	40 000	40 000	0	0	40 000
NETTO	39 900	40 000	40 000	0	0	40 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Takymetrin uusinta

Kohteet/kustannus €	2024	2025	2026
Takymetrin uusinta	40 000		
Kokonaiskulut yhteensä	40 000	0	0

17.8.3. Ympäristölautakunta

Tilivelvollinen: Ympäristölautakunta, Kaupunkikehitysjohtaja

Budjettivastuuhenkilö: Kaupunkikehitysjohtaja

Investoinnin tyyppi: Korvausinvestointi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	0	0	40 000	0	0	40 000
NETTO	0	0	40 000	0	0	40 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Piikkiölahden lintutorni

Kohteet/kustannus €	2024	2025	2026
Piikkiönlahden lintutorni	40 000		
Kokonaiskulut yhteensä	40 000	0	0

17.8.4. Sivistyslautakunta

Tilivelvollinen: Sivistyslautakunta, Sivistysjohtaja

Budjettivastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

Investoinnin tyyppi: Uudisinvestointi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	1 207 110	365 000	1 662 000	3 255 000	900 000	5 817 000
NETTO	1 207 110	365 000	1 662 000	3 255 000	900 000	5 817 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Koulujen ja päiväkotien oppimisympäristöjä kehitetään vähitellen vastaamaan uutta opetussuunnitelmaa sekä uusia opettamisen ja oppimisen tapoja. Vuosittain on tarkoitus toteuttaa muutamia yksittäisiä hankkeita sekä kouluissa että päiväkodeissa. Määrärahaa käytetään sekä tilojen kalustukseen että tarvittaviin tilojen rakenteellisiin muutoksiin.

Kohteet/kustannus €	2024	2025	2026
Valkeavuoren kampuksen kalustus (koulu, päiväkot, sote)	500 000	1 750 000	250 000
Piispanlähteen lastentalon kalustus			300 000
Piispanlähteen nuortentalo kalustus	300 000	800 000	200 000
Kultanutmen kalustus		180 000	
Pedagogiikan ja oppimisympäristöjen kehittäminen kouluissa ja päiväkodeissa	150 000	150 000	150 000

Piispanristin alueen uuden päiväkodin kalustus	500 000	50 000	
Lukion kalustus		300 000	
Päiväkotien kaappisängyt ja täydennyskalusteet	100 000		
Kotimäen koulun pienryhmätilan muutokset ja henkilöstön tilojen kalustaminen	37 000		
Kotimäen koulun tekstiilityön ja kuvataideluokan kaapistot		25 000	
Piikkiön yhtenäiskoulun henkilöstön tilojen kalustaminen	25 000		
Rungon koulun käsityöluokan välineistö ja henkilöstön tilojen kalustaminen	50 000		
Kokonaiskulut yhteensä	1 662 000	3 255 000	900 000

17.8.5. Vapaa-ajan lautakunta

Tilivelvollinen: Vapaa-ajan lautakunta, Sivistysjohtaja

Budjettivastuuhenkilö: Kansalaisopiston rehtori

Investoinnin tyyppi: Uudisinvestointi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	138 148	195 000	518 000	220 000	550 000	1 288 000
NETTO	138 148	195 000	518 000	220 000	550 000	1 288 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Vapaa-ajan lautakunnan toimipisteiden pieniä ja vähän suurempiakin kalustamisia, muutos- ja korjaustöitä sekä uudisinvestointeja.

Taidehankintoja tuleviin suuriin rakennushankintoihin yli lautakuntarajojen.

Kohteet/kustannus €	2024	2025	2026
Vuolahden saunarakennuksen irtaimisto	10 000		
Kansalaisopiston keramiikkatila		40 000	
Piispanristin nuorisotilan kalusteet		50 000	
Keskustan nuorisotila		50 000	500 000
Keskustan nuorisotilan kalusteet			50 000
Valkeavuoren kampuksen taidehankinnat	300 000		
Piispanlähteen lastentalon taidehankinnat	20 000	80 000	
Piispanlähteen nuortentalon taidehankinnat	90 000		
Hovirinnan rantasaunan taidehankinnat	20 000		
Piispanristin alueen uuden päiväkodin taidehankinnat	48 000		
Julkisen taiteen kunnostus ja kyltitykset	30 000		
Kokonaiskulut yhteensä	518 000	220 000	550 000

17.8.6. Tietohallinnon ohjelmistot, laitteet ja tuotantotilat

Tilivelvollinen: Kaupunginhallitus, Hallintojohtaja
 Budjettivastuuhenkilö: Tietohallintojohtaja
 Investoinnin tyyppi: Korvaus- ja rationalisointi-investointeja

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	210 934	505 000	495 000	435 000	385 000	1 315 000
NETTO	210 934	505 000	495 000	435 000	385 000	1 315 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Ohjelmistoinvestoinnit sisältävät asianhallintajärjestelmään liittyvien laajennuksien hankinnan, sähköisen arkistointijärjestelmän käytön laajentamisen uusilla sovellusliittymillä ja työajanseurantajärjestelmän uusinnan. Tämän lisäksi vuoden 2024 merkittävimpänä IT-hankkeena uusitaan kaupungin kulunvalvontajärjestelmä. Laiteinvestoinneissa uusitaan vanhoja vuosina 2014-2015 hankittuja langattoman verkon tukiasemia ja samalla joudutaan uusimaan vanhoja verkkokytkimiä. Nykyisessä kameravalvontakokonaisuudessa on noin 300 kameraa ja osa kameroista on uusintatarpeessa. Valkeavuoren kampukselle hankitaan uudet kytkimet ja langattoman verkon tukiasemat.

Kohteet/kustannus €	2024	2025	2026
Sovellukset			
HAL: Asianhallintajärjestelmän laajennukset	30 000		
HAL: Sähköisen arkistointijärjestelmän lisäintegroinnit	100 000		
TEK: Kulunvalvontajärjestelmän uusinta	125 000		
Muut hankkeet		250 000	250 000
Muut aineelliset hyödykkeet			
Vanhojen WiFi-tukiasemien uusinta	150 000	50 000	50 000
Vanhojen kiinteän verkon kytkimien uusinta	30 000	25 000	25 000
Valkeavuoren kampuksen kytkimet ja WiFi-tukiasemat		50 000	
Vanhojen valvontakameroiden uusinta	60 000	60 000	60 000
Kokonaiskulut yhteensä	495 000	435 000	385 000

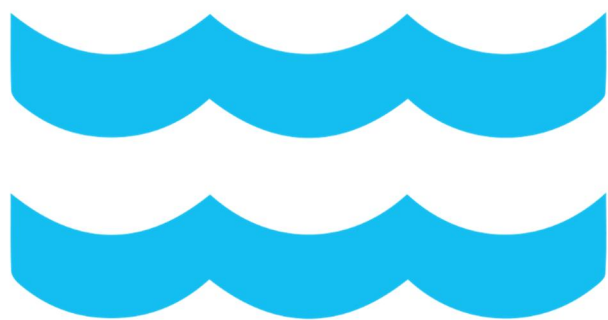
17.9. Osakkeet ja osuudet

Tilivelvollinen: Kaupunginhallitus, Kaupunginjohtaja
 Budjettivastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	YHTEENSÄ
TUOTOT						
KULUT	-1 828	0	1 350 000	0	0	1 350 000
NETTO	-1 828	0	1 350 000	0	0	1 350 000

INVESTOINNIN KUVAUS

Kiinteistöosaakeyhtiö Hovirannan paviljongin osakkeiden ostaminen.

Kaarina